

Bản tin **BẢO HIỂM TIỀN GỬI**

Số 62 Quý IV - 2023 • BẢN TIN CỦA BẢO HIỂM TIỀN GỬI VIỆT NAM

www.div.gov.vn

**BẢO HIỂM TIỀN GỬI VIỆT NAM THAM GIA TÍCH CỰC,
CÓ TRÁCH NHIỆM TRONG CÁC DIỄN ĐÀN QUỐC TẾ**

**PHÁT HIỆN SỚM VÀ CAN THIỆP KỊP THỜI GIÚP
TỔ CHỨC BẢO HIỂM TIỀN GỬI THỰC HIỆN TỐT HƠN
SỨ MỆNH CỦA MÌNH**

Chịu trách nhiệm nội dung

TS. Vũ Văn Long

Phó Tổng giám đốc phụ trách
điều hành BHTGVN

Trưởng Ban biên tập

TS. Vũ Văn Long

Phó Tổng giám đốc phụ trách
điều hành BHTGVN

Phó Trưởng ban biên tập

ThS. Nguyễn Hoàng Nam

Trưởng phòng TTTT - BHTGVN

Thiết kế & Trình bày

Dương Đức Dũng

Địa chỉ:

Tòa nhà DIV
Lô D20 Đường Tôn Thất Thuyết,
Quận Cầu Giấy, TP Hà Nội
Điện thoại: (84-24) 39742886
Fax: (84-24) 39742866
Website: www.div.gov.vn
Email: thongtin@div.gov.vn

Giấy phép xuất bản số 22/GP - XBTT
ngày 13/4/2023 của Cục Báo chí -

Bộ TT&TT
In tại Công ty TNHH In -
Thương mại Đức Dương
In xong và nộp lưu chiểu tháng
12/2023

(Ảnh minh họa. Nguồn: Internet)

Mục lục

03

TIÊU ĐIỂM

- Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam tham gia tích cực, có trách nhiệm trong các diễn đàn quốc tế - **BBT (lược ghi)**
- Phát hiện sớm và can thiệp kịp thời giúp tổ chức bảo hiểm tiền gửi thực hiện tốt hơn sứ mệnh của mình - **Chủ tịch Hội đồng quản trị BHTGVN- Phạm Bảo Lâm**

07

NGHIÊN CỨU - TRAO ĐỔI

- Phỏng vấn ông Roberto B.Tan - Phó Chủ tịch Ủy ban Khu vực Châu Á – Thái Bình Dương, Tổng giám đốc Tổng công ty bảo hiểm tiền gửi Philippines: Thúc đẩy sự ổn định tài chính tại các quốc gia trong khu vực thông qua việc áp dụng các công cụ can thiệp kịp thời và xử lý phù hợp - **BBT**
- Sự phối hợp giữa cơ quan giám sát và tổ chức bảo hiểm tiền gửi trong phát hiện sớm và can thiệp kịp thời đối với tổ chức tín dụng yếu kém - **Lê Trung Kiên - Phó Cục trưởng Cơ quan Thanh tra, giám sát ngân hàng, NHNN**
- Hoạt động phát hiện sớm và can thiệp kịp thời của BHTGVN - **Nguyễn Linh Nam – Phó Tổng giám đốc BHTGVN**
- Mở rộng hợp tác quốc tế song phương và đa phương – nhìn từ Hội thảo Hỗ trợ kỹ thuật APRC năm 2023 - **Phan Thị Thanh Bình – Phó Tổng giám đốc BHTGVN**
- Kinh nghiệm quốc tế về triển khai phát hiện sớm và can thiệp kịp thời theo khuyến nghị của bộ nguyên tắc cơ bản phát triển hệ thống BHTG - **Nguyễn Mai Thanh và các cộng sự phòng NCTH&HTQT**

21

VẤN ĐỀ HÔM NAY

- Điều hành chính sách tiền tệ góp phần ổn định kinh tế vĩ mô, bảo đảm các cân đối lớn của nền kinh tế - **Thanh Thủy**
- Mục tiêu chung là bảo vệ người gửi tiền và lành mạnh hệ thống - **B.T (ghi)**
- Tăng cường vai trò của BHTGVN trong phát hiện sớm, can thiệp kịp thời các tổ chức tín dụng có vấn đề - **BBT**
- Phát hiện sớm và can thiệp kịp thời ngân hàng tại Châu Âu và liên hệ với Việt Nam - **Phòng TTTT - BHTGVN**

34

HOẠT ĐỘNG CỦA TỔ CHỨC THAM GIA BHTG

- Những điểm nổi bật trong công tác kiểm tra đối với các tổ chức tham gia bảo hiểm tiền gửi trong năm 2023 - **Phòng Kiểm tra - BHTGVN**
- Tình hình hoạt động của hệ thống các tổ chức tín dụng yong quý IV và năm 2023 - **Phòng Giám sát - BHTGVN**

39

NHÌN RA THẾ GIỚI

- Thông lệ quốc tế về phát hiện sớm và can thiệp kịp thời và bài học kinh nghiệm cho Việt Nam - **Phòng NCTH & HTQT BHTGVN**

42

TIN TỨC SỰ KIỆN

48

GÓC CẢM XÚC

50

HỎI ĐÁP VỀ BẢO HIỂM TIỀN GỬI TÌM HIỂU THUẬT NGỮ

BẢO HIỂM TIỀN GỬI VIỆT NAM THAM GIA TÍCH CỰC, CÓ TRÁCH NHIỆM TRONG CÁC DIỄN ĐÀN QUỐC TẾ

Ngày 9/11/2023, Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam (BHTGVN) đăng cai tổ chức Hội thảo của Ủy ban Châu Á – Thái Bình Dương (APRC), Hiệp hội Bảo hiểm tiền gửi quốc tế (IADI) với chủ đề: “Tăng cường vai trò của tổ chức bảo hiểm tiền gửi trong phát hiện sớm và can thiệp kịp thời”. Phát biểu chỉ đạo tại Hội thảo, Phó Thống đốc thường trực NHNN Đào Minh Tú đánh giá cao việc BHTGVN đăng cai tổ chức hội thảo quốc tế lần này, điều này thể hiện sự tham gia tích cực, có trách nhiệm của BHTGVN trong các diễn đàn quốc tế.

Bản tin Bảo hiểm tiền gửi xin lược ghi phát biểu của Phó thống đốc Đào Minh Tú tại Hội thảo.

Sau hơn 35 năm thực hiện công cuộc đổi mới, Việt Nam đã trở thành nước đang phát triển có thu nhập trung bình với một nền kinh tế thị trường năng động, hội nhập mạnh mẽ, kinh tế tăng trưởng ở mức cao trong nhiều năm, bảo đảm mọi người dân được hưởng lợi từ quá trình phát triển.

Cụ thể, năm 2022, kinh tế Việt Nam tăng trưởng ở mức 8,02%, quy mô nền kinh tế được mở rộng đáng kể, GDP đạt khoảng 409 tỷ USD, GDP bình quân đầu người ước đạt 4.110 USD và thuộc các nước có mức thu nhập trung bình trên thế giới. Chất lượng tăng trưởng được nâng cao, năng suất lao động ước tính đạt 8.083 USD/lao động, tăng 622 USD so với năm 2021. Theo giá so sánh, năng suất lao động năm 2022 tăng 4,8% do trình độ của người lao động được cải thiện. Quy mô ngoại thương năm 2022 đạt gần 735 tỷ USD, thu hút đầu tư FDI đạt gần 450 tỷ USD từ 143 quốc gia, vùng lãnh thổ.

Bên cạnh đầu tư trong nước, Việt Nam cũng tích cực đầu tư ra nước ngoài. Năm 2022, đầu tư của Việt Nam ra nước ngoài có 109 dự án được cấp mới giấy chứng nhận đầu tư với tổng số vốn của phía Việt Nam là 426,6 triệu USD, tăng 4,3% so với năm trước; có 26 lượt dự án điều chỉnh vốn với số vốn điều chỉnh tăng 107,4 triệu USD. Tính chung tổng vốn đầu tư của Việt Nam

**Ông Đào Minh Tú
Phó Thống đốc thường trực NHNN
phát biểu tại Hội thảo APRC 2023**

ra nước ngoài (vốn cấp mới và điều chỉnh) năm 2022 đạt gần 534 triệu USD.

Cùng với quá trình hội nhập kinh tế quốc tế mạnh mẽ, đến nay, Việt Nam có 30 đối tác chiến lược và đối tác chiến lược toàn diện, có quan hệ kinh tế - thương mại với 230 quốc gia và vùng lãnh thổ. Có thể khẳng định, hội nhập kinh tế quốc tế đóng góp quan trọng vào việc mở rộng và đưa quan hệ của Việt Nam với các đối tác đi vào chiều sâu, tạo thế đan xen lợi ích, góp phần gìn giữ môi trường hòa bình, ổn định để phát triển đất nước.

Hòa cùng dòng chảy hội nhập quốc tế của đất nước, việc thúc đẩy hội nhập ngành Ngân hàng đóng một vai trò quan trọng trong việc mở rộng và đưa quan hệ của Việt Nam đến gần hơn với các đối tác quốc tế.

Hoạt động ngân hàng tại Việt Nam bắt đầu từ năm 1951 với sự ra đời của Ngân hàng Quốc gia Việt Nam. Cùng với công cuộc đổi mới của Việt Nam từ năm 1986, hệ thống ngân hàng cũng từng bước đổi mới và phát triển, hoàn thiện về mô hình tổ chức, thể chế pháp lý, công nghệ và dịch vụ ngân hàng. Đến nay, hệ thống ngân hàng đã có bước phát triển vượt bậc, đóng một vai trò quan trọng trong nền kinh tế. Không chỉ kiểm soát tốt lạm phát, nguồn vốn tín dụng ngân hàng còn là một động lực quan trọng thúc đẩy tăng trưởng. Các ngân hàng trong nước không ngừng cải tiến sản phẩm, dịch vụ, ứng dụng công nghệ tiên tiến, giải pháp mới vào hoạt động thanh toán nhằm nâng cao tốc độ thanh toán, tăng cường an toàn, bảo mật dịch vụ cung cấp và thông tin khách hàng. Tính đến tháng 8/2023, tổng tài sản của hệ thống các tổ chức

tín dụng tại Việt Nam là hơn 18 triệu tỷ đồng (khoảng 750 tỷ USD).

Hiện nay, ngành Ngân hàng Việt Nam cũng đang trong quá trình hội nhập quốc tế mạnh mẽ với sự hiện diện của nhiều ngân hàng lớn trên thế giới tại Việt Nam. Cụ thể, ngoài 35 ngân hàng thương mại, 1.179 quỹ tín dụng nhân dân, 1 ngân hàng hợp tác xã, tại Việt Nam còn có 9 ngân hàng 100% vốn nước ngoài, 2 ngân hàng liên doanh, 50 chi nhánh ngân hàng nước ngoài và 66 văn phòng đại diện của các tổ chức tín dụng đến từ nhiều nước trên thế giới như Úc, Nhật Bản, Đức, Pháp, Hàn Quốc, Singapore, Hà Lan, Thái Lan, Mỹ, Trung Quốc, Malaysia, Hồng Kông... Ngoài ra, các ngân hàng thương mại của Việt Nam cũng tích cực mở rộng thị trường ra nước ngoài như Úc, Mỹ, Nga, Hồng Kông, Singapore, Cộng hòa Séc, Lào, Campuchia, Myanmar...

BHTGVN được thành lập năm 1999 với mục tiêu trở thành một định chế tài chính góp phần đảm bảo an toàn cho hệ thống ngân hàng và bảo vệ người gửi tiền. Trong quá trình hoạt động, BHTGVN đã thực hiện tốt các chức năng, nhiệm vụ được giao. Tính đến tháng 10/2023, tổng tài sản của BHTGVN đạt hơn 109 nghìn tỷ đồng, tương đương khoảng 4,43 tỷ USD. Nhờ đó, BHTGVN có nguồn lực tốt để sẵn sàng chi trả tiền bảo hiểm cho người gửi tiền khi cần thiết và tham gia có hiệu quả vào quá trình cơ cấu lại hệ thống các tổ chức tín dụng thông qua hoạt động hỗ trợ tài chính.

Sau 24 năm đi vào hoạt động, khuôn khổ pháp lý cho hoạt động và vai trò của BHTGVN ngày càng được hoàn thiện. Bên cạnh Luật Bảo hiểm tiền gửi ban hành năm 2012, chức năng nhiệm vụ của Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam còn được quy định tại Luật Các tổ chức tín dụng.

Hiện nay, Việt Nam đang xây dựng dự thảo Luật Các tổ chức tín dụng sửa đổi nhằm hoàn thiện quy định và xử lý những vướng mắc, bất cập của pháp luật về tổ chức tín dụng. Bên cạnh đó, việc xây dựng Luật Các tổ chức tín dụng sửa đổi nhằm tăng cường phòng ngừa rủi ro, tăng cường năng lực tự kiểm tra, kiểm soát nội bộ, tự chịu trách nhiệm của tổ chức tín dụng; xây dựng công cụ để quản lý các tổ chức tín dụng; phát hiện sớm và xử lý kịp thời các vi phạm trong hoạt động ngân hàng; tăng cường phân cấp, phân quyền gắn với kiểm tra, giám sát, cá thể hóa trách nhiệm cá nhân; bảo đảm công khai, minh bạch trong hoạt động ngân hàng. Luật Các tổ chức tín dụng sửa đổi cũng hướng đến bảo đảm an toàn hệ thống các tổ chức tín dụng; tăng cường các biện pháp thanh tra, giám sát của Ngân hàng Nhà nước, đồng thời có sự tham gia của Thanh tra Chính phủ, Bộ Tài chính và các bộ, ngành để quản lý, kiểm soát hoạt động tín dụng, chống thao túng, lợi ích nhóm, sở hữu chéo; xử lý tình huống người gửi tiền rút tiền hàng loạt và có cơ chế hiệu quả để cơ cấu lại tổ chức tín dụng được kiểm soát đặc biệt.

Đối với BHTGVN, dự thảo Luật Các tổ chức tín dụng sửa đổi dự kiến giao cho BHTGVN một số chức năng, nhiệm vụ trong việc can thiệp sớm và xử lý tổ chức tín dụng yếu kém.

Quan điểm của Ngân hàng Nhà nước là đề cao áp dụng kinh nghiệm quốc tế vào hoạt động của ngành ngân hàng nói chung và hoạt động bảo hiểm tiền gửi nói riêng. Theo kinh nghiệm quốc tế, phát hiện sớm và can thiệp kịp thời các tổ chức tín dụng yếu kém là rất quan trọng đối với tính hiệu quả và ổn định của hệ thống bảo hiểm tiền gửi, giúp tổ chức bảo hiểm tiền gửi chuẩn bị kỹ lưỡng cho các sự kiện được bảo hiểm trong tương lai. Nếu việc can thiệp kịp thời được thực hiện hiệu quả ở giai đoạn

đầu khi tình trạng tổ chức tín dụng bắt đầu xấu đi, thì các yếu tố gây rủi ro có thể được khắc phục và tình hình kinh doanh được cải thiện. Can thiệp kịp thời có thể làm giảm khả năng phải xử lý ngân hàng, góp phần duy trì sự ổn định hệ thống ngân hàng và niềm tin công chúng trong khi vẫn bảo tồn giá trị của ngân hàng gặp khó khăn, bảo vệ người gửi tiền tốt hơn và giảm thiểu thiệt hại cho quỹ bảo hiểm tiền gửi. Vì vậy, buổi hội thảo này có chủ đề “Tăng cường vai trò của tổ chức bảo hiểm tiền gửi trong phát hiện sớm và can thiệp kịp thời” là rất phù hợp trong bối cảnh cần nâng cao vai trò của tổ chức bảo hiểm tiền gửi nói riêng và đảm bảo sự ổn định của hệ thống ngân hàng nói chung.

Thay mặt lãnh đạo Ngân hàng Nhà nước Việt Nam, tôi đánh giá cao việc BHTGVN đã đăng cai tổ chức hội thảo quốc tế lần này, điều này thể hiện sự tham gia tích cực, có trách nhiệm của BHTGVN trong các diễn đàn quốc tế. Thông qua buổi hội thảo này, tôi rất mong nhận được sự chia sẻ của quý vị đại biểu về vai trò của tổ chức bảo hiểm tiền gửi trong phát hiện sớm và can thiệp kịp thời cũng như sự phối hợp giữa cơ quan giám sát và tổ chức bảo hiểm tiền gửi trong phát hiện sớm và can thiệp kịp thời. Tôi biết rằng, trong diễn đàn này có nhiều tổ chức bảo hiểm tiền gửi hoạt động theo các mô hình khác nhau như chi trả, chi trả mở rộng, giảm thiểu tổn thất hay giảm thiểu rủi ro. Trong buổi hội thảo ngày hôm nay, chúng ta cũng sẽ cùng nhau chia sẻ vai trò của tổ chức bảo hiểm tiền gửi theo mô hình từng nước, cùng thảo luận xem kinh nghiệm thực tiễn nào phù hợp với mỗi quốc gia. Các chia sẻ và trao đổi của quý vị đại biểu là vô cùng quý báu giúp chúng tôi hoàn thiện khuôn khổ pháp lý về hoạt động bảo hiểm tiền gửi tại Việt Nam nói riêng và hoạt động ngân hàng tại Việt Nam nói chung./

CHỦ TỊCH HĐQT BHTGVN PHẠM BẢO LÂM:

PHÁT HIỆN SỚM VÀ CAN THIỆP KỊP THỜI GIÚP TỔ CHỨC BẢO HIỂM TIỀN GỬI THỰC HIỆN TỐT HƠN SỨ MỆNH CỦA MÌNH

“Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam (BHTGVN) rất vinh dự và tự hào được Hiệp hội Bảo hiểm tiền gửi quốc tế (IADI) và Ủy ban khu vực châu Á – Thái Bình Dương (APRC) chọn là nước chủ nhà đăng cai tổ chức Hội thảo lần này. Việc đăng cai tổ chức Hội thảo này khẳng định sự tham gia tích cực, chủ động và trách nhiệm của BHTGVN trong các hoạt động bảo hiểm tiền gửi quốc tế, cũng như sự quan tâm lớn đối với hoạt động bảo hiểm tiền gửi nói chung, phát hiện sớm và can thiệp kịp thời các tổ chức tín dụng có vấn đề nói riêng”. Ông Phạm Bảo Lâm – Chủ tịch Hội đồng quản trị BHTGVN đã khẳng định như vậy khi trả lời phỏng vấn xung quanh việc Việt Nam đăng cai tổ chức Hội thảo Hỗ trợ kỹ thuật 2023 của Ủy ban khu vực Châu Á – Thái Bình Dương, Hiệp hội Bảo hiểm tiền gửi quốc tế với chủ đề: “Tăng cường vai trò của tổ chức bảo hiểm tiền gửi trong phát hiện sớm và can thiệp kịp thời”.

PV: Thưa ông, xin ông cho biết tại sao BHTGVN lại chọn chủ đề “Tăng cường vai trò của tổ chức bảo hiểm tiền gửi trong phát hiện sớm và can thiệp kịp thời” cho Hội thảo lần này?

Ông Phạm Bảo Lâm: Hội thảo quốc tế của Ủy ban Châu Á Thái Bình Dương – Hiệp hội Bảo hiểm tiền gửi quốc tế là sự kiện thường niên được tổ chức với mục tiêu chia sẻ kinh nghiệm của các tổ chức về việc thực hiện các nguyên tắc tại Bộ nguyên tắc cơ bản phát triển hệ thống bảo hiểm tiền gửi hiệu quả do Hiệp hội Bảo hiểm tiền gửi quốc tế ban hành. Từ đó, các tổ chức bảo hiểm tiền gửi có cơ sở hoàn thiện chính sách bảo hiểm tiền gửi, giúp củng cố và nâng cao vai trò bảo vệ người gửi tiền và góp phần ổn định hệ thống tài chính ngân hàng.

Theo Hiệp hội Bảo hiểm tiền gửi quốc tế, hiện nay các tổ chức bảo hiểm tiền gửi có xu hướng mở rộng nhiệm vụ, tham gia vào quá trình

can thiệp sớm và quá trình xử lý tổ chức tín dụng yếu kém. Theo đó, vấn đề này ngày càng được quan tâm với nhiều cuộc thảo luận và nghiên cứu được tổ chức trên toàn thế giới và nhận được sự tham gia của nhiều tổ chức quốc tế có liên quan. Vì vậy, BHTGVN với tư cách đơn vị đăng cai tổ chức đã đề xuất Nguyên tắc số 13 – Phát hiện sớm và can thiệp kịp thời là chủ đề của Hội thảo. Đây là cơ hội để các đại biểu chia sẻ và thảo luận các vấn đề và giải pháp giúp tăng cường vai trò của tổ chức bảo hiểm tiền gửi trong phát hiện sớm và can thiệp kịp thời.

Cùng với đó, Chiến lược phát triển bảo hiểm tiền gửi đến năm 2025, định hướng đến năm 2030 được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt đã đặt mục tiêu nâng cao chất lượng, hiệu quả trong hoạt động bảo hiểm tiền gửi, trong đó bao gồm việc phát hiện, cảnh báo sớm những rủi ro tiềm ẩn đối với tổ chức tham gia bảo hiểm tiền gửi và tham gia tái cơ cấu có hiệu quả

Ông Phạm Bảo Lâm
Chủ tịch HĐQT BHTGVN

các tổ chức tham gia bảo hiểm tiền gửi yếu kém. Đây cũng chính là cơ sở để BHTGVN lựa chọn chủ đề đăng cai Hội thảo lần này.

PV: Vậy phát hiện sớm và can thiệp kịp thời có ý nghĩa như thế nào với hoạt động bảo hiểm tiền gửi, thưa ông?

Ông Phạm Bảo Lâm: Bộ nguyên tắc cơ bản phát triển hệ thống bảo hiểm tiền gửi hiệu quả chỉ ra tổ chức bảo hiểm tiền gửi cần phải là một bộ phận cấu thành một khuôn khổ nằm trong Mạng an toàn tài chính có chức năng phát hiện sớm, can thiệp kịp thời các ngân hàng có vấn đề. Khuôn khổ này cần cho phép việc can thiệp trước thời điểm một ngân hàng đổ vỡ nhằm mục tiêu bảo vệ người gửi tiền và góp phần ổn định tài chính.

Việc phát hiện sớm các rủi ro và can thiệp kịp thời được thực hiện hiệu quả ở giai đoạn đầu khi tổ chức tín dụng bắt đầu có dấu

hiệu yếu kém có thể góp phần khắc phục các yếu tố gây rủi ro và cải thiện tình hình kinh doanh của tổ chức đó. Vì vậy, phát hiện sớm và can thiệp kịp thời có thể giúp làm giảm khả năng phải xử lý ngân hàng, góp phần duy trì sự ổn định hệ thống ngân hàng và niềm tin công chúng, và giảm thiểu thiệt hại cho quỹ bảo hiểm tiền gửi. Bên cạnh đó, việc phát hiện sớm và can thiệp kịp thời cũng giúp tổ chức BHTG thực hiện tốt hơn sứ mệnh của mình là bảo vệ người gửi tiền.

PV: Hội thảo Hỗ trợ kỹ thuật 2023 của Ủy ban khu vực Châu Á – Thái Bình Dương, Hiệp hội Bảo hiểm tiền gửi quốc tế lần này đã đem lại những kinh nghiệm và bài học gì cho Việt Nam nói chung và cho BHTGVN nói riêng, thưa ông?

Ông Phạm Bảo Lâm: Hội thảo lần này đã nhận được nhiều chia sẻ của các diễn giả về vai trò của tổ chức bảo hiểm tiền gửi trong phát hiện sớm và can thiệp kịp thời cũng như sự phối hợp giữa cơ quan giám sát và tổ chức bảo hiểm tiền gửi trong phát hiện sớm và can thiệp kịp thời. Sự khác nhau trong mô hình hoạt động của các tổ chức tại diễn đàn đã mang lại những chia sẻ phong phú về vai trò của tổ chức bảo hiểm tiền gửi theo mô hình từng nước, từ đó đưa ra những bài học kinh nghiệm quý báu giúp hoàn thiện khuôn khổ pháp lý về hoạt động bảo hiểm tiền gửi tại Việt Nam nói riêng và hoạt động ngân hàng tại Việt Nam nói chung.

Hội thảo cũng là cơ hội để các tổ chức bảo hiểm tiền gửi trên thế giới thảo luận về việc thúc đẩy áp dụng Bộ nguyên tắc cơ bản phát

triển hệ thống bảo hiểm tiền gửi hiệu quả nói chung cũng như Nguyên tắc 13 về phát hiện sớm và can thiệp kịp thời nói riêng. Qua đó, BHTGVN có thể đối chiếu, phân tích, nâng cao hiệu quả các hoạt động nghiệp vụ của mình, và đề xuất cấp có thẩm quyền sửa đổi, bổ sung cơ sở pháp lý, đưa việc triển khai chính sách BHTG tại Việt Nam tiệm cận với thông lệ quốc tế.

Cùng với đó, BHTGVN là một thành viên tích cực của Ủy ban khu vực Châu Á – Thái Bình Dương nói riêng và Hiệp hội Bảo hiểm tiền gửi quốc tế nói chung. Việc tổ chức Hội thảo lần này là một trong những cơ hội để BHTGVN đóng góp một cách trực tiếp vào sự phát triển của Ủy ban cũng như của các hệ thống BHTG trong khu vực. Bên cạnh đó, BHTGVN có thêm kinh nghiệm tổ chức các sự kiện quan trọng, quy mô lớn trong tương lai.

PV: Trong thời gian tới, BHTGVN có định hướng như thế nào trong việc áp dụng các thông lệ quốc tế về bảo hiểm tiền gửi tại Việt Nam?

Ông Phạm Bảo Lâm: Chiến lược phát triển bảo hiểm tiền gửi đến năm 2025, định hướng đến năm 2030 được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt ngày 30/12/2022 xây dựng dựa trên cơ sở các nguyên tắc và thông lệ quốc tế về bảo hiểm tiền gửi với mục tiêu hướng tới xây dựng một hệ thống bảo hiểm tiền gửi tại Việt Nam hiệu quả và phù hợp với thông lệ quốc tế. Trong thời gian tới, để thực hiện Chiến lược, BHTGVN đưa ra các nhiệm vụ và giải pháp nhằm triển khai tốt nhất mục tiêu bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của người gửi tiền, góp phần duy trì sự ổn định

của hệ thống các tổ chức tín dụng, bảo đảm sự phát triển an toàn, lành mạnh của hoạt động ngân hàng; nâng cao vị thế của BHTGVN để phát triển bền vững, phù hợp với xu hướng phát triển chung của ngành Ngân hàng, của nền kinh tế trong điều kiện hội nhập quốc tế, cũng như xu hướng chung của các tổ chức BHTG trên thế giới.

Năm 2023 cũng là năm Luật Bảo hiểm tiền gửi đã trải qua hơn 10 năm thực thi. Cùng với việc nghiên cứu đề xuất sửa đổi, bổ sung cho phù hợp với thực tiễn, BHTGVN sẽ tiếp tục nghiên cứu áp dụng thông lệ quốc tế nói chung, Bộ nguyên tắc cơ bản phát triển hệ thống bảo hiểm tiền gửi hiệu quả nói riêng để việc sửa đổi, bổ sung Luật Bảo hiểm tiền gửi đảm bảo chất lượng, hiệu lực pháp lý và hiệu quả xã hội của các chính sách bảo hiểm tiền gửi tại Việt Nam trong thời gian tới.

Cùng với đó, trong quá trình hoạt động, BHTGVN sẽ tiếp thu có chọn lọc, áp dụng thông lệ quốc tế để triển khai các nghiệp vụ bảo hiểm tiền gửi một cách hiệu quả. Các giải pháp của BHTGVN sẽ đi vào cụ thể, mang tính thực tiễn cao nhằm đảm bảo quyền và lợi ích hợp pháp của người gửi tiền, góp phần vào sự phát triển an toàn, lành mạnh của hệ thống ngân hàng. /.

PV (ghi)

Phỏng vấn ông Roberto B.Tan - Phó Chủ tịch Ủy ban Khu vực Châu Á – Thái Bình Dương, Tổng giám đốc Tổng công ty bảo hiểm tiền gửi Philippines:

THÚC ĐẨY SỰ ỔN ĐỊNH TÀI CHÍNH TẠI CÁC QUỐC GIA TRONG KHU VỰC THÔNG QUA VIỆC ÁP DỤNG CÁC CÔNG CỤ CAN THIỆP KỊP THỜI VÀ XỬ LÝ PHÙ HỢP

Nhân dịp Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam đăng cai tổ chức Hội thảo quốc tế của Ủy ban Khu vực Châu Á – Thái Bình Dương, Hiệp hội bảo hiểm tiền gửi quốc tế với chủ đề “Tăng cường vai trò của tổ chức bảo hiểm tiền gửi trong phát hiện sớm và can thiệp kịp thời”, phóng viên đã phỏng vấn ông Roberto B.Tan - Phó Chủ tịch Ủy ban Khu vực Châu Á – Thái Bình Dương, Tổng giám đốc Tổng công ty Bảo hiểm tiền gửi Philippines về những nội dung có liên quan.

PV: Với cương vị là Phó Chủ tịch Ủy ban khu vực Châu Á - Thái Bình Dương (APRC), ông đánh giá như thế nào về vai trò của BHTGVN với tư cách là 1 thành viên của APRC?

Ông Roberto B.Tan: Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam là thành viên quan trọng của APRC và việc tổ chức Hội thảo quốc tế khu vực lần này phản ánh cam kết và hỗ trợ của BHTGVN đối với các mục tiêu chung của APRC, đó là: trang bị cho các tổ chức bảo hiểm tiền gửi kiến thức, kinh nghiệm để góp phần thúc đẩy sự ổn định tài chính tại các quốc gia, vùng lãnh thổ trong khu vực thông qua việc áp dụng các công cụ can thiệp kịp thời và xử lý phù hợp.

Tôi xin chúc mừng Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam đã tổ chức thành công Hội thảo quốc tế Ủy ban khu vực Châu Á - Thái Bình Dương, Hiệp hội bảo hiểm tiền gửi quốc tế năm 2023 với chủ đề có ý nghĩa và đúng thời điểm cho các tổ chức bảo hiểm tiền gửi.

PV: Ông đánh giá như thế nào về chủ đề và các bài trình bày được thảo luận tại Hội thảo, thưa ông?

Ông Roberto B.Tan: Sự cần thiết của việc tổ chức bảo hiểm tiền gửi phản ứng nhanh hơn thông qua can thiệp kịp thời và thỏa thuận hợp tác

hiệu quả với các ngân hàng trung ương và cơ quan giám sát tài chính đã trở thành một chủ đề quan trọng hơn với các kịch bản hậu khủng hoảng và trong bối cảnh hoạt động của hệ thống ngân hàng ngày càng đa dạng, phong phú.

Các phiên thảo luận tại Hội thảo đề cập đến những luận điểm quan trọng để các tổ chức bảo hiểm tiền gửi đánh giá và xem xét trong khuôn khổ quyền hạn, nhiệm vụ và khung xử lý hiện tại của từng tổ chức. Chúng tôi cũng đánh giá cao nội dung thảo luận về phương pháp để tổ chức bảo hiểm tiền gửi có thể ứng phó tốt hơn với thách thức trong môi trường hoạt động cũng như hợp tác chặt chẽ hơn với các cơ quan giám sát tài chính và các thành viên Mạng an toàn tài chính.

Đồng thời, với chủ đề này, nước chủ nhà là Việt Nam cũng đã thể hiện được hoạt động triển khai chính sách bảo hiểm tiền gửi chuyên nghiệp, có những nhiệm vụ, chế tài rõ ràng từ Chính phủ. Hiện vẫn còn dư địa để Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam mở rộng khả năng của mình, đảm bảo tính ổn định của thị trường tài chính, toàn bộ thị trường tài chính Việt Nam.

Bằng cách triển khai phát hiện sớm và can thiệp kịp thời, các tổ chức bảo

hiểm tiền gửi sẽ có thể đóng góp đáng kể vào việc duy trì sự ổn định của tài chính – ngân hàng và thúc đẩy việc bảo vệ tiền gửi.

PV: Ông đánh giá thế nào về công tác tổ chức Hội thảo quốc tế Khu vực Châu Á - Thái Bình Dương năm 2023 của Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam?

Ông Roberto B.Tan: Cùng với Chủ tịch APRC, ông Hidenori Mitsui và các thành viên trong Ủy ban APRC, tôi xin chúc mừng Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam đã tổ chức thành công Hội thảo quốc tế lần này.

Hội thảo quốc tế Hỗ trợ kỹ thuật của APRC năm 2023 đã cung cấp những hiểu biết sâu sắc, hữu ích cho các tổ chức bảo hiểm tiền gửi trong khu vực. Các diễn giả và đại biểu tham dự đã đóng góp rất lớn vào thành công của Hội thảo thông qua việc giới thiệu các phương pháp tiếp cận nhằm củng cố hơn nữa hệ thống bảo hiểm tiền gửi, góp phần ổn định tài chính.

Tôi xin chúc mừng ông Phạm Bảo Lâm - Chủ tịch HĐQT Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam và Ban tổ chức đã triển khai hiệu quả công tác tổ chức Hội thảo.

PV: Xin trân trọng cảm ơn ông!

BBT

SỰ PHỐI HỢP GIỮA CƠ QUAN GIÁM SÁT VÀ TỔ CHỨC BẢO HIỂM TIỀN GỬI TRONG PHÁT HIỆN SỚM VÀ CAN THIỆP KỊP THỜI ĐỐI VỚI TỔ CHỨC TÍN DỤNG YẾU KÉM

**Lê Trung Kiên - Phó Cục trưởng
Cơ quan Thanh tra, giám sát ngân hàng, NHNN**

Thông lệ quốc tế và cơ sở pháp lý về phát hiện sớm và can thiệp kịp thời đối với tổ chức tín dụng tại Việt Nam

Nguyên tắc số 13 (Phát hiện sớm và can thiệp kịp thời) trong Bộ nguyên tắc cơ bản phát triển hệ thống bảo hiểm tiền gửi quy định: Tổ chức bảo hiểm tiền gửi phải là một phần của Mạng an toàn tài chính nhằm phát hiện sớm và can thiệp kịp thời các ngân hàng gặp khó khăn. Mạng lưới này cần đưa ra các hành động kịp thời trước khi ngân hàng không thể cứu vãn. Các hành động này sẽ bảo vệ người gửi tiền và góp phần ổn định hệ thống tài chính.

Theo đó, việc tuân thủ nguyên tắc trên được đánh giá theo các tiêu chí sau:

Bảo hiểm tiền gửi là một phần để Mạng an toàn tài chính hoạt động có hiệu quả trong việc phát hiện sớm và can thiệp kịp thời đối với các ngân hàng đang gặp khó khăn về tài chính trước khi lâm vào tình trạng không thể khắc phục;

Các cơ quan, tổ chức trong Mạng an toàn tài chính có quyền hoạt động độc lập và có quyền thực hiện vai trò tương ứng của mình để đảm bảo việc phát hiện sớm và can thiệp kịp thời;

Cần có bộ các tiêu chí định tính và/hoặc định lượng được quy định rõ ràng để đưa ra các biện pháp can thiệp và hành động khắc phục kịp thời, cụ thể: Các tiêu chí được xác định rõ ràng trong luật, trong các quy định hoặc trong các thỏa thuận; Các tiêu chí này bao gồm các chỉ số an toàn và lành mạnh như vốn chủ sở hữu (Capital), chất lượng tài sản (Assets quality), quản trị điều hành (Management), thu nhập (Earnings), thanh khoản (Liquidity) và độ nhạy cảm đối với thị trường (Sensitivity); Các tiêu chí này được xem xét, đánh giá và cập nhật định kỳ.

Đối với tổ chức tín dụng, chi nhánh ngân hàng nước ngoài tại Việt Nam (TCTD), việc phát hiện sớm và can thiệp kịp thời được thực hiện theo quy định tại Luật Các TCTD và các văn bản liên quan của pháp luật Việt Nam. Một trong những cơ sở

xây dựng các quy định này được tham chiếu đến Bộ Nguyên tắc cốt lõi giám sát ngân hàng hiệu quả do Ủy ban Basel ban hành (Basel Core Principle for Effective Supervision - BCP), trong đó, Nguyên tắc số 8 (Phương pháp giám sát) có quy định: Cơ quan giám sát ngân hàng cần thực thi phương pháp đánh giá tương lai (forward looking) về rủi ro của từng ngân hàng, tập đoàn ngân hàng theo tầm quan trọng hệ thống; xác định, đánh giá và xử lý rủi ro của từng ngân hàng và toàn bộ hệ thống ngân hàng; có khuôn khổ để can thiệp sớm và kế hoạch phối hợp với các cơ quan hữu quan khác để xử lý theo trình tự các ngân hàng không có khả năng phục hồi.

Tại Việt Nam, việc đánh giá rủi ro của từng TCTD theo tầm quan trọng hệ thống được Cơ quan Thanh tra, giám sát ngân hàng (CQTGSNH)

thuộc Ngân hàng Nhà nước Việt Nam (NHNN) thực hiện thông qua công tác giám sát như sau:

Thứ nhất, giám sát an toàn vi mô (giám sát an toàn từng TCTD) theo Thông tư số 08/2022/TT-NHNN ngày 30/6/2022 quy định về trình tự, thủ tục giám sát ngân hàng (Thông tư 08) bao gồm: Giám sát tuân thủ quy định pháp luật; Giám sát rủi ro; Giám sát tăng cường.

Thứ hai, xác định danh sách TCTD có tầm quan trọng hệ thống và thực hiện kiểm tra sức chịu đựng với tần suất định kỳ 6 tháng.

Thứ ba, xếp hạng TCTD theo Thông tư số 52/2018/TT-NHNN ngày 31/12/2018 quy định xếp hạng TCTD. Các tiêu chí xếp hạng TCTD tại Thông tư 52 cơ bản tương đồng với bộ tiêu chí CAMELS theo thông lệ chung của quốc tế

Thứ tư, căn cứ vào kết quả giám sát, kết quả xếp hạng của CQTTGSNH phát hiện sớm các vấn đề đối với TCTD và đưa ra các biện pháp xử lý gồm: Cảnh báo, khuyến nghị; Xử phạt vi phạm hành chính; Áp dụng các biện pháp xử lý quy định tại Điều 25 Nghị định số 26/2014/NĐ-CP ngày 07/4/2014 của Chính phủ; Áp dụng giám sát tăng cường; Kiến nghị thanh tra, kiểm tra; Yêu cầu kiểm toán độc lập.

Việc đánh giá rủi ro của hệ thống TCTD được CQTTGSNH thực hiện thông qua công tác giám sát an toàn vi mô (giám sát an toàn hệ thống TCTD) bao gồm: Phân tích mức độ lành mạnh tài chính; Phân tích tác động kinh tế vi mô đến mức độ ổn định an toàn hệ thống; Kiểm tra sức chịu đựng định kỳ hàng năm hoặc đột xuất (trong đó thực hiện kiểm tra sức chịu đựng với tần suất

định kỳ 6 tháng đối với TCTD có tầm quan trọng hệ thống); phân tích khả năng khủng hoảng hệ thống theo yêu cầu của Thống đốc NHNN.

Đối với khung pháp lý về can thiệp sớm đối với TCTD, Điều 130a Luật Các TCTD năm 2017 (sửa đổi) quy định về can thiệp sớm TCTD bao gồm:

Các trường hợp áp dụng can thiệp sớm đối với TCTD: Không duy trì được tỷ lệ khả năng chi trả trong thời gian 3 tháng liên tục; Không duy trì được tỷ lệ an toàn vốn trong thời gian 6 tháng liên tục; Xếp hạng dưới mức trung bình (xếp hạng D,E).

Trình tự thực hiện can thiệp sớm TCTD: Trong thời hạn 30 ngày, kể từ ngày nhận được văn bản áp dụng can thiệp sớm của NHNN, TCTD báo cáo NHNN thực trạng, nguyên nhân, phương án khắc phục và tổ chức triển khai thực hiện. NHNN có văn bản yêu cầu TCTD điều chỉnh phương án khắc phục nếu xét thấy cần thiết. Thời hạn thực hiện phương án khắc phục tối đa là 01 năm, kể từ ngày có văn bản áp dụng can thiệp sớm của NHNN.

Phương án khắc phục bao gồm một hoặc một số biện pháp sau đây: Thu hẹp nội dung, phạm vi hoạt động, hạn chế các giao dịch lớn; Tăng vốn điều lệ, vốn được cấp; tăng cường nắm giữ tài sản có tính thanh khoản cao; bán, chuyển nhượng tài sản và thực hiện các giải pháp khác để đáp ứng yêu cầu bảo đảm an toàn trong hoạt động ngân hàng; Hạn chế chi trả cổ tức, phân phối lợi nhuận; Cắt giảm chi phí hoạt động, chi phí quản lý; hạn chế trả thù lao, lương, thưởng đối với người quản lý, người điều hành; Tăng cường quản trị rủi ro; tổ chức lại bộ máy quản lý, cắt giảm nhân

sự; Các biện pháp khác theo quy định của pháp luật.

Trường hợp TCTD không xây dựng được phương án khắc phục hoặc hết thời hạn thực hiện phương án mà không khắc phục được tình trạng thì tùy theo tính chất, mức độ rủi ro, NHNN yêu cầu TCTD thực hiện một hoặc một số biện pháp nêu trên.

NHNN có văn bản chấm dứt áp dụng can thiệp sớm sau khi TCTD khắc phục được tình trạng can thiệp sớm hoặc khi TCTD được đặt vào kiểm soát đặc biệt.

Công tác phối hợp giữa NHNN và BHTGVN trong phát hiện sớm, can thiệp kịp thời TCTD yếu kém

Về sự phối hợp giữa NHNN và BHTGVN trong phát hiện sớm, can thiệp kịp thời TCTD yếu kém (Bank Resolution) được thực hiện qua cơ chế trao đổi thông tin (Communication) và vai trò của BHTGVN đối với TCTD được kiểm soát đặc biệt theo Luật Các TCTD, cụ thể:

Một là, trao đổi thông tin giữa NHNN và BHTGVN theo Thông tư 34/2016/TT-NHNN bao gồm:

NHNN chia sẻ thông tin cho BHTGVN: Chỉ tiêu báo cáo thống kê của TCTD (đầu tư với nền kinh tế; huy động vốn; hoạt động ngoại hối; thị trường tiền tệ; giám sát, đảm bảo an toàn hoạt động tổ chức tham gia BHTG; báo cáo tài chính của tổ chức tham gia BHTG); Kết quả kiểm toán độc lập của tổ chức tham gia BHTG; Thông tin về chia, tách, hợp nhất, sáp nhập, giải thể, phá sản tổ chức tham gia BHTG;

kết quả xếp hạng hàng năm đối với từng tổ chức tham gia BHTG; kế hoạch thanh tra hằng năm của TTGSNH; kết quả báo cáo giám sát an toàn vĩ mô của các tổ chức tham gia BHTG; thông tin về tổ chức tham gia BHTG có nguy cơ mất khả năng chi trả.

BHTGVN báo cáo NHNN: Báo cáo giám sát đối với tổ chức tham gia BHTG; báo cáo khi tổ chức tham gia BHTG vi phạm quy định về an toàn, quy định về pháp luật ngân hàng khác; báo cáo khi hoạt động của tổ chức tham gia BHTG có nguy cơ dẫn đến mất khả năng chi trả, thất thoát tài sản hoặc có tác động tiêu cực tới các TCTD khác; báo cáo về giám sát tài chính, đánh giá hiệu quả hoạt động và xếp loại hàng năm theo quy định của pháp luật.

Hai là, BHTGVN tham gia hỗ trợ TCTD được kiểm soát đặc biệt theo Điều 146d Luật Các TCTD. Theo đó, TCTD được kiểm soát đặc biệt được vay đặc biệt của BHTGVN để hỗ trợ thanh khoản khi TCTD có nguy cơ mất khả năng chi trả hoặc lâm vào tình trạng mất khả năng chi trả, đe dọa sự ổn định của hệ thống, bao gồm cả trường hợp TCTD đang thực hiện phương án cơ cấu lại; Để hỗ trợ phục hồi theo phương án phục hồi, phương án chuyển giao bắt buộc.

Ba là, tổ chức BHTG tham gia đánh giá, hỗ trợ thực hiện Phương án phục hồi của TCTD được kiểm soát đặc biệt theo Điều 148, 148b Luật các TCTD. Cụ thể: Ban kiểm soát đặc biệt (do NHNN thành lập) phối hợp với BHTGVN, Ngân hàng Hợp tác xã Việt Nam đánh giá tính khả thi của Phương án phục hồi quỹ tín dụng nhân dân; Ban kiểm soát đặc biệt phối hợp với BHTGVN đánh giá tính khả thi của Phương

án phục hồi tổ chức tài chính vĩ mô, công ty tài chính; Quỹ tín dụng nhân dân, tổ chức tài chính vĩ mô, công ty tài chính khi thực hiện phương án phục hồi được vay đặc biệt với lãi suất ưu đãi đến mức 0% của BHTGVN từ Quỹ dự phòng nghiệp vụ.

Hiện tại, Luật Các TCTD đang trong quá trình sửa đổi, bổ sung, trong đó, các quy định về can thiệp sớm và vai trò của BHTGVN trong can thiệp sớm, xử lý TCTD được định hướng sửa đổi, bổ sung như sau:

Đối với quy định về can thiệp sớm TCTD: Trường hợp áp dụng can thiệp sớm được sửa đổi theo hướng sớm hơn; Các yêu cầu đối với TCTD và các biện pháp hạn chế đối với TCTD được quy định cụ thể hơn; Được thỏa thuận, lựa chọn một hoặc một số TCTD hỗ trợ tham gia phương án khắc phục; Bổ sung thêm nội dung về các biện pháp hỗ trợ đối với TCTD được can thiệp sớm (bán nợ xấu; nhận tiền gửi, tiền vay của TCTD hỗ trợ; mua nợ, trái phiếu doanh nghiệp (nhóm 1) do TCTD hỗ trợ nắm giữ và bán lại nợ, trái phiếu doanh nghiệp cho TCTD

hỗ trợ trong trường hợp các khoản này bị chuyển thành nợ xấu).

Chấm dứt can thiệp sớm khi: TCTD khắc phục được tình trạng dẫn đến được can thiệp sớm; Hết thời hạn thực hiện phương án khắc phục mà không khắc phục được tình trạng thì thực hiện giải thể, thanh lý, phong tỏa vốn, tài sản theo quy định.

Vai trò của tổ chức BHTG trong quá trình xử lý TCTD: TCTD được vay đặc biệt của tổ chức BHTG theo thỏa thuận để chi trả cho người gửi tiền tại TCTD được can thiệp sớm khi bị rút tiền hàng loạt; hỗ trợ chi trả cho người gửi tiền tại TCTD được kiểm soát đặc biệt; thực hiện phương án chuyển giao bắt buộc. NHNN cho vay đặc biệt tổ chức BHTG. Trường hợp cần thiết để bảo đảm an toàn hệ thống, ổn định trật tự an toàn xã hội, NHNN chỉ định tổ chức BHTG cho vay đặc biệt TCTD./.

HOẠT ĐỘNG PHÁT HIỆN SỚM VÀ CAN THIỆP KỊP THỜI CỦA BẢO HIỂM TIỀN GỬI VIỆT NAM

**Nguyễn Linh Nam –
Phó Tổng giám đốc BHTGVN**

Với mục tiêu trở thành định chế tài chính góp phần đảm bảo an toàn cho hệ thống ngân hàng và bảo vệ người gửi tiền, thời gian qua, Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam (BHTGVN) đã thực hiện tốt các chức năng nhiệm vụ được giao, là một công cụ hữu hiệu của Ngân hàng Nhà nước (NHNN) trong việc phát hiện sớm và xử lý các tổ chức yếu kém, góp phần không nhỏ trong việc đảm bảo an toàn cho hệ thống ngân hàng và bảo vệ người gửi tiền.

Nguyên tắc 13 - Phát hiện sớm và can thiệp kịp thời của Hiệp hội bảo hiểm tiền gửi (BHTG) quốc tế (IADI) đã khuyến nghị: “Tổ chức bảo hiểm tiền gửi cần phải là một phần cấu thành nằm trong mạng an toàn tài chính, có chức năng phát hiện sớm, can thiệp kịp thời các ngân hàng có vấn đề. Cơ chế này cần cho phép can thiệp trước thời điểm một ngân hàng phá sản, phải bảo vệ được người gửi tiền và đóng góp vào việc ổn định tài chính”.

Việc phát hiện kịp thời các tổ chức tham gia BHTG yếu kém hoặc có vấn đề rất quan trọng đối với việc vận hành ổn định và hiệu quả của các hệ thống tài chính nói chung và hệ thống BHTG nói riêng. Phát hiện sớm những yếu kém và rủi ro đối với các tổ chức tham gia BHTG cho phép các cơ quan giám sát và/hoặc các thành viên của mạng an toàn tài chính có những biện pháp hữu hiệu để giảm khả năng cũng như chi phí đổ vỡ của tổ chức tham gia BHTG, chẳng hạn như cung cấp hỗ trợ thanh khoản, hỗ trợ sáp nhập mua lại, và trong một số trường hợp nhất định, tái cấp vốn cho một tổ chức tham gia BHTG với vốn của tổ chức BHTG hoặc các cơ quan chính phủ có thẩm quyền khác.

Thực tế cho thấy, trách nhiệm phát hiện sớm các vấn đề và can thiệp kịp thời các ngân hàng yếu kém thường thuộc về trách nhiệm của cơ quan giám sát ngân hàng (thường là Ngân hàng trung ương). Tùy theo định hướng và thẩm quyền của tổ chức BHTG được luật hóa, vai trò của mỗi tổ chức BHTG trong vấn đề này là khác nhau. Các tổ chức BHTG tuân thủ Nguyên tắc 13 của IADI sẽ có đầy đủ quyền hạn và trách nhiệm trong việc phát hiện sớm và can thiệp kịp thời các ngân hàng có vấn đề cùng với các thành viên khác của mạng an toàn tài chính.

Với mục tiêu trở thành định chế tài chính góp phần đảm bảo an toàn cho hệ thống ngân hàng và bảo vệ người gửi tiền, thời gian qua, BHTGVN đã thực hiện tốt các chức năng nhiệm vụ được giao, là một công cụ hữu hiệu của NHNN trong việc phát hiện sớm và xử lý các tổ chức yếu kém, góp phần không nhỏ trong việc đảm bảo an toàn cho hệ thống ngân hàng và bảo vệ người gửi tiền. Tính đến thời điểm hiện tại, BHTGVN đang bảo vệ cho hơn 111 triệu tài khoản người gửi tiền tại 1.280 tổ chức tham gia BHTG. Theo đó,

Về cơ sở pháp lý, Luật Các tổ chức tín dụng 2010 và Luật Các

Tổ chức tín dụng sửa đổi năm 2017, Luật BHTG 2012 và một số văn bản hướng dẫn dưới Luật đã tạo hành lang pháp lý khá vững chắc cho BHTGVN tham gia thực hiện các hoạt động phát hiện sớm và can thiệp kịp thời các tổ chức tham gia BHTG. Đồng thời tạo cơ sở cho BHTGVN được nhận tương đối đầy đủ nguồn thông tin về tổ chức tham gia BHTG từ NHNN để phục vụ cho hoạt động phát hiện sớm các tổ chức có vấn đề và đề xuất, kiến nghị NHNN có biện pháp xử lý kịp thời.

Trên cơ sở thông tin đầu vào theo Điều 34 Luật BHTG và Thông tư 34/2016/TT-NHNN ngày 28/12/2016 quy định việc cung cấp thông tin giữa NHNN và BHTGVN và các nguồn thông tin khác, BHTGVN đã thực hiện kiểm tra, giám sát và phát hiện dấu hiệu, cảnh báo xu hướng rủi ro của tổ chức tham gia BHTG, khả năng rủi ro của hệ thống. Qua kết quả Báo cáo giám sát định kỳ đối với hệ thống tổ chức tham gia BHTG gửi NHNN, BHTGVN đã kiến nghị NHNN xử lý những vi phạm quy định về an toàn hoạt động ngân hàng, rủi ro gây mất an toàn trong hệ thống ngân hàng.

Bên cạnh đó, để triển khai Chỉ thị 06/CT-TTg ngày 12/3/2019 của Thủ tướng Chính phủ về tăng cường giải pháp đảm bảo an toàn hoạt động, củng cố vững chắc hệ thống Quỹ tín dụng nhân dân (QTDND), BHTGVN đã tham gia kiểm tra “an toàn” một số tổ chức tham gia BHTG là QTDND theo chỉ đạo của NHNN, tham gia ban Kiểm soát đặc biệt

(KSĐB) của 27/30 QTDND được KSĐB, cử nhân sự tham gia quản trị điều hành của 1 tổ chức tham gia BHTG được KSĐB. Ngoài ra, Luật Các TCTD năm 2017 cũng cho phép BHTGVN cho vay đặc biệt (theo thỏa thuận đối với tổ chức tham gia BHTG được KSĐB; cho vay đặc biệt theo quyết định của NHNN); mua trái phiếu của tổ chức tín dụng hỗ trợ theo quyết định của NHNN; tham gia đánh giá tính khả thi của phương án phục hồi QTDND, tổ chức tài chính vi mô, công ty tài chính được KSĐB; và tham gia các phương án khác theo chỉ đạo của NHNN.

Chiến lược phát triển BHTG đến năm 2025, định hướng đến năm 2030 được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt đã đặt mục tiêu nâng cao chất lượng, hiệu quả trong hoạt động BHTG, bao gồm việc phát hiện, cảnh báo sớm

những rủi ro tiềm ẩn đối với tổ chức tham gia BHTG, tham gia tái cơ cấu có hiệu quả đối với các tổ chức tham gia BHTG yếu kém. Căn cứ trên định hướng của Chiến lược, Luật BHTG sẽ được sửa đổi về nội dung, định hướng hoạt động phát hiện sớm và can thiệp kịp thời. Những sửa đổi về cơ sở pháp lý sẽ tạo tiền đề để BHTGVN quản lý và sử dụng quỹ BHTG hiệu quả trên nguyên tắc bảo đảm sự ổn định của hệ thống và bảo vệ người gửi tiền.

Để đạt được những mục tiêu trên, BHTGVN cần:

Thứ nhất, chỉnh sửa, bổ sung Luật TCTD sửa đổi và Luật BHTG, sửa đổi và các văn bản hướng dẫn dưới Luật theo hướng cho phép BHTGVN có đủ thẩm quyền, chức năng để tham gia tích cực và chủ động hơn nữa trong quá trình thực hiện việc phát hiện

sớm và can thiệp kịp thời các tổ chức tham gia BHTG yếu kém, đảm bảo tuân thủ kỷ luật thị trường với nguyên tắc chi phí tối thiểu.

Thứ hai, bổ sung quy định hoặc cơ chế cho phép BHTGVN có đủ nguồn lực hỗ trợ cho việc thực hiện các chức năng, nhiệm vụ mới được giao tại Luật TCTD sửa đổi và Luật BHTG sửa đổi, trong đó có chức năng phát hiện, cảnh báo sớm và can thiệp kịp thời đối với các tổ chức tham gia BHTG.

Thứ ba, thường xuyên rà soát, đánh giá sự vận hành và hoàn thiện hệ thống thông tin báo cáo đảm bảo thông tin đầy đủ, đáng tin cậy; nâng cao hiệu quả phối hợp, cung cấp thông tin giữa BHTGVN và NHNN và các cơ quan có liên quan; đảm bảo khai thác hiệu quả và có những điều chỉnh phù hợp với thực tiễn hoạt

động của tổ chức BHTG.

Thứ tư, đối với hoạt động kiểm tra, giám sát, cảnh báo sớm rủi ro tiềm ẩn đối với tổ chức tham gia BHTG theo những chuẩn mực, thông lệ quốc tế về quản trị rủi ro ngân hàng và triển khai Chiến lược phát triển BHTG, trong thời gian tới, BHTGVN cần:

Hoàn thiện các phương pháp giám sát rủi ro và bộ chỉ tiêu giám sát, chú trọng phát hiện, cảnh báo sớm những rủi ro tiềm ẩn đối với tổ chức tham gia BHTG, phù hợp với sự phát triển của thị trường, đặc biệt theo các chuẩn mực và thông lệ quốc tế (Basel II, Basel III...). Nghiên cứu, ứng dụng các mô hình giám sát tiên tiến nhằm đảm bảo các tổ chức tham gia BHTG tuân thủ các quy định của pháp luật về tiền gửi được bảo hiểm, phát hiện, cảnh báo sớm những rủi ro tiềm ẩn đối với tổ chức tham gia BHTG nhằm bảo vệ kịp thời quyền và lợi ích của người gửi tiền.

Triển khai các công cụ, phương pháp giám sát rủi ro mới gắn với đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin đồng thời tăng cường công tác đào tạo và nâng cao chất lượng nguồn nhân lực giám sát, để nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác giám sát nhất là khả năng cảnh báo sớm những rủi ro tiềm ẩn mang tính hệ thống và tiến trình đổi mới công tác quản lý, giám sát các tổ chức tham gia BHTG theo thông lệ, chuẩn mực quốc tế.

Thứ năm, tích cực tham gia, phối hợp chặt chẽ với NHNN

trong quá trình KSĐB các tổ chức tham gia BHTG yếu kém; xây dựng Đề án áp dụng bổ sung các biện pháp và hình thức xử lý tổ chức tham gia BHTG yếu kém phù hợp thông lệ quốc tế và điều kiện Việt Nam.

Tóm lại, Nguyên tắc 13 – Phát hiện sớm và can thiệp kịp thời của Hiệp hội BHTG quốc tế có vai trò quan trọng như một tham chiếu cho các tổ chức BHTG trong quá trình tái cấu trúc và hướng tới mô hình BHTG hiệu quả. Tuy nhiên, cần có những đánh giá thận trọng trong việc áp dụng các tiêu chí của Nguyên tắc 13 đối với từng tổ chức BHTG trong từng thời kỳ, phù hợp với hệ thống pháp lý và mức độ phát triển của hệ thống tài chính, ngân hàng nhằm đảm bảo sự vận hành hiệu quả, ổn định của hệ thống nói chung và tổ chức BHTG nói riêng./.

MỞ RỘNG HỢP TÁC QUỐC TẾ SONG PHƯƠNG VÀ ĐA PHƯƠNG – NHÌN TỪ HỘI THẢO HỖ TRỢ KỸ THUẬT APRC NĂM 2023

**Phan Thị Thanh Bình –
Phó Tổng giám đốc BHTGVN**

Trải qua 24 năm thành lập và phát triển, Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam (BHTGVN) đang từng bước lớn mạnh, dần khẳng định vai trò quan trọng của mình trong hệ thống tài chính – ngân hàng, trở thành cánh tay nối dài của Nhà nước trong việc tuyên truyền chính sách BHTG cũng như bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của người gửi tiền tại Việt Nam. Các hoạt động nghiệp vụ như giám sát, kiểm tra, tham gia kiểm soát đặc biệt, chi trả BHTG ... ngày càng được tăng cường và cải tiến. Bên cạnh đó, các hoạt động hỗ trợ, trong đó có hoạt động hợp tác quốc tế cũng ngày càng được mở rộng và phát triển.

Sự phát triển và mở rộng về hợp tác quốc tế của BHTGVN trong 24 năm qua

Dấu mốc đầu tiên về hoạt động hợp tác quốc tế của BHTGVN là việc gia nhập Hiệp hội BHTG quốc tế (IADI) vào năm 2003, chỉ một năm sau khi Hiệp hội được thành lập. IADI là một diễn đàn toàn cầu, nơi các tổ chức BHTG cũng như các thành viên khác trong mạng an toàn tài chính và các tổ chức tài chính quốc tế cùng hợp tác để thúc đẩy tuân thủ các thông lệ trong lĩnh vực bảo vệ người gửi tiền, xử lý ngân hàng và ổn định tài chính. Kể từ khi thành lập vào năm 2002, IADI đã có sự mở rộng đáng kể về quy mô. Tính tới năm 2023, Hiệp hội có 95 thành viên (là các tổ chức bảo hiểm tiền gửi), 12 tổ chức liên kết (là các ngân hàng trung ương và các cơ quan chính phủ) và 17 đối tác (là các tổ chức hoạt động phi lợi nhuận).

BHTGVN đã và đang tích cực tham gia vào các hoạt động chung của Hiệp hội, cũng như đóng vai trò là thành viên tích cực của Ủy ban châu Á – Thái Bình Dương (APRC), các ủy ban kỹ thuật và đơn vị trực thuộc IADI, như Ủy

ban Nghiên cứu, Ủy ban Đào tạo và Hỗ trợ kỹ thuật, Nhóm làm việc về ưu tiên chiến lược và kế hoạch hoạt động của APRC. BHTGVN dần khẳng định vai trò và vị thế của mình trên trường quốc tế, với việc hai lần đăng cai tổ chức thành công Hội nghị thường niên của Ủy ban khu vực, cụ thể là Hội nghị thường niên lần thứ 5 của Ủy ban Châu Á và Hội thảo quốc tế với chủ đề “Nâng cao hiệu quả hoạt động của BHTG” vào năm 2007, Hội nghị thường niên lần thứ 16 của APRC và Hội thảo quốc tế với chủ đề “Vai trò của tổ chức BHTG đối với các tổ chức tham gia bảo hiểm vừa và nhỏ” vào năm 2018.

Bên cạnh các hoạt động đa phương, BHTGVN cũng rất chú trọng hợp tác song phương với các tổ chức BHTG trên thế giới. Tính đến năm 2023, BHTGVN đã ký kết Bản ghi nhớ hợp tác với 7 tổ chức BHTG trong khu vực châu Á – Thái Bình Dương, bao gồm: Tổng công ty BHTG Nhật Bản, Tổng công ty BHTG Hàn Quốc, Cơ quan bảo vệ tiền gửi Lào, Tổng công ty BHTG Indonesia, Tổng công ty BHTG Philippines, Cơ quan BHTG Liên bang Nga và Tổng công ty BHTG Đài Loan. Thông qua việc duy trì và phát triển các mối quan hệ chiến lược này, BHTGVN đã triển khai nhiều hoạt động hợp tác quốc tế hiệu quả với các tổ chức

đối tác như tổ chức chương trình đào tạo, hội thảo quốc tế, tọa đàm chia sẻ kinh nghiệm, khảo sát thực tế ... từ đó học hỏi nhiều kinh nghiệm thực tiễn và kiến thức hữu ích để nâng cao chất lượng hoạt động.

Hoạt động hợp tác quốc tế phù hợp với yêu cầu thực tiễn và xu hướng chung, đóng góp vào quá trình phát triển của BHTGVN

Hoạt động hợp tác quốc tế của BHTGVN đang ngày càng phát triển về chất lượng và mở rộng về quy mô, phù hợp với yêu cầu của thực tiễn; là cầu nối giúp BHTGVN học hỏi, trao đổi kiến thức, kinh nghiệm về lĩnh vực BHTG nói riêng và tài chính – ngân hàng nói chung với các tổ chức BHTG trong khu vực và trên thế giới, từ đó nâng cao năng lực hoạt động, hướng tới mục tiêu phát triển thành tổ chức BHTG tiên tiến. Bên cạnh đó, các thông lệ quốc tế, đặc biệt là Bộ nguyên tắc cơ bản phát triển hệ thống BHTG hiệu quả của IADI và kết quả của Chương trình Hỗ trợ kỹ thuật tự đánh giá Bộ nguyên tắc (SATAP) cũng góp phần tích cực giúp BHTGVN hoàn thiện mô hình hoạt động. Có thể nói, các kiến thức, kinh nghiệm và thông lệ quốc tế đóng vai trò là nguồn tham khảo hữu ích đối với BHTGVN để tham mưu, đề xuất với các cơ quan chức năng trong quá trình xây dựng Luật BHTG năm 2012; sửa đổi, bổ sung Luật Các tổ chức tín dụng; và đặc biệt là xây dựng Chiến lược phát triển BHTG đến năm 2025, định hướng đến năm 2030, hướng tới mục tiêu bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của người gửi tiền, góp phần tích cực duy trì sự ổn định của hệ thống các tổ chức tín dụng, nâng cao

chất lượng, hiệu quả trong hoạt động BHTG theo hướng phù hợp với thông lệ quốc tế.

Sự phát triển và mở rộng về hợp tác quốc tế của BHTGVN song hành với xu hướng chung của thế giới. Trong giai đoạn 2020 – 2022, đại dịch Covid-19 lan ra khắp toàn cầu, gây ảnh hưởng đến mọi mặt của nền kinh tế và đời sống xã hội; làm thay đổi cách thức hoạt động của IADI và các tổ chức BHTG trên thế giới nói chung cũng như BHTGVN nói riêng. Trong tình hình đó, hoạt động hợp tác quốc tế của BHTGVN không những không bị gián đoạn mà còn phát triển hơn nữa. BHTGVN đã chủ động, tích cực ứng dụng các công nghệ mới và phần mềm hiện đại để tham gia các hội nghị, hội thảo, tọa đàm quốc tế trực tuyến do IADI, APRC và các tổ chức BHTG trong khu vực và trên thế giới tổ chức, đặc biệt là chủ động tổ chức các chương trình đào tạo, tọa đàm, hội thảo trực tuyến với các tổ chức đối tác, mở ra hướng đi mới cho hoạt động hợp tác quốc tế. Nhờ hiệu quả hoạt động và tiết kiệm chi phí, các sự kiện quốc tế trực tuyến vẫn tiếp tục được duy trì sau Covid-19.

Hội thảo Hỗ trợ kỹ thuật APRC năm 2023 đánh dấu sự thành công của BHTGVN trên trường quốc tế

Năm 2023 ghi dấu ấn 24 năm thành lập và phát triển của BHTGVN, đồng thời cũng đánh dấu lần thứ 3 BHTGVN đăng cai tổ chức thành công sự kiện mang tầm quốc tế.

Được sự phê duyệt của Ngân hàng Nhà nước Việt Nam và Sở ngoại vụ tỉnh Kiên Giang, BHTGVN đã đăng cai tổ chức Hội thảo Hỗ

trợ kỹ thuật APRC năm 2023 vào ngày 9/11/2023 tại thành phố Phú Quốc với chủ đề “Tăng cường vai trò của tổ chức BHTG trong phát hiện sớm và can thiệp kịp thời”. Hội thảo đã tập trung thảo luận, trao đổi và chia sẻ kinh nghiệm giữa các quốc gia trong khu vực về Nguyên tắc số 13 của Bộ nguyên tắc cơ bản phát triển hệ thống BHTG hiệu quả của IADI, đó là phát hiện sớm và can thiệp kịp thời đối với các tổ chức tín dụng có vấn đề. Chủ đề đã được các đại biểu trong và ngoài nước đánh giá có tính thời sự và thực tiễn cao trong bối cảnh cần phải nâng cao vai trò của tổ chức BHTG nói riêng và đảm bảo sự ổn định của hệ thống ngân hàng nói chung khi tình hình kinh tế thế giới có nhiều biến động, ngành tài chính – ngân hàng và BHTG đang đối mặt với nhiều khó khăn, thách thức.

Hội thảo Hỗ trợ kỹ thuật APRC năm 2023 đã thu hút sự quan tâm lớn từ phía quốc tế cũng như trong nước với sự tham dự của 87 đại biểu, trong đó bao gồm 45 đại biểu quốc tế và 42 đại biểu Việt Nam. Hội thảo Hỗ trợ kỹ thuật APRC năm 2023 tập trung thảo luận ba nhóm nội dung: (i) Tổng quan về phát hiện sớm và can thiệp kịp thời; (ii) Vai trò của tổ chức BHTG trong phát hiện sớm và can thiệp kịp thời; (iii) Sự phối hợp giữa cơ quan giám sát và tổ chức BHTG trong phát hiện sớm và can thiệp kịp thời. Các phiên thảo luận và tham luận tại Hội thảo đã diễn ra sôi nổi, tích cực với nhiều thông tin, kinh nghiệm hữu ích được truyền tải tới các đại biểu tham dự. Nội dung Hội thảo thể hiện sự đa dạng về các mô hình và quyền hạn của tổ chức BHTG với sự tham gia của các diễn giả đến từ nhiều quốc gia và mô hình

tổ chức BHTG khác nhau, như mô hình chi trả với quyền hạn mở rộng, mô hình giảm thiểu rủi ro, mô hình giảm thiểu tổn thất, đem lại góc nhìn đa chiều cho các đại biểu tham dự; đồng thời là nguồn tham khảo hữu ích cho BHTGVN trong quá trình tham gia sửa đổi Luật BHTG và góp ý sửa đổi Luật Các tổ chức tín dụng.

Không chỉ thành công về mặt nội dung, Hội thảo Hỗ trợ kỹ thuật APRC năm 2023 còn là cơ hội để BHTGVN quảng bá hình ảnh đất nước Việt Nam tươi đẹp, con người Việt Nam hiền hòa, hiếu khách tới bạn bè quốc tế. Hình ảnh thành phố biển Phú Quốc với cảnh sắc thiên nhiên tươi đẹp, biển đảo rộng lớn và văn hóa bản địa đặc sắc đã để lại ấn tượng sâu đậm trong tâm trí của các đại biểu quốc tế. Đây là một bước tiến của BHTGVN trong việc góp phần quảng bá sâu rộng hơn về đẹp của đất nước và con người Việt Nam.

Hội thảo Hỗ trợ kỹ thuật APRC năm 2023 là cơ hội cho BHTGVN mở rộng hợp tác song phương

Bên cạnh những điểm sáng về chuyên môn, Hội thảo Hỗ trợ kỹ thuật APRC năm 2023 cũng mở ra cơ hội thắt chặt quan hệ hợp tác song phương giữa BHTGVN và các tổ chức BHTG trong khu vực. Trong khuôn khổ Hội thảo, BHTGVN đã tổ chức hợp song phương với Tổng công ty BHTG Hàn Quốc và Cơ quan bảo vệ tiền gửi Lào để tổng kết các hoạt động hợp tác đã triển khai và thảo luận về kế hoạch hợp tác trong tương lai. Tại đây, BHTGVN và phía bạn đã thống nhất sẽ tiếp tục tăng cường quan hệ hợp tác chiến lược, sẵn sàng hỗ trợ nhau trong việc nâng cao hiệu quả hoạt động, ủng hộ nhau trên trường quốc tế.

Đặc biệt, nhân dịp này, BHTGVN và Tổng công ty BHTG Philippines đã tổ chức ký gia hạn Bản ghi nhớ hợp tác tại Phú Quốc, đánh dấu sự phát triển trong mối quan hệ song phương giữa hai tổ chức. Kể từ ký

kết Bản ghi nhớ hợp tác lần đầu vào năm 2018, hai tổ chức đã có nhiều hoạt động hợp tác tích cực, hiệu quả, thể hiện ở các chuyến khảo sát, học tập kinh nghiệm thực tế tại Philippines, các hội thảo, tọa đàm chia sẻ thông tin, kiến thức. Việc ký gia hạn Bản ghi nhớ hợp tác cho thấy hai bên rất coi trọng mối quan hệ hợp tác này, thể hiện tình cảm đoàn kết, bền chặt và khăng khít của hai tổ chức.

Có thể nói, Hội thảo Hỗ trợ kỹ thuật APRC năm 2023 là một thành công lớn của BHTGVN về khía cạnh hợp tác quốc tế. Hội thảo là dịp để BHTGVN khẳng định vị thế của mình trên trường quốc tế khi đảm nhận vai trò chủ nhà của một sự kiện lớn của khu vực châu Á – Thái Bình Dương, đồng thời mở ra các cơ hội hợp tác song phương và đa phương trong tương lai./.

KINH NGHIỆM QUỐC TẾ VỀ TRIỂN KHAI PHÁT HIỆN SỚM VÀ CAN THIỆP KỊP THỜI THEO KHUYẾN NGHỊ CỦA BỘ NGUYÊN TẮC CƠ BẢN PHÁT TRIỂN HỆ THỐNG BẢO HIỂM TIỀN GỬI

Nguyễn Mai Thanh và các cộng sự phòng NCTH&HTQT

Phát hiện sớm và can thiệp kịp thời các tổ chức tham gia BHTG yếu kém có thể làm giảm khả năng phải xử lý ngân hàng, góp phần duy trì sự ổn định hệ thống ngân hàng và niềm tin công chúng, bảo vệ tốt hơn quyền và lợi ích hợp pháp của người gửi tiền và giảm thiểu thiệt hại cho quỹ BHTG. Theo Nguyên tắc số 13 Bộ nguyên tắc cơ bản phát triển hệ thống BHTG hiệu quả của Hiệp hội BHTG quốc tế (IADI), tổ chức BHTG cần phải là một phần của khuôn khổ hiệu quả trong Mạng an toàn tài chính có chức năng phát hiện sớm, can thiệp kịp thời đối với ngân hàng đang gặp khó khăn tài chính trước khi nó phá sản để bảo vệ người gửi tiền và đóng góp vào sự ổn định tài chính. Theo đó, khuôn khổ phát hiện sớm và can thiệp kịp thời bao gồm một tập hợp các tiêu chí định lượng và định tính được quy định rõ ràng dùng để bắt đầu việc can thiệp hoặc có các hành động khắc phục kịp thời. Các tiêu chí này có thể bao gồm các chỉ tiêu an toàn và bền vững như vốn, chất lượng tài sản, quản lý, thu nhập, thanh khoản và sự nhạy cảm với rủi ro thị trường.

Theo tài liệu “Hướng dẫn chung về Phát hiện sớm và can thiệp kịp thời cho các Hệ thống BHTG” (IADI, 2013), có nhiều cách để đánh giá tình trạng tài chính của ngân hàng và phát hiện các tổ chức có vấn đề. Các nguồn thông tin và các biện pháp để phát hiện sớm gồm: giám sát từ xa, kiểm tra tại chỗ, từ các cơ quan giám sát, ban quản lý ngân hàng, tổ chức kiểm toán ngân hàng, thông tin thị trường. Các hình thức can thiệp kịp thời phổ biến bao gồm: Tiến hành thanh/ kiểm tra đặc biệt/ đột xuất; Yêu cầu/ chỉ thị khắc phục sai sót; Yêu cầu/ chỉ thị đưa ra kế hoạch loại trừ thiếu sót; Tăng tỷ lệ phí BHTG đối với tổ chức tham gia BHTG; Chấm dứt tư cách thành viên trong hệ thống BHTG; Cấm tiến hành một số loại hoạt động; Yêu cầu cách chức quản lý cấp cao....

Nhiều tổ chức BHTG trên thế giới đã triển khai phát hiện sớm và can thiệp kịp thời, trong đó có thể kể đến Tổng công ty BHTG Trung ương Đài Bắc và Tổng công ty BHTG Hàn Quốc đã triển khai phát hiện sớm và can thiệp kịp thời hiệu quả theo khuyến nghị của Bộ nguyên tắc cơ bản phát triển hệ thống BHTG.

Tổng công ty BHTG Trung ương Đài Bắc (CDIC)

Phát hiện sớm thông qua giám sát từ xa và kiểm tra tại chỗ

Giám sát từ xa: CDIC thường xuyên đánh giá tình trạng hoạt động của tất cả các tổ chức tài chính nhận tiền gửi, bao gồm các ngân hàng, hợp tác xã tín dụng, các hiệp hội tín dụng của nông dân và ngư dân thông qua Hệ thống cảnh báo sớm. Hệ thống cảnh báo sớm của CDIC bao gồm 4 phân hệ: Hệ thống xếp hạng, hệ thống phân tích kinh doanh, hệ thống giám sát qua đường truyền internet và hệ thống phân tích dành cho cán bộ giám sát. CDIC làm rõ và tiêu chuẩn hóa các loại thông tin, các cảnh báo và các loại quy định cần chú ý trong giám sát từ xa. CDIC cũng thiết lập tần suất giám sát khác nhau phụ thuộc vào mức độ rủi ro của các tổ chức tài chính và điều chỉnh linh hoạt dựa trên sự thay đổi mức độ rủi ro của từng tổ chức tài chính.

Để có thể thực hiện hiệu quả hoạt động quản trị rủi ro, CDIC tăng cường cơ chế chia sẻ thông tin và phối hợp

với các cơ quan giám sát thông qua việc: Đưa ra các báo cáo cảnh báo sớm về tài chính và trình lên cơ quan giám sát: trong đó bao gồm báo cáo định kỳ và báo cáo đặc biệt; tham dự các buổi họp với văn phòng giám sát tài chính; tăng cường hiệu quả hệ thống báo cáo; đề xuất quan điểm với các cơ quan giám sát; cung cấp thông tin và đưa ra những khuyến nghị nhằm tăng cường cơ chế giám sát.

Kiểm tra tại chỗ: CDIC thực hiện kiểm tra tại chỗ nhằm kiểm tra lại những khác biệt đáng kể về thông tin/dữ liệu của những kỳ báo cáo, hoặc giữa báo cáo đặc biệt và báo cáo kiểm tra định kỳ của tổ chức được bảo hiểm. CDIC sẽ thực hiện 2 hình thức kiểm tra là kiểm tra đánh giá và kiểm tra rà soát. Trong đó, CDIC sẽ kiểm tra về mức phí, tài sản và nợ, cũng như trách nhiệm dân sự của nhân viên tại tổ chức được bảo hiểm bị đổ vỡ. Nếu không có sai phạm, hoạt động kiểm tra sẽ kết thúc, tuy nhiên nếu phát hiện ra sai phạm, CDIC sẽ thực hiện: (i) Tính lại điểm tổng hợp từ xếp hạng qua báo cáo theo yêu cầu; (ii) Tính phí bổ sung phí

bảo hiểm nếu cần thiết; (iii) Phạt phí khi tổ chức thành viên cung cấp dữ liệu sai hoặc giả mạo nghiêm trọng (Mức phạt được quy định trong Luật BHTG và có thể được áp dụng cho các tổ chức tài chính thông qua nộp phạt hoặc tăng mức phí bảo hiểm); và (iv) Báo cáo cho cơ quan giám sát nếu cần thiết.

Can thiệp kịp thời

Theo Luật Ngân hàng, Ủy ban giám sát tài chính Đai Bắc có thẩm quyền đặt các tổ chức tài chính vào giai đoạn can thiệp kịp thời khi: (i) Xảy ra tình trạng rút tiền hàng loạt; (ii) Xảy ra khủng hoảng do gian lận; (iii) Thiếu hụt vốn (tỷ lệ an toàn vốn tối thiểu trong khoảng từ 6% - 8%); (iv) Thiếu hụt vốn nghiêm trọng (tỷ lệ an toàn vốn tối thiểu trong khoảng từ 2% - 6%). Khi đó, CDIC sẽ thực hiện các biện pháp can thiệp sớm, cụ thể:

Khi xảy ra những tình huống đặc biệt nghiêm trọng như rút tiền ồ ạt tại các tổ chức tham gia BHTG, chuyên viên của CDIC sẽ thực hiện hỗ trợ trong thời gian ngắn tại tổ chức, trong đó có công tác thông báo trực tiếp và cụ thể đến người gửi tiền về tình hình thực tế, trong một số trường hợp, cùng với các biện pháp hỗ trợ tại chỗ, CDIC có thể tiếp nhận khi cần thiết.

Trong trường hợp xảy ra khủng hoảng do gian lận, rút tiền hàng loạt hoặc thiếu hụt vốn, CDIC áp dụng cơ chế giám sát đặc biệt. CDIC sẽ cử nhóm chuyên viên đến thực hiện giám sát trực tiếp các hoạt động của tổ chức tài chính gặp vấn đề và thực hiện các biện pháp cần thiết.

Đối với trường hợp thiếu hụt vốn, các biện pháp có thể thực hiện là: Đề trình kế hoạch tái cấu trúc vốn hoặc

kế hoạch cải thiện kinh doanh; giám sát, phục hồi hoạt động của tổ chức; gạn chế mua mới tài sản rủi ro; ghục hiện các hành động cần thiết khác.

Đối với trường hợp thiếu hụt vốn nghiêm trọng, các biện pháp có thể thực hiện là: Cách chức người chịu trách nhiệm; chỉ định người tiếp quản; cấm người chịu trách nhiệm sang tên, chuyển nhượng tài sản; cấm đi nước ngoài; yêu cầu ngân hàng thanh lý tài sản; giới hạn hoặc cấm các hình thức gia hạn tín dụng hay giao dịch khác với các bên liên quan; giới hạn hoạt động đầu tư hoặc các hoạt động khác của ngân hàng.

Tổng công ty BHTG Hàn Quốc (KDIC)

Phát hiện sớm thông qua giám sát từ xa và kiểm tra tại chỗ

Giám sát từ xa: KDIC thực hiện giám sát từ xa đối với các tổ chức tài chính được bảo hiểm nhằm phát hiện sớm các rủi ro và ngăn chặn đổ vỡ xảy ra. Các thông tin KDIC sử dụng để giám sát từ xa bao gồm: (i) Thu thập dữ liệu tài chính từ các tổ chức tham gia BHTG; (ii) Các thông

tin thu được từ Cơ quan giám sát và Ngân hàng trung ương thông qua Biên bản ghi nhớ; (iii) Các thông tin khác như ý kiến của các chuyên gia thị trường, kết quả kiểm tra, thực hiện phỏng vấn với nhân viên ngân hàng, các báo cáo từ các nhân viên giám sát... Dựa trên các thông tin thu thập được, KDIC liên tục cải tiến các mô hình rủi ro để phân tích, đánh giá và dự báo những rủi ro tiềm tàng, quyết định ngân hàng cần phải kiểm tra tại chỗ.

Kiểm tra tại chỗ: Căn cứ vào kết quả giám sát và đánh giá rủi ro liên tục, KDIC lựa chọn các tổ chức tài chính mục tiêu để thực hiện kiểm tra tại chỗ bằng các cuộc kiểm tra chung với Cơ quan giám sát tài chính và các cuộc kiểm tra độc lập, thực hiện phỏng vấn các nhà quản lý của các tổ chức tài chính được bảo hiểm khi cần thiết. Khi thực hiện kiểm tra tại chỗ, KDIC tập trung vào các yếu tố rủi ro có khả năng gây ra thiệt hại cho Quý BHTG chứ không phải về các vấn đề tuân thủ. Nội dung kiểm tra tại chỗ của KDIC bao gồm: Xác định yếu tố rủi ro của tổ chức tài chính; phân loại chất lượng tài sản; đánh giá khả năng quản lý rủi ro; kiểm tra hoạt động kiểm soát nội bộ.

Sau khi tiến hành kiểm tra tại chỗ, KDIC có quyền thực hiện các biện pháp sau:

Đối với các tổ chức tín dụng bị phát hiện có rủi ro cao về việc mất khả năng thanh toán, KDIC sẽ yêu cầu Ủy ban dịch vụ tài chính ban hành lệnh thực hiện các biện pháp kịp thời.

Đối với các rủi ro thấp về việc mất khả năng thanh toán hay vi phạm quy định pháp luật, KDIC sẽ đề nghị Cơ quan giám sát tài chính thực hiện các hành động cần thiết.

- Đối với các yếu tố rủi ro được xác định, KDIC sẽ khuyến nghị ngân hàng xem xét các yếu tố rủi ro này khi đưa ra các quyết định kinh doanh. Riêng với những vấn đề nhỏ, KDIC yêu cầu các ngân hàng giải quyết vấn đề ngay lập tức.

Can thiệp kịp thời

Theo Luật Ngân hàng Hàn Quốc và Luật Tái cơ cấu hệ thống tài chính, Ủy

ban dịch vụ tài chính có thẩm quyền quyết định can thiệp kịp thời tổ chức tài chính. Khung can thiệp kịp thời ở Hàn Quốc như sau:

Trong quá trình triển khai thực hiện biện pháp can thiệp kịp thời, tổ chức tài chính nằm trong các diện kiểm soát này phải xây dựng một kế hoạch xử lý để được Ủy ban dịch vụ tài chính/Cơ quan giám sát tài chính chấp thuận cho phép thực hiện trong một khoảng thời gian nhất định. Định kỳ hàng quý, tổ chức tín dụng này sẽ phải báo cáo kết quả thực hiện về Cơ quan giám sát tài chính. Trường hợp việc thực hiện không đạt hiệu quả hoặc Cơ quan giám sát tài chính đánh giá không thể thực hiện được do các điều kiện khác thay đổi, chủ tịch Cơ quan giám sát tài chính sẽ áp dụng thay đổi mức độ thực hiện biện pháp can thiệp kịp thời hoặc yêu cầu đẩy nhanh tiến độ thực hiện.

Đối với các tổ chức tài chính được bảo hiểm được xác định có rủi ro cao, có thể gây tổn thất cho Quỹ BHTG

theo kết quả phân tích rủi ro và kiểm tra tại chỗ, KDIC cử các quản trị viên, cùng với Cơ quan giám sát tài chính, giám sát chặt chẽ việc thực hiện các biện pháp khắc phục kịp thời để ngăn chặn sự lây lan của rủi ro mất khả năng thanh toán tới hệ thống tài chính ngân hàng.

Trong bối cảnh sự kết nối trong ngành tài chính ngày càng tăng khiến nguy cơ khủng hoảng từ một tổ chức tài chính nhanh chóng lan rộng sang cả thị trường tài chính, KDIC có kế hoạch thành lập một tài khoản riêng trong Quỹ BHTG là Quỹ Ổn định tài chính. Quỹ Ổn định tài chính được sử dụng để hỗ trợ tài chính cho các tổ chức tài chính lành mạnh đang gặp khó khăn tạm thời do phải đối mặt với khủng hoảng thanh khoản hoặc nhu cầu tài cấp vốn. Nguyên nhân khó khăn của các tổ chức tài chính lành mạnh này là do những thay đổi nhanh chóng của điều kiện thị trường tài chính hoặc hệ thống quản lý. Dự kiến, KDIC sẽ sử dụng Quỹ Ổn định tài chính để hỗ trợ thanh khoản cho các tổ chức tài chính lành mạnh gặp khó khăn thanh toán cho trái phiếu đáo hạn do điều kiện thị trường thay đổi đột ngột, mua trái phiếu thứ cấp hoặc cổ phiếu ưu đãi của tổ chức tài chính lành mạnh có mức độ an toàn vốn tạm thời xuống thấp do những thay đổi nhanh chóng trong hệ thống quản lý để giúp tổ chức tài chính đạt được mức vốn phù hợp... Hàn Quốc đang trong quá trình hoàn thiện pháp lý cho việc thành lập quỹ này. Theo đó, Quỹ Ổn định tài chính sẽ cho phép cung cấp hỗ trợ tài chính kịp thời cho các tổ chức tài chính lành mạnh gặp khó khăn, ngăn ngừa tổ chức tài chính đổ vỡ, từ đó giảm thiểu tổn thất tiềm ẩn đối với Quỹ BHTG và góp phần tăng cường bảo vệ người gửi tiền.

Loại	Biện pháp can thiệp kịp thời					
	Khuyến nghị cải tiến kinh doanh	Yêu cầu cải tiến kinh doanh	Mệnh lệnh cải tiến kinh doanh			
Mức độ đủ vốn	Ngân hàng	Tỷ lệ BIS	Dưới 8%	Dưới 6%	Dưới 2% (hoặc vỡ nợ)	
	Chứng khoán	Tỷ lệ vốn ròng	Dưới 150%	Dưới 120%	Dưới 100% (hoặc vỡ nợ)	
	Bảo hiểm	Tỷ lệ biến khả năng thanh toán	50%-100%	0%-100%	Dưới 0% (hoặc vỡ nợ)	
	MSB	Tỷ lệ BIS	Tài sản ≥ 1 nghìn tỷ.	Dưới 8%	Dưới 5%	Dưới 2% (hoặc vỡ nợ)
			Tài sản < 1 nghìn tỷ.	Dưới 7%	Dưới 5%	Dưới 2% (hoặc vỡ nợ)
CAMEL		Mức 4 trở xuống về mức độ an toàn vốn (hoặc chất lượng tài sản)	Mức 4 trở xuống trong đánh giá tổng hợp			
Biện pháp		Những cải tiến về cơ cấu tổ chức và quản lý nhân sự, tài cấp vốn hoặc giảm vốn, hạn chế tham gia vào hoạt động kinh doanh mới,...	Đóng cửa chi nhánh và hạn chế mở chi nhánh mới, thay thế quản lý, tạm dừng một phần hoạt động kinh doanh,...	Rút cổ phần, chuyển nhượng kinh doanh, bổ nhiệm quản trị viên kinh doanh bên ngoài, sáp nhập hoặc P&A,...		
Sau khi nộp kế hoạch cải tiến kinh doanh		Yêu cầu cải tiến kinh doanh được đưa ra nếu kế hoạch bị từ chối hoặc không được thực hiện	Lệnh cải tiến kinh doanh được đưa ra nếu kế hoạch bị từ chối hoặc không được thực hiện	Tổ chức tài chính bị đóng cửa nếu kế hoạch bị từ chối hoặc không được thực hiện		

Bài học đối với Việt Nam

Từ kinh nghiệm triển khai can thiệp sớm của Đài Bắc và Hàn Quốc, có thể rút ra một số bài học kinh nghiệm cho Việt Nam như sau:

Tổ chức BHTG cần chú trọng phát hiện sớm thông qua: (i) Đa dạng hóa nguồn thông tin phục vụ giám sát từ xa, bên cạnh các thông tin thu thập trực tiếp từ tổ chức tham gia BHTG và thông tin thu được từ Cơ quan giám sát, Ngân hàng trung ương, có thể sử dụng thêm nhiều nguồn thông tin khác như như ý kiến của các chuyên gia thị trường, kết quả kiểm tra, thực hiện phỏng vấn với nhân viên ngân hàng, các báo cáo từ các nhân viên giám sát...; (ii) Liên tục cải tiến mô hình, hệ thống giám sát; (iii) Tăng cường chia sẻ thông tin và phối hợp với các cơ quan giám sát.

Cần quy định cụ thể các tiêu chí đặt tổ chức tín dụng vào tình trạng can thiệp sớm. Các tiêu chí có thể

xem xét bao gồm: (i) Xảy ra tình trạng rút tiền hàng loạt; (ii) Xảy ra khủng hoảng do gian lận; (iii) Thiếu hụt vốn; (iv) Thiếu hụt vốn nghiêm trọng; (v) Xếp hạng từ mức 4 trở xuống theo CAMEL.

Cần quy định các biện pháp can thiệp sớm theo từng tiêu chí đặt tổ chức tín dụng vào tình trạng can thiệp sớm và cần quy định rõ vai trò của tổ chức BHTG.

Tổ chức BHTG có thể nghiên cứu mở rộng quyền hạn, theo đó có quyền yêu cầu kiểm tra các nội dung, yếu tố gây rủi ro cho hoạt động của TCTD được phát hiện thông qua quá trình giám sát, và được quyền yêu cầu Cơ quan giám sát thực hiện các biện pháp can thiệp kịp thời đối với những vấn đề nghiêm trọng và được chia sẻ, cùng giám sát quá trình thực hiện biện pháp của TCTD...

Tổ chức BHTG nên nghiên cứu, để xuất thành lập một tài khoản/quỹ

riêng trong Quỹ BHTG dùng để hỗ trợ tài chính kịp thời cho các tổ chức tài chính lành mạnh gặp khó khăn, ngăn ngừa tổ chức tài chính đổ vỡ, từ đó giảm thiểu tổn thất tiềm ẩn đối với Quỹ BHTG và góp phần tăng cường bảo vệ người gửi tiền./.

Tài liệu tham khảo

- Bài trình bày Giám sát tại chỗ của KDIC năm 2023
- Báo cáo thường niên KDIC năm 2022
- Báo cáo thường niên CDIC năm 2022
- Báo cáo đoàn khảo sát Tổng công ty BHTG Đài Bắc của BHTGVN năm 2017
- Tài liệu Hướng dẫn chung về phát hiện sớm và can thiệp kịp thời cho các hệ thống BHTG, IADI, 2013

ĐIỀU HÀNH CHÍNH SÁCH TIỀN TỆ GÓP PHẦN ỔN ĐỊNH KINH TẾ VĨ MÔ, BẢO ĐẢM CÁC CÂN ĐỐI LỚN CỦA NỀN KINH TẾ

Thanh Thủy

Đến thời điểm hiện nay, nếu kinh tế toàn cầu không xảy ra một cú sốc lớn trong tháng còn lại của năm thì có thể khẳng định Ngân hàng Nhà nước (NHNN) cùng các bộ, ngành đã góp phần tham mưu hiệu quả cho Chính phủ giữ vững ổn định kinh tế vĩ mô, bảo đảm các cân đối lớn của nền kinh tế.

Những tháng cuối năm 2023, bối cảnh quốc tế vẫn đối diện nhiều thách thức, biến động. Việt Nam là một nền kinh tế đang phát triển và có “độ mở lớn”, kinh tế Việt Nam cũng phải đối mặt với những thử thách chưa từng có tiền lệ, từ những hệ lụy của sự đứt gãy chuỗi cung ứng toàn cầu đến những hệ lụy của quá trình thắt chặt tiền tệ liên tục và quyết liệt của các Ngân hàng Trung ương lớn trên thế giới. Công tác điều hành chính sách tiền tệ, nhất là điều hành lãi suất, tỷ giá, tín dụng gặp rất nhiều khó khăn để xử lý hài hòa nhiều mục tiêu mâu thuẫn nhau, vừa phải giảm mạnh lãi suất VND nhằm hỗ trợ khu vực doanh nghiệp, vừa phải điều hành tỷ giá USD/VND linh hoạt, hài hòa trong tầm kiểm soát, vừa phải đảm bảo thực hiện thành công mục tiêu lạm phát. Cùng với đó, phải đảm bảo an toàn hệ thống ngân hàng trong khi vẫn phải đảm bảo nhu cầu tín dụng cho nền kinh tế, đồng thời triển khai các giải pháp hỗ trợ, tháo gỡ khó khăn cho khách hàng vay vốn...

Đến thời điểm hiện nay, nếu kinh tế toàn cầu không xảy ra một cú sốc lớn trong tháng còn lại của năm thì có thể khẳng định rằng NHNN cùng các bộ, ngành đã góp phần tham mưu hiệu quả cho Chính phủ giữ vững ổn định kinh tế vĩ mô, bảo đảm các cân đối lớn của nền kinh tế.

Giảm lãi suất cho vay, điều hành tỷ giá linh hoạt

Trong điều hành lãi suất, ngay từ những tháng đầu năm 2023, thực hiện chủ trương của Quốc hội, chỉ đạo của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ về giảm lãi suất cho vay nhằm tháo gỡ khó khăn cho nền kinh tế, doanh nghiệp và người dân, NHNN đã điều chỉnh giảm liên tục 4 lần các mức lãi suất điều hành với mức giảm 0,5-2,0%/năm, trong bối cảnh lãi suất thế giới tiếp tục tăng và neo ở mức cao, qua đó tiếp tục định hướng giảm mặt bằng lãi suất cho vay của thị trường, tăng khả năng tiếp cận vốn của doanh nghiệp và người dân, góp phần thúc đẩy tăng trưởng kinh tế. Đồng thời, NHNN đã thực hiện đồng bộ nhiều biện pháp để phấn đấu giảm

lãi suất cho vay nhằm tháo gỡ khó khăn cho doanh nghiệp và người dân theo tinh thần chỉ đạo của Quốc hội và của Chính phủ. Cụ thể: (i) Khuyến khích tổ chức tín dụng (TCTD) tiết giảm chi phí để giảm mặt bằng lãi suất cho vay nhằm hỗ trợ doanh nghiệp phục hồi và phát triển sản xuất, kinh doanh; (ii) NHNN làm việc với các ngân hàng thương mại (NHTM) để nghị tiếp tục giảm lãi suất tiền gửi và cho vay nhằm hỗ trợ doanh nghiệp, người dân và nền kinh tế; (iii) NHNN có các công văn yêu cầu các TCTD triển khai các biện pháp để giảm mặt bằng lãi suất, nhất là giảm lãi suất cho vay đối với các khoản cho vay đang còn dư nợ hiện hữu và các khoản cho vay mới (phấn đấu mức giảm lãi suất tối thiểu từ 1,5-2%/năm) và phối hợp với Hiệp hội Ngân hàng Việt Nam kêu gọi các tổ chức hội

viên tiếp tục giảm lãi suất cho vay, nhằm hỗ trợ doanh nghiệp, người dân phục hồi sản xuất, kinh doanh, thúc đẩy tăng trưởng kinh tế.

Trên cơ sở chỉ đạo, điều hành của NHNN, mặt bằng lãi suất đã có xu hướng giảm; đến tháng 11/2023, lãi suất tiền gửi và cho vay bình quân mới của các NHTM đã giảm khoảng hơn 2,0%/năm so với cuối năm 2022. Với tác động có độ trễ của chính sách sau những lần điều chỉnh giảm lãi suất điều hành, các biện pháp của NHNN, dự kiến mặt bằng lãi suất cho vay sẽ tiếp tục giảm trong thời gian tới.

Đối với vấn đề tỷ giá, Thống đốc Nguyễn Thị Hồng từng nhấn mạnh: “Ổn định tỷ giá không có nghĩa là cố định nhưng cũng phải phù hợp. NHNN cũng phải cân nhắc trên góc độ cục diện toàn nền kinh tế chứ không phải trên góc độ ổn định của một doanh nghiệp nào cả”.

Theo đó, từ đầu năm đến nay, NHNN đã điều hành tỷ giá linh hoạt, phù hợp với tình hình thị trường trong và ngoài nước, thực hiện can thiệp thị trường linh hoạt nhằm ổn định thị trường ngoại tệ. Tỷ giá diễn biến linh hoạt theo cả 2 chiều (có tăng có giảm), phù hợp với điều kiện thị trường và nền tảng kinh tế vĩ mô, hỗ trợ hấp thu cú sốc bên ngoài. Về cơ bản, thị trường ngoại tệ và tỷ giá diễn biến tương đối ổn định trong bối cảnh các dòng ngoại tệ chảy vào nền kinh tế được duy trì, cân đối cung cầu ngoại tệ cải thiện so với năm 2022. Thanh khoản thị trường thông suốt, các nhu cầu ngoại tệ hợp pháp được đáp ứng đầy đủ, kịp thời. NHNN mua được ngoại tệ từ các TCTD để bổ sung dự trữ ngoại hối nhà nước (DTNHNN).

Nhờ tỷ giá ổn định những tháng đầu năm 2023, cùng với các yếu tố vĩ mô khác cho phép, từ đầu năm tới nay, NHNN cũng đã 4 lần giảm lãi suất điều hành. Từ đó xác lập xu hướng giảm mặt bằng lãi suất cho vay để hỗ trợ người dân, doanh nghiệp phục hồi sản xuất, kinh doanh sau dịch. Với việc tìm được điểm cân bằng giữa hai mục tiêu ổn định tỷ giá và mặt bằng lãi suất, các chuyên gia đánh giá chính sách tiền tệ đã hỗ trợ cộng đồng doanh nghiệp một cách tích cực trong bối cảnh khó khăn sau dịch bệnh, nhất là các doanh nghiệp xuất nhập khẩu có thể vơi bớt nỗi lo rủi ro biến động tỷ giá.

Ngày 7/11/2023, Bộ Tài chính Hoa Kỳ ban hành Báo cáo về “Chính sách kinh tế vĩ mô và ngoại hối của các đối tác thương mại lớn của Hoa Kỳ” tiếp tục xác định Việt Nam không thao túng tiền tệ, đồng thời đưa ra nhận xét tích cực đối với kết quả điều hành chính sách tiền tệ, tỷ giá của Việt Nam.

Đáp ứng nhu cầu vốn cho nền kinh tế, hỗ trợ thị trường bất động sản phát triển an toàn, lành mạnh

Bên cạnh các giải pháp về điều tiết thanh khoản đảm bảo nguồn vốn, điều hành lãi suất để hỗ trợ tháo gỡ khó khăn cho người dân, doanh nghiệp, NHNN đã tích cực triển khai các giải pháp điều hành tín dụng kịp thời đáp ứng nhu cầu về vốn cho nền kinh tế.

Trên cơ sở mục tiêu tăng trưởng kinh tế và lạm phát được Quốc hội, Chính phủ đặt ra, ngay từ đầu năm, NHNN định hướng tăng trưởng tín dụng năm 2023 khoảng 14-15%, có điều chỉnh phù hợp với diễn biến,

tình hình thực tế, đáp ứng nhu cầu vốn tín dụng cho nền kinh tế nhằm góp phần kiểm soát lạm phát, hỗ trợ tăng trưởng kinh tế. Trên cơ sở đó, ngay đầu năm, NHNN đã phân bổ chỉ tiêu tăng trưởng tín dụng cho từng TCTD; đồng thời, chỉ đạo xuyên suốt của NHNN đối với các TCTD là hướng tín dụng vào các lĩnh vực sản xuất kinh doanh, lĩnh vực ưu tiên và các động lực tăng trưởng nền kinh tế theo chủ trương của Chính phủ; kiểm soát chặt chẽ tín dụng vào các lĩnh vực tiềm ẩn rủi ro.

Ngày 10/7/2023, NHNN đã điều chỉnh chỉ tiêu tăng trưởng tín dụng cho các TCTD với mức giao toàn hệ thống khoảng 14% nhằm cung ứng thêm vốn tín dụng, đáp ứng kịp thời nhu cầu của nền kinh tế. Đây là nỗ lực của NHNN để tháo gỡ khó khăn cho sản xuất kinh doanh theo chỉ đạo của Chính phủ trong bối cảnh tăng trưởng kinh tế 6 tháng đầu năm ở mức thấp hơn dự kiến, các nguồn vốn trung và dài hạn trong nền kinh tế đang còn nhiều khó khăn.

NHNN chỉ đạo TCTD hướng tín dụng vào các lĩnh vực sản xuất kinh doanh, lĩnh vực ưu tiên và các động lực tăng trưởng nền kinh tế theo chủ trương của Chính phủ; thực hiện các giải pháp tạo điều kiện thuận lợi cho khách hàng trong tiếp cận vốn tín dụng; đảm bảo hoạt động tín dụng an toàn, hiệu quả; tiếp tục kiểm soát chặt chẽ rủi ro tín dụng đối với các lĩnh vực tiềm ẩn rủi ro. Chỉ đạo, hướng dẫn các TCTD triển khai các gói tín dụng cho lĩnh vực bất động sản, lĩnh vực lâm, thủy sản, gói hỗ trợ lãi suất đối với doanh nghiệp, hợp tác xã, hộ kinh doanh, chính sách cơ cấu lại thời hạn trả nợ theo chỉ đạo

của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ.

Đến ngày 31/10/2023, tín dụng cho vay đối với nền kinh tế đạt hơn 12,8 triệu tỷ đồng, tăng 7,39% so với cuối năm 2022. Cơ cấu tín dụng tiếp tục tập trung vào lĩnh vực sản xuất kinh doanh, nhất là các lĩnh vực ưu tiên, các động lực tăng trưởng theo chủ trương của Chính phủ. Đến cuối tháng 10, tín dụng phục vụ phát triển nông nghiệp, nông thôn tăng, chiếm khoảng 25% dư nợ nền kinh tế. Tín dụng đối với doanh nghiệp nhỏ và vừa chiếm trên 18% dư nợ nền kinh tế... Nhiều chuyên gia cũng đánh giá, tăng trưởng tín dụng những tháng cuối năm sẽ tăng tốc khi nhu cầu tín dụng vào các ngành nghề công nghiệp, sản xuất, thương mại, dịch vụ phục hồi từ động lực xuất - nhập khẩu và tiêu dùng cải thiện, cùng những tín hiệu tích cực hơn của thị trường bất động sản từ quý IV/2023 khi mật bằng lãi suất giảm.

Theo các chuyên gia, tín dụng năm nay tăng thấp hơn so với năm ngoái, có nguyên nhân xuất phát từ những khó khăn của tình hình kinh tế trong và ngoài nước, tác động đến doanh nghiệp khiến nhu cầu đầu tư, tiêu dùng, tín dụng đều giảm. Trong khi đó, một số nhóm khách hàng có nhu cầu nhưng chưa đáp ứng điều kiện vay vốn, nhất là nhóm doanh nghiệp nhỏ và vừa, do tác động từ khả năng hấp thụ tín dụng của nhóm bất động sản. Ngoài ra, trước bối cảnh khó khăn của nền kinh tế, tác động lên hoạt động sản xuất - kinh doanh của doanh nghiệp, nên mức độ rủi ro cũng được đánh giá cao hơn. Điều này khiến ngân hàng rất khó khăn trong quyết định cho vay và không hạ được chuẩn tín dụng nhằm đảm

bảo an toàn trong hoạt động.

Để “cung” và “cầu” tín dụng có thể gặp nhau, một hệ thống giải pháp toàn diện, đồng bộ cần được triển khai, trong đó cần có sự góp sức của cả người dân, doanh nghiệp và ngân hàng cũng như sự tham gia quản lý của cả NHNN và sự định hướng vĩ mô của Chính phủ. Đối với hệ thống các TCTD, cần tiếp tục triển khai quyết liệt các chỉ đạo của NHNN trong việc giảm lãi suất cho vay với nền kinh tế.

Đối với lĩnh vực bất động sản (BDS), NHNN khuyến khích các TCTD tập trung nguồn vốn cho các phân khúc nhà ở thương mại giá rẻ, nhà ở xã hội, nhà ở cho công nhân; đồng thời, kiểm soát rủi ro tín dụng đối với lĩnh vực kinh doanh BDS tiềm ẩn rủi ro nhằm thúc đẩy thị trường BDS phát triển lành mạnh, bền vững.

Đặc biệt, NHNN đã có văn bản 2931/NHNN-TD ngày 24/4/2023 chỉ đạo TCTD tạo điều kiện thuận lợi cho các chủ đầu tư dự án BDS, người mua nhà tiếp cận tín dụng khi đáp ứng đầy đủ điều kiện cấp tín dụng theo quy định. Tập trung nguồn vốn tín dụng đối với dự án BDS đủ điều kiện pháp lý, có khả năng tiêu thụ sản phẩm, có khả năng trả nợ vay đầy đủ và đúng hạn, đáp ứng nhu cầu thực của người dân, nhất là các dự án nhà ở xã hội, nhà ở công nhân, nhà ở phù hợp với thu nhập của người dân và các loại hình BDS phục vụ mục đích sản xuất - kinh doanh, an sinh xã hội có hiệu quả cao, có khả năng trả nợ.

Ngoài ra, xem xét cấp tín dụng đối với cả chủ đầu tư, nhà thầu xây dựng, người mua nhà và các đơn vị

sản xuất cung cấp vật tư, vật liệu xây dựng để tăng khả năng luân chuyển vốn và thanh khoản cho thị trường BDS; chủ động kiểm soát chặt chẽ dòng tiền, mục đích sử dụng vốn vay, thu nợ đầy đủ, đúng hạn. Đẩy mạnh cho vay người mua nhà, thu nợ người bán nhà trong cùng một dự án.

Bên cạnh đó, NHNN đã chỉ đạo và hướng dẫn triển khai các chương trình tín dụng 120.000 tỷ đồng cho chủ đầu tư và người mua nhà ở xã hội, nhà ở công nhân; dự án cải tạo, xây dựng lại chung cư vay với mức lãi suất thấp hơn từ 1,5- 2% so với lãi suất cho vay bình quân của 4 NHTM nhà nước; ban hành chính sách cơ cấu lại thời hạn trả nợ và giữ nguyên nhóm nợ (Thông tư 02/2023/TT-NHNN) và tháo gỡ khó khăn cho thị trường trái phiếu (Thông tư 03/2023/TT-NHNN). NHNN cũng phối hợp với các Bộ, ngành để hoàn thiện các quy định pháp lý như về đầu tư, kinh doanh BDS; về nhà ở, nhà ở xã hội...; Phối hợp với các Bộ, ngành tham gia các tổ công tác để tháo gỡ khó khăn cho thị trường BDS, phát triển nhà ở xã hội... Nhờ đó, đến cuối tháng 9/2023, tổng dư nợ tín dụng đối với lĩnh vực BDS của các TCTD đạt 2,74 triệu tỷ đồng, tăng 6,04% so với 31/12/2022, chiếm tỷ trọng 21,46% tổng dư nợ đối với nền kinh tế. Trong đó, tín dụng BDS tập trung vào mục đích tiêu dùng/tự sử dụng chiếm 64% và dư nợ đối với hoạt động kinh doanh BDS chiếm tỷ trọng 36% dư nợ tín dụng lĩnh vực BDS.

Như vậy, trong 9 tháng đầu năm, tín dụng kinh doanh BDS lại có sự tăng trưởng rất cao, tăng 21,86%, cao hơn tỷ lệ tăng trưởng tín dụng chung và cùng kỳ năm trước,

điều này có thể cho thấy các giải pháp, nỗ lực của Chính phủ, các Bộ, ngành, địa phương trong việc tháo gỡ khó khăn, vướng mắc cho thị trường BĐS đang dần phát huy hiệu quả.

Tuy nhiên hiện nay, thị trường BĐS vẫn đối mặt với nhiều khó khăn, thách thức, trong đó có nhiều tồn tại, vướng mắc đã kéo dài như: Hệ thống thủ tục pháp lý liên quan đến đất đai, quy hoạch, đầu tư xây dựng; mất cân đối cung cầu tại các phân khúc, dư thừa nhà ở cao cấp, biệt thự trong khi nhà ở xã hội, nhà ở giá rẻ còn hạn chế; nhu cầu của thị trường tại một số phân khúc đang có sự sụt giảm mạnh; năng lực tài chính của doanh nghiệp còn hạn chế và phụ thuộc chủ yếu vào các nguồn huy động từ bên ngoài như: vốn vay, trái phiếu, huy động của người mua nhà...

Đối với Chương trình 120.000 tỷ đồng, khó khăn lớn nhất là nguồn cung còn hạn chế, đến nay mới có 23 UBND tỉnh, thành phố công bố danh mục dự án đủ điều kiện tham gia Chương trình.

Tiếp tục các giải pháp hỗ trợ doanh nghiệp phục hồi và phát triển sản xuất kinh doanh

Trong thời gian tới, triển vọng kinh tế toàn cầu và thị trường quốc tế tiếp tục diễn biến phức tạp, tính bất định cao trong bối cảnh xung đột địa chính trị leo thang, lạm phát cao dai dẳng tại các nước, xu hướng tăng lãi suất vẫn tiếp diễn tại nhiều quốc gia. Để tiếp tục thực hiện chỉ đạo của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ, NHNN sẽ tiếp tục bám sát diễn biến thị trường, tình hình kinh tế trong và ngoài nước, điều hành chính sách tiền tệ chủ

động, linh hoạt, hiệu quả, phối hợp đồng bộ, chặt chẽ với chính sách tài khóa và các chính sách kinh tế vĩ mô khác nhằm góp phần ổn định kinh tế vĩ mô, hỗ trợ trường kinh tế hợp lý.

Bám sát chỉ đạo của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ, NHNN cho biết sẽ tiếp tục theo dõi sát diễn biến tiền tệ trong nước, quốc tế, dự báo lạm phát và lãi suất thị trường để điều hành lãi suất phù hợp với cân đối vĩ mô, lạm phát và mục tiêu chính sách tiền tệ; tiếp tục có các giải pháp khuyến khích các TCTD tiết giảm chi phí để giảm mặt bằng lãi suất cho vay nhằm hỗ trợ doanh nghiệp phục hồi và phát triển sản xuất, kinh doanh;

Tiếp tục theo dõi sát diễn biến kinh tế vĩ mô, thị trường để điều hành tỷ giá phù hợp với điều kiện thị trường, phối hợp đồng bộ các biện pháp và công cụ chính sách tiền tệ để bình ổn thị trường ngoại tệ, góp phần kiểm soát lạm phát và ổn định kinh tế vĩ mô.

Tiếp tục rà soát, hoàn thiện khung khổ pháp lý về hoạt động ngân hàng, chủ động rà soát, sửa đổi, bổ sung cơ chế chính sách, quy định pháp luật về hoạt động ngân hàng phù hợp với thực tiễn, tăng khả năng tiếp cận nguồn vốn tín dụng cho nền kinh tế, đảm bảo an toàn hệ thống theo đúng chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ; Tiếp tục tiết giảm chi phí, tăng cường chuyển đổi số, ứng dụng công nghệ thông tin và các giải pháp khác để có điều kiện tiếp tục giảm lãi suất cho vay đối với cả khoản vay mới và dư nợ hiện hữu; rà soát, cắt giảm phí nhằm tạo điều kiện thuận lợi hơn cho doanh nghiệp, người dân; Tiếp tục rà soát, đơn giản hóa quy trình, thủ tục nội bộ để tạo thuận lợi cho

khách hàng tăng khả năng tiếp cận và hấp thụ vốn; triển khai chính sách cơ cấu lại thời hạn trả nợ và giữ nguyên nhóm nợ nhằm hỗ trợ khách hàng gặp khó khăn theo Thông tư 02/2023/TT-NHNN.

Tiếp tục theo dõi, đánh giá các hoạt động tín dụng đối với ngành, lĩnh vực, vai trò, khả năng phục hồi, phát triển bền vững của các ngành, lĩnh vực trong nền kinh tế để đề xuất giải pháp điều hành tín dụng phù hợp. Kịp thời phối hợp với các Bộ, ngành liên quan xử lý khó khăn, vướng mắc phát sinh trong hoạt động tín dụng ngành, lĩnh vực.

Tiếp tục đẩy mạnh triển khai Chương trình Kết nối ngân hàng - doanh nghiệp; thành lập tổ công tác làm việc với các địa phương, doanh nghiệp, hiệp hội để tổng hợp, xử lý, tháo gỡ khó khăn, vướng mắc trong tiếp cận tín dụng.

Tiếp tục thực hiện các giải pháp đẩy mạnh triển khai các nhiệm vụ của ngành ngân hàng tại Chương trình phục hồi và phát triển kinh tế xã hội, trọng tâm là Chương trình hỗ trợ lãi suất 2% qua hệ thống NHTM, các Chương trình mục tiêu quốc gia; các chương trình, chính sách tín dụng đặc thù đối với một số ngành, lĩnh vực theo chỉ đạo của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ

Đối với thị trường BĐS, NHNN tiếp tục phối hợp với các Bộ, ngành để hoàn thiện các quy định pháp lý nhằm hỗ trợ thị trường BĐS phát triển bền vững, đồng thời kiểm soát rủi ro, bảo đảm an toàn hoạt động của TCTD ./.

MỤC TIÊU CHUNG LÀ BẢO VỆ NGƯỜI GỬI TIỀN VÀ LÀNH MẠNH HỆ THỐNG

Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam (BHTGVN) vừa tổ chức thành công Hội thảo quốc tế “Tăng cường vai trò của tổ chức bảo hiểm tiền gửi trong phát hiện sớm và can thiệp kịp thời”. Tại hội thảo, các đại biểu đến từ tổ chức bảo hiểm tiền gửi (BHTG) của 13 quốc gia cùng chung nhận định, việc phát hiện sớm và can thiệp kịp thời các tổ chức tín dụng (TCTD) yếu kém có vai trò rất quan trọng trong việc nâng cao hiệu quả và ổn định hệ thống BHTG, qua đó giúp tổ chức BHTG chuẩn bị kỹ lưỡng cho các sự kiện được bảo hiểm trong tương lai. Nếu việc can thiệp kịp thời được thực hiện hiệu quả ở giai đoạn đầu, các yếu tố gây rủi ro có thể được khắc phục và tình hình hoạt động được cải thiện.

Bản tin Bảo hiểm tiền gửi xin ghi nhận một số ý kiến từ các chuyên gia tham dự Hội thảo.

Phó chủ tịch APRC, Tổng giám đốc BHTG Philippin - Roberto B.Tan:

Phát hiện sớm và can thiệp kịp thời - Cần có chế tài mạnh

Trước hết, tôi cảm ơn và đánh giá cao BHTGVN vì đã tổ chức Hội thảo quan trọng này. Đây là chương trình hỗ trợ về kỹ thuật và đào tạo đầu tiên của APRC (Ủy ban Khu vực Châu Á - Thái Bình Dương - Ủy ban khu vực lớn thứ hai của Hiệp hội Bảo hiểm tiền gửi quốc tế IADI).

Thông qua Hội thảo, các tổ chức BHTG có cơ hội thảo luận trực tiếp về việc phát hiện sớm, can thiệp kịp thời. Theo đó, làm thế nào để phát hiện sớm; phát hiện kịp thời; làm thế nào để các cơ quan trong hệ thống tài chính hợp tác với nhau một cách

nhuần nhuyễn để có những biện pháp can thiệp kịp thời nhằm tránh sụp đổ các tổ chức tài chính, trong đó có ngân hàng, đã được đặt ra với nhiều giải pháp. Trên thực tế, khi ngân hàng đổ vỡ, sẽ kéo theo rất nhiều hệ lụy cho thị trường, người gửi tiền, doanh nghiệp đối tác... Vì thế việc phát hiện sớm và ngăn chặn các rủi ro là những điều mà các cơ quan quản lý cần tập trung với các chế tài, ứng phó cần thiết ngay khi ngân hàng gặp khó khăn.

Tại Philippines, trước đây chúng tôi cũng có rất nhiều các biện pháp và chế tài để phát hiện sớm những rủi ro tiềm ẩn của các TCTD cũng như tổ chức tài chính nhưng hiệu quả chưa được như mong muốn. Hiện nay, chúng tôi đã xây dựng một Ủy ban Ổn định và điều phối tài chính. Đứng đầu Ủy ban là Ngân hàng Trung ương Philippines, tiếp theo là Ủy ban Chứng khoán và BHTG Philippines cùng rất nhiều tổ chức tài chính khác của Philippines. Quan trọng hơn, Ủy ban này có nhiệm vụ điều phối các hoạt động nghiệp vụ nhằm giám sát một cách hiệu quả giúp cho việc can thiệp được thực hiện sớm nhất. Nhưng chắc chắn, chúng tôi đã có những chế tài đủ mạnh để can thiệp sớm khi các ngân hàng gặp khó khăn; giúp họ không bị đóng cửa và tiếp tục hoạt động một cách lành mạnh.

Chủ tịch HĐQT BHTG Việt Nam Phạm Bảo Lâm:

Mục tiêu chung là bảo vệ người gửi tiền

Là đơn vị đăng cai tổ chức, chúng tôi vui mừng khi các đơn vị tham dự Hội thảo đều có chung một mục tiêu là bảo vệ tốt nhất quyền và lợi ích hợp pháp của người gửi tiền, góp phần vào sự hoạt động an toàn, lành mạnh hệ thống ngân hàng. Sự chia sẻ của bạn bè quốc tế giúp chúng tôi rất nhiều, nhất là trong bối cảnh Việt Nam đang tiến hành sửa đổi bổ sung Luật Các TCTD và tiến tới sửa Luật BHTG.

Trên thực tế, nâng cao vai trò của BHTG trong phát hiện sớm và can thiệp kịp thời là nguyên tắc cơ bản và quan trọng của bộ nguyên tắc do Hiệp hội BHTG quốc tế ban hành. Trong thời gian vừa qua, tổ chức BHTG cũng đã thể hiện khá

rõ vai trò của mình trong thực hiện nguyên tắc này. Bởi thế, các ngân hàng trung ương, các cơ quan Chính phủ tại nhiều quốc gia mong muốn BHTG tham gia sâu vào quá trình tái cơ cấu, xử lý các TCTD yếu kém, đặc biệt là trong việc phát hiện sớm và can thiệp kịp thời. Đối với BHTGVN, đây là nội dung quan trọng trong Chiến lược phát triển BHTG đến năm 2025, định hướng năm 2030 của Chính phủ. Trong đó, Chính phủ giao BHTGVN thực hiện kiểm tra, giám sát trên cơ sở rủi ro, hướng tới đáp ứng yêu cầu thông lệ quốc tế. Việc phát hiện sớm và can thiệp kịp thời giúp tổ chức BHTG thực hiện tốt hơn sứ mệnh của mình là bảo vệ người gửi tiền, góp phần duy trì sự ổn định của hệ thống các tổ chức tín dụng, bảo đảm sự phát triển an toàn, lành mạnh của hoạt động ngân hàng. Đồng thời, giúp tránh nguy cơ đổ vỡ, rủi ro đối với các TCTD, từ đó, bảo vệ tốt hơn quyền lợi của người gửi tiền.

Tuy nhiên, mỗi quốc gia đều có lịch sử phát triển riêng, cách xử lý cũng như chế tài riêng. Hội thảo hôm nay sẽ giúp BHTGVN có thêm thực tiễn, kinh nghiệm để có những bước đi, giải pháp, tiệm cận thông lệ quốc tế, giúp hoạt động của hệ thống ngân hàng lành mạnh, người gửi tiền yên tâm.

Ông JaeHoon Yoo - Chủ tịch kiêm Tổng giám đốc BHTG Hàn Quốc

Hoạt động BHTG ở Việt Nam đã chuyên nghiệp hơn

Tôi cho rằng, vai trò của BHTG quan trọng không kém vai trò của các TCTD trung ương và các tổ chức tài chính. Bởi, cơ quan BHTG có vai trò quản lý quỹ BHTG, nếu ngân hàng có vấn đề sụp đổ thì quỹ này sẽ tổn thất. Vì vậy, để có thể hạn chế tối đa thiệt hại của quỹ thì các tổ chức BHTG phải chủ động, tích cực nhưng cũng phải có đủ quyền để có thể bảo vệ các ngân hàng khi họ gặp khó khăn và sụp đổ. Điều quan trọng, các tổ chức BHTG phải hợp tác chặt chẽ với các ngân hàng Trung ương và cơ quan thanh tra giám sát ngân hàng để giữ sự ổn định cho nền tài chính.

Tại Hàn Quốc, khi cuộc khủng hoảng tài chính năm 1997 xảy ra, việc phát hiện sớm và can thiệp kịp thời chưa được thực hiện. Khi đó, Hàn Quốc phải nhờ vào quỹ công và vốn nước ngoài để tái cấu trúc và ổn định tài chính. Sau năm 1997, Hàn Quốc đã đưa các nguyên tắc kỷ luật, nhiệm vụ rõ ràng hơn cho tổ chức BHTG. Vì vậy, khi cuộc khủng hoảng tài chính toàn cầu năm 2008 xảy ra, chúng tôi đã tránh được khủng hoảng sâu rộng, mặc dù cũng không tránh được những khủng hoảng cấp độ địa phương.

Đối với Việt Nam, tôi nhận thấy hoạt động BHTG của các bạn đã chuyên nghiệp hơn; đã rõ nhiệm vụ và cả chế tài từ Chính phủ. Nhưng nếu so sánh với BHTG ở một số nước khác như Mỹ, Hàn Quốc... thì vẫn còn dư địa để BHTG Việt Nam mở rộng khả năng của mình, đảm bảo tính ổn định của toàn bộ thị trường tài chính. Hiện, hoạt động BHTG ở Việt Nam đã nâng lên một bước mới và đang nằm ở nhóm 46% (nhóm chi trả với quyền hạn mở rộng thông qua phương pháp xử lý) nhưng vẫn còn một chặng đường dài để tới nhóm

hiện đại như Đức, Hàn Quốc, Mỹ, Mexico...

Ông Hiroaki Kuwahara - đại diện Tổng Công ty BHTG Nhật Bản:

Cơ quan thanh tra giám sát ngân hàng và tổ chức BHTG cần có sự phối hợp chặt chẽ

Để phát hiện sớm và can thiệp kịp thời, Tổng Công ty BHTG Nhật Bản đã đảm bảo tính lành mạnh trong quản trị của các tổ chức tài chính và ngăn ngừa đổ vỡ thông qua việc sử dụng các chỉ số khách quan để đánh giá tình hình kinh doanh của các tổ chức tài chính và áp dụng các biện pháp khắc phục kịp thời. Bên cạnh đó, BHTG Nhật Bản cũng góp phần đảm bảo tính minh bạch bằng cách làm rõ các quy tắc để bắt đầu tiến hành các biện pháp khắc phục; giúp làm giảm chi phí xử lý trong trường hợp tổ chức tài chính đổ vỡ.

Việc xác định khó khăn tài chính của ngân hàng cần được thực hiện sớm, dựa trên các tiêu chí được định nghĩa rõ ràng. Cơ chế tổ chức phải đảm bảo rằng nhiệm vụ, vai trò và trách nhiệm của các thành viên liên quan trong mạng an toàn tài chính được xác định rõ ràng và đảm bảo tính độc lập trong hoạt động.

Đối với can thiệp kịp thời, khi làm việc với tổ chức tài chính có tầm quan trọng trong hệ thống, tổ chức BHTG và các cơ quan xử lý cần tham gia vào việc quyết định chính sách, cũng như lập kế hoạch phục hồi và xử lý, với quyền tiếp cận kịp thời thông tin giám sát trên cơ sở hợp nhất. Tổ chức BHTG cần được tiếp cận trực tiếp thông tin của các ngân hàng thành viên một cách kịp thời, chính xác và phù hợp. Đồng thời, cơ quan thanh tra giám sát ngân hàng và tổ chức BHTG cần có sự phối hợp chặt chẽ./

B.T (ghi)

TĂNG CƯỜNG VAI TRÒ CỦA BẢO HIỂM TIỀN GỬI VIỆT NAM TRONG PHÁT HIỆN SỚM, CAN THIỆP KỊP THỜI CÁC TỔ CHỨC TÍN DỤNG CÓ VẤN ĐỀ

BBT

Phát hiện sớm và can thiệp kịp thời tổ chức tín dụng yếu kém hay “có vấn đề” là chức năng quan trọng của các cơ quan trong Mạng an toàn tài chính, nhằm duy trì sự an toàn, lành mạnh của hệ thống tài chính, ngân hàng. Tùy từng quốc gia, tổ chức bảo hiểm tiền gửi (BHTG) có thể có những vai trò khác nhau trong việc thực hiện chức năng này.

Phát hiện sớm và can thiệp kịp thời theo khuyến nghị quốc tế

Nguyên tắc 13 trong Bộ nguyên tắc cơ bản phát triển hệ thống BHTG hiệu quả của Hiệp hội BHTG quốc tế (IADI) khuyến nghị: “Tổ chức BHTG cần phải là một bộ phận của hệ thống an toàn tài chính để phát hiện sớm, can thiệp kịp thời các ngân hàng có vấn đề. Khuôn khổ này cần cho phép can thiệp trước thời điểm một ngân hàng phá sản. Việc đảm bảo nguyên tắc này nhằm bảo vệ người gửi tiền và đóng góp vào sự ổn định tài chính”.

Theo đó, bên cạnh việc nâng cao tính chủ động trong hoạt động giám sát, tổ chức BHTG có thể chủ động chuẩn bị các kịch bản đối phó, bao gồm cả về khả năng tài chính và nguồn nhân lực khi phát hiện sớm các rủi ro; đồng thời, các cơ quan giám sát an toàn tài chính sẽ triển khai hiệu quả các biện pháp giảm thiểu tối đa chi phí xử lý đổ vỡ như: hỗ trợ thanh khoản, hỗ trợ sáp nhập, mua lại hay tái cấp vốn cho một ngân hàng từ nguồn vốn của tổ chức BHTG, hoặc các cơ quan chính phủ có thẩm quyền khác.

Khủng hoảng tài chính toàn cầu giai đoạn 2008 - 2009 đã khiến Chính phủ nhiều nước trao thêm quyền hạn cho tổ chức BHTG, trong đó có trách nhiệm về phát hiện sớm và can

thiệp kịp thời. Theo nghiên cứu của IADI, các tổ chức BHTG đã bắt đầu tiến hành thu thập dữ liệu, phân tích rủi ro và tham gia đánh giá tính ổn định của các ngân hàng. Đơn cử như tại Hàn Quốc, khi cuộc khủng hoảng tài chính năm 1997 xảy ra, việc phát hiện sớm và can thiệp kịp thời chưa được thực hiện. Khi đó, Hàn Quốc phải nhờ vào quỹ công và vốn nước ngoài để tái cấu trúc và ổn định tài chính. Sau năm 1997, Hàn Quốc đã đưa các nguyên tắc kỷ luật, nhiệm vụ rõ ràng hơn cho tổ chức bảo hiểm tiền gửi. Vì vậy, khi cuộc khủng hoảng tài chính toàn cầu năm 2008 xảy ra, quốc gia này cũng đã tránh được khủng hoảng sâu rộng, mặc dù cũng không tránh được những khủng hoảng cấp độ trong nước, địa phương...

Do vậy, nhiều ý kiến ủng hộ vai

trò của BHTG trong phát hiện sớm ngân hàng có vấn đề, vì BHTG có thể cung cấp đánh giá bổ sung về các ngân hàng, củng cố các kết luận của cơ quan giám sát, qua đó tăng cường chất lượng các đánh giá giám sát. Tuy nhiên, tùy thuộc vào mức độ ảnh hưởng của khủng hoảng lên hệ thống ngân hàng của các nước, mà vai trò của tổ chức BHTG sẽ được đánh giá và định vị khác nhau.

Việc phát hiện kịp thời các ngân hàng yếu kém hoặc có vấn đề là rất quan trọng đối với việc vận hành ổn định và hiệu quả của các hệ thống tài chính và BHTG. Điều này đảm bảo sự chuẩn bị đúng mức cho các sự kiện bảo hiểm được dự kiến (đổ vỡ ngân hàng), khi tổ chức BHTG cần phải tích lũy và phân bổ nhanh chóng các nguồn lực tài chính, nhân lực và các nguồn lực khác (cho việc chi trả hoặc

sắp xếp để chuyển các khoản tiền gửi - một phần của giao dịch mua lại và tiếp nhận). Hơn nữa, phát hiện sớm những yếu kém và mối đe dọa với các tổ chức tham gia BHTG cho phép các cơ quan giám sát và/hoặc các thành viên của Mạng an toàn tài chính có những biện pháp hữu hiệu để giảm khả năng cũng như chi phí của đổ vỡ ngân hàng, chẳng hạn như cung cấp hỗ trợ thanh khoản, hỗ trợ sáp nhập mua lại và, trong một số trường hợp nhất định, tái cấp vốn cho một ngân hàng với vốn của tổ chức BHTG hoặc các cơ quan Chính phủ có thẩm quyền khác.

Liên quan đến giám sát rủi ro hệ thống, hiện các tổ chức BHTG đang tiến dần đến việc tham gia vào Hội đồng ổn định tài chính do tổ chức BHTG có khả năng phân tích và các công cụ để đánh giá rủi ro mang tính hệ thống, thông qua các nghiệp vụ BHTG.

Tùy theo định hướng và thẩm quyền của tổ chức BHTG được luật hóa, vai trò của mỗi tổ chức trong vấn đề này là khác nhau. Các tổ chức BHTG tuân thủ nguyên tắc 13 sẽ có đầy đủ quyền hạn và trách nhiệm trong việc phát hiện sớm ngân hàng có vấn đề, cùng với các thành viên khác của Mạng an toàn tài chính.

Thời gian qua, sự cố đổ vỡ xảy ra ở một số ngân hàng Mỹ, Châu Âu càng khẳng định tầm quan trọng của việc phát hiện sớm và can thiệp kịp thời. Ông Hidenori Mitsui - Chủ tịch Ủy ban Châu Á Thái Bình Dương (APRC), Hiệp hội BHTG quốc tế (IADI) khẳng định, nhờ phát hiện sớm và can thiệp kịp thời bằng công cụ BHTG đã giảm thiểu rủi ro ở mức thấp nhất và là giải pháp mấu chốt để đảm bảo hệ thống tài chính hoạt động ổn định.

Vai trò của BHTGVN trong phát hiện sớm, can thiệp kịp thời

Tại Việt Nam, Ngân hàng Nhà nước là cơ quan giám sát các tổ chức tín dụng (TCTD) và quyết định áp dụng biện pháp xử lý các TCTD yếu kém. Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam (BHTGVN) thực hiện: Theo dõi, kiểm tra việc chấp hành các quy định pháp luật về BHTG; kiến nghị Ngân hàng Nhà nước xử lý hành vi vi phạm quy định của pháp luật về BHTG; Tổng hợp, phân tích và xử lý thông tin về tổ chức tham gia BHTG nhằm phát hiện và kiến nghị Ngân hàng Nhà nước xử lý kịp thời những vi phạm quy định về an toàn hoạt động ngân hàng, rủi ro gây mất an toàn trong hệ thống ngân hàng; Tham gia vào quá trình kiểm soát đặc biệt đối với tổ chức tham gia BHTG theo quy định của Ngân hàng Nhà nước.

Trước khi có Luật BHTG, BHTGVN có nhiệm vụ theo dõi, giám sát, kiểm tra việc chấp hành các quy định về BHTG và an toàn trong hoạt động của các tổ chức tham gia BHTG theo Nghị định 89 và 109 về BHTG. Khi xác định tổ chức tham gia BHTG có nguy cơ dẫn đến mất khả năng chi trả, thất thoát lớn về tài sản, hoặc có tác động nghiêm trọng tới các tổ chức tín dụng khác, BHTGVN có quyền yêu cầu tổ chức tham gia BHTG có biện pháp chấn chỉnh kịp thời, đồng thời báo cáo Ngân hàng Nhà nước để có biện pháp xử lý khẩn cấp.

Sau khi Luật BHTG có hiệu lực ngày 1 tháng 1 năm 2013, nhiệm vụ của BHTGVN là theo dõi và kiểm tra việc chấp hành các quy định pháp luật về BHTG, không được thực hiện kiểm tra việc chấp hành các quy định pháp luật về an toàn trong hoạt động ngân hàng. Trong khi đó, đối với nghiệp vụ

giám sát từ xa, BHTGVN được thực hiện giám sát hai nội dung này.

Kiểm tra tại chỗ là hoạt động hỗ trợ và bổ sung cho hoạt động giám sát từ xa trong việc theo dõi và giám sát các tổ chức vi phạm an toàn trong hoạt động và vi phạm pháp luật về BHTG. Hoạt động kiểm tra được thực hiện theo định hướng giám sát. Tuy nhiên, với quy định của Luật BHTG thì kết quả giám sát từ xa không còn là nguồn thông tin đầu vào cho hoạt động kiểm tra tại chỗ.

Sau 24 năm hoạt động, với mục tiêu trở thành một định chế tài chính góp phần đảm bảo an toàn cho hệ thống ngân hàng và bảo vệ người gửi tiền, BHTGVN đã xây dựng được nguồn lực tài chính tốt để sẵn sàng chi trả tiền bảo hiểm cho người gửi tiền khi cần thiết và tham gia có hiệu quả vào quá trình cơ cấu lại hệ thống các TCTD.

Đến nay, khuôn khổ pháp lý cho hoạt động BHTG ngày càng hoàn thiện. Bên cạnh Luật BHTG, chức năng, nhiệm vụ của BHTGVN cũng được quy định tại Luật Các TCTD. Hiện dự thảo Luật Các TCTD sửa đổi đang được tích cực thảo luận trên diễn đàn Quốc hội khóa XV nhằm hoàn thiện quy định và xử lý những vướng mắc, bất cập của pháp luật về TCTD. Việc xây dựng Luật Các TCTD sửa đổi nhằm tăng cường phòng ngừa rủi ro; xây dựng công cụ để quản lý các TCTD; phát hiện sớm và xử lý kịp thời các vi phạm; bảo đảm công khai, minh bạch trong hoạt động ngân hàng. Luật Các TCTD sửa đổi cũng hướng đến bảo đảm an toàn hệ thống các TCTD thông qua việc quản lý, kiểm soát hoạt động tín dụng, chống thao túng, lợi ích nhóm, sở hữu chéo; xử lý tình huống người gửi tiền rút tiền hàng loạt và có cơ

chế hiệu quả để cơ cấu lại TCTD được kiểm soát đặc biệt.

Dự thảo Luật Các TCTD sửa đổi dự kiến sẽ giao cho BHTGVN một số chức năng, nhiệm vụ trong việc can thiệp sớm và xử lý TCTD yếu kém.

Như vậy, để tăng cường vai trò của BHTGVN trong phát hiện sớm các tổ chức tín dụng có vấn đề, cần có cơ chế để BHTGVN được tiếp cận với thông tin về tổ chức tham gia BHTG chính xác và kịp thời. Nói cách khác, các văn bản dưới Luật cần quy định cụ thể về cách thức, biện pháp tiếp cận thông tin của BHTGVN để đảm bảo hỗ trợ hiệu quả cho việc phát hiện sớm các tổ chức tín dụng có vấn đề.

Cần có cơ chế chia sẻ thông tin một cách chặt chẽ giữa BHTGVN với các cơ quan trong Mạng an toàn tài chính để BHTGVN có thể thu thập, tiếp cận thông tin về tổ chức tham gia BHTG từ giai đoạn hoạt động bình thường đến giai đoạn có dấu hiệu can thiệp sớm hay đang trong giai đoạn kiểm soát đặc biệt một cách tổng hợp, xuyên suốt.

Xây dựng nguồn lực tài chính đủ mạnh để BHTGVN tham gia sâu hơn vào quá trình cơ cấu lại tổ chức tham gia BHTG, tham gia vào quá trình kiểm soát đặc biệt, tham gia quản trị, điều hành quỹ tín dụng nhân dân được kiểm soát đặc biệt.

Tiếp tục nâng cao trình độ cán bộ trong toàn hệ thống, phối hợp với các cơ quan, đơn vị tổ chức các khóa đào tạo về phát hiện sớm và can thiệp kịp thời tổ chức tín dụng yếu kém để đảm bảo cán bộ BHTGVN có kiến thức kinh tế, am hiểu pháp luật, có kinh nghiệm thực tế về lĩnh vực tài chính, ngân hàng. Việc đào tạo này không chỉ giới hạn trong các cán

bộ nghiệp vụ mà cần đào tạo cho tất cả các cán bộ tại các bộ phận của BHTGVN để khi cần thiết có thể điều động nhân sự từ các bộ phận có liên quan cùng phối hợp tham gia thực hiện can thiệp kịp thời tổ chức tín dụng yếu kém, có thêm nguồn nhân lực phục vụ quá trình xử lý, giảm tải công việc và nhờ đó tăng hiệu quả công việc.

Bên cạnh đó, BHTGVN cần tiếp tục nghiên cứu, ứng dụng các kinh nghiệm quốc tế trong giám sát, phát hiện sớm các tổ chức tham gia BHTG gặp vấn đề. Đồng thời, đề xuất với các cơ quan có thẩm quyền xem xét việc ban hành các văn bản cho phép thu thập thông tin trực tiếp từ tổ chức tham gia BHTG để nâng cao chất lượng công tác giám sát hệ thống tổ chức tín dụng nói chung, giúp BHTGVN chủ động trong triển khai các hoạt động nghiệp vụ và bảo vệ tốt hơn quyền lợi người gửi tiền.

Có thể nói, việc trao cho BHTGVN nhiệm vụ phát hiện sớm các tổ chức tín dụng gặp vấn đề là quy định tiến bộ, phù hợp với thông lệ quốc tế và khuyến nghị của IADI. Hoạt động giám sát rủi ro của BHTGVN nếu thực hiện tốt có thể tạo ra một kênh giám sát bổ sung, độc lập, khách quan nhằm kiểm soát tốt rủi ro đối với các tổ chức tham gia BHTG, góp phần đảm bảo an toàn hệ thống các tổ chức tín dụng.

Chủ tịch Hội đồng quản trị BHTGVN Phạm Bảo Lâm nhận định, việc phát hiện sớm rủi ro và can thiệp kịp thời hiệu quả ở giai đoạn đầu khi TCTD bắt đầu có biểu hiện yếu kém có thể góp phần khắc phục các yếu tố gây rủi ro và cải thiện tình hình kinh doanh của tổ chức đó. Đồng thời, can thiệp kịp thời có thể làm giảm khả năng phải xử lý ngân hàng; góp phần duy trì sự ổn định hệ thống,

bảo vệ tốt hơn quyền lợi người gửi tiền và giảm thiểu thiệt hại cho quỹ BHTG.

Chiến lược phát triển BHTG đến năm 2025, định hướng đến năm 2030 đã được Thủ tướng chính phủ ban hành được xây dựng phù hợp với các nguyên tắc, thông lệ quốc tế về mô hình BHTG hiệu quả. Trong đó, một trong những mục tiêu quan trọng Chiến lược đặt ra là nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động BHTG; bao gồm việc phát hiện, cảnh báo sớm những rủi ro tiềm ẩn đối với tổ chức tham gia BHTG và tham gia tái cơ cấu có hiệu quả các TCTD yếu kém.

Bên cạnh đó, năm 2023 cũng là năm Luật BHTG trải qua 10 năm thực thi. Bên cạnh việc nghiên cứu áp dụng thông lệ quốc tế nói chung, Bộ nguyên tắc cơ bản phát triển hệ thống BHTG hiệu quả nói riêng, BHTGVN cũng sẽ tiếp tục nghiên cứu đề xuất sửa đổi, bổ sung Luật BHTG nhằm đảm bảo đồng bộ, thống nhất với các quy định tại Luật Các TCTD. Trong đó, định hướng rõ ràng việc sử dụng công cụ BHTG vào quá trình can thiệp sớm thông qua việc quy định rõ về quyền và nghĩa vụ của tổ chức BHTG; bổ sung quyền hạn cho BHTGVN tham gia tái cơ cấu, xử lý QTDND yếu kém... một cách cụ thể hơn."Trong quá trình hoạt động, BHTGVN sẽ tiếp thu có chọn lọc, áp dụng thông lệ quốc tế để triển khai các nghiệp vụ BHTG một cách hiệu quả. Các giải pháp của BHTGVN sẽ đi vào cụ thể, mang tính thực tiễn cao nhằm đảm bảo quyền và lợi ích hợp pháp của người gửi tiền, góp phần vào sự phát triển an toàn, lành mạnh của hệ thống ngân hàng"- ông Phạm Bảo Lâm - Chủ tịch Hội đồng quản trị BHTGVN khẳng định./.

PHÁT HIỆN SỚM VÀ CAN THIỆP KỊP THỜI NGÂN HÀNG TẠI CHÂU ÂU VÀ LIÊN HỆ VỚI VIỆT NAM

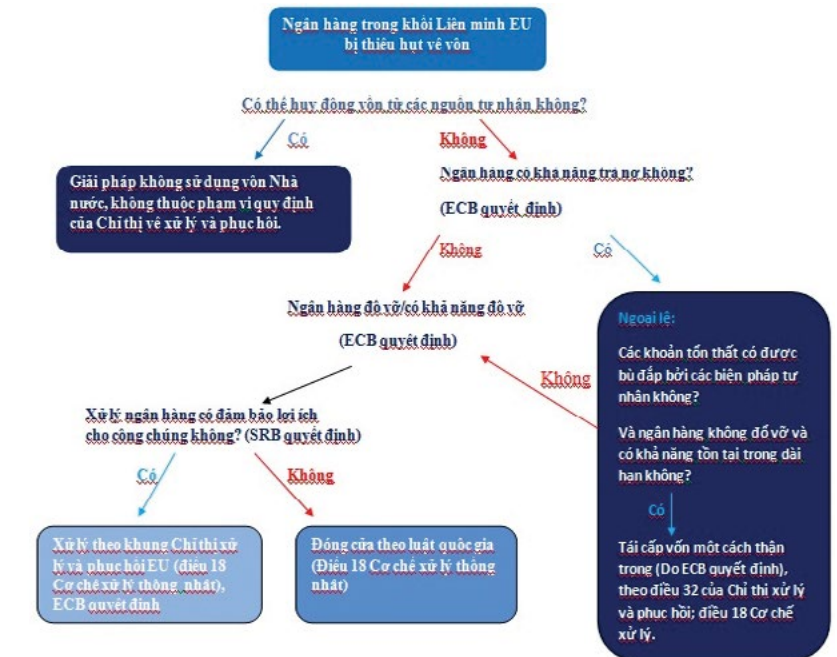
Phòng TTTT - BHTGVN

Thời gian qua, tình hình tài chính – ngân hàng của khu vực châu Âu có nhiều thay đổi đáng kể do ảnh hưởng của rủi ro cũ, mới đan xen cũng như các vụ đổ vỡ ngân hàng lớn trên thế giới. Trong bối cảnh đó, cần có các biện pháp phòng ngừa củng cố như giám sát rủi ro tiềm tàng và tăng khả năng ứng phó với khủng hoảng tài chính. Châu Âu cũng tập trung xây dựng một khuôn khổ để cải thiện xử lý ngân hàng, trong đó nhấn mạnh việc áp dụng phát hiện sớm, can thiệp kịp thời và cơ chế BHTG hài hòa trên toàn khu vực.

Quy trình xử lý ngân hàng tại Châu Âu

Hiện nay, khi ngân hàng tại Châu Âu lâm vào tình trạng có khả năng đổ vỡ cần được xử lý bằng nguồn vốn công, thì quá trình xử lý phụ thuộc vào kế hoạch đã được chuẩn bị trước. Kế hoạch xử lý được Ủy ban xử lý thống nhất (Single resolution Board - SRB) và Cơ quan xử lý quốc gia (National Resolution Agency - NRA) xây dựng với đầy đủ các biện pháp xử lý ngân hàng đổ vỡ mà không tạo ra tác động tiêu cực có tính dây chuyền lên thị trường và người nộp thuế. Có 3 điều kiện cần để thực hiện hành động xử lý là: Có tổ chức tài chính đổ vỡ hoặc có nguy cơ đổ vỡ; không có triển vọng về việc khu vực tư nhân hỗ trợ ngăn chặn đổ vỡ; và hành động xử lý là cần thiết vì lợi ích công chúng. Một số công cụ xử lý có thể kể đến gồm: bán hoàn toàn hoặc một phần tổ chức tài chính đổ vỡ; ngân hàng bắc cầu; phân tách tài sản; và tự giải cứu (bail-in).

Tại châu Âu, Ủy ban SRB đưa ra quyết định về xử lý ngân hàng, công cụ xử lý và tập trung vào truyền thông và mối quan hệ với các cơ quan có thẩm quyền. Việc triển khai xử lý do NRA thực hiện, đặc biệt là tại quốc gia có đổ vỡ. NRA tham gia sâu sát vào quá trình xử lý, liên hệ trực tiếp với các ngân hàng để thực hiện hành động xử lý, đồng thời SRB và NRA cũng có mối liên hệ chặt

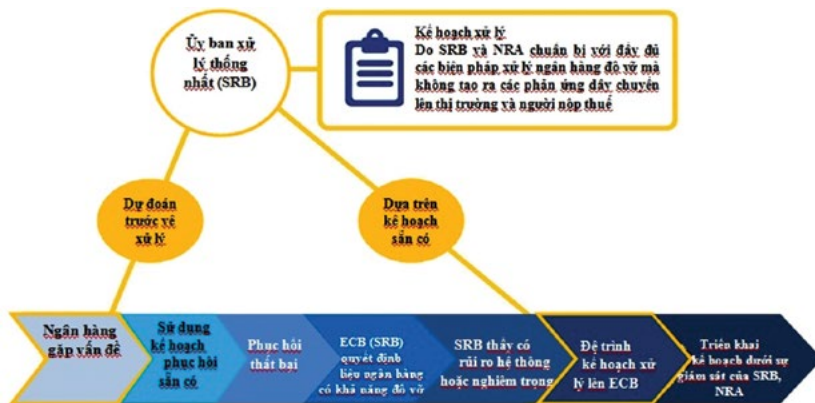
Các trường hợp khả thi cho việc xử lý ngân hàng có khả năng đổ vỡ ở Châu Âu. Nguồn: ECB

chẽ với nhau ở tất cả các bước của quy trình xử lý. Theo đó, việc phối hợp giữa các cơ quan này giúp giải quyết các vấn đề xuyên biên giới, vì vậy cần xây dựng được các văn bản thỏa thuận như Biên bản ghi nhớ, các thỏa thuận hợp tác giữa các bên.

Ngoài ra, sau các cuộc khủng hoảng tài chính và đổ vỡ ngân hàng trên toàn cầu, Châu Âu cũng tập trung xây dựng một khuôn khổ để xử lý và quản lý khủng hoảng gồm có Chỉ thị phục hồi và xử lý ngân hàng (BRRD), Quy định về cơ chế xử lý thống nhất (SRMR) và Chỉ thị về

cơ chế BHTG (DGSD). Trong đó, việc áp dụng cơ chế BHTG thống nhất sẽ củng cố khuôn khổ quản lý khủng hoảng, hỗ trợ chuyển giao tài sản trong quá trình xử lý và thanh lý.

Ngân hàng trung ương Châu Âu (ECB) khuyến nghị cần có sẵn các công cụ hiệu quả để xử lý trước khi ngân hàng phá sản hoặc có khả năng phá sản. Các công cụ này bao gồm can thiệp sớm, tái cấp vốn phòng ngừa, hành động phòng ngừa bằng chương trình BHTG (DGS), giảm rủi ro khi ngân hàng được công bố phá sản và đảm bảo xử lý một cách nhất

Quy trình xử lý ngân hàng của SRB. Nguồn: SRB

quán và kịp thời theo khuôn khổ thanh lý của Châu Âu. Khung can thiệp sớm cần được làm rõ, bao gồm việc loại bỏ các biện pháp can thiệp sớm (EIM) đã có trong Chỉ thị Yêu cầu Vốn (CRD) và Quy định Cơ chế Giám sát duy nhất (SSMR) khỏi BRRD, đồng thời sửa đổi SRMR. Làm rõ các điều kiện để can thiệp sớm với những trường hợp áp dụng giám sát sẽ giúp việc áp dụng khung can thiệp sớm dễ dàng hơn.

Tái cấp vốn phòng ngừa mang lại yếu tố linh hoạt trong khuôn khổ quản lý khủng hoảng và xử lý, cũng như các biện pháp phòng ngừa từ hệ thống BHTG đã được chứng minh là một công cụ hữu ích cần được duy trì và mở rộng trên toàn Châu Âu một cách hài hòa. Trong khi chờ thỏa thuận về Cơ chế BHTG chung Châu Âu được thông qua, cần phải hài hòa hóa và do đó mở rộng tính sẵn có, quyền hạn của các tổ chức BHTG.

Phát hiện sớm và can thiệp kịp thời ngân hàng tại Châu Âu

Hiệp hội BHTG quốc tế (IADI) đã khuyến nghị: Tổ chức BHTG cần phải là một thành viên của Mạng an toàn tài chính để phát hiện sớm và can thiệp, xử lý kịp thời các ngân hàng đổ vỡ. Việc xác định sớm thời điểm một

ngân hàng đã, hoặc có nguy cơ gặp khó khăn nghiêm trọng về tài chính cần phải được tiến hành sớm trên cơ sở các tiêu chí được xác định cụ thể bởi các thành viên của Mạng an toàn hoạt động độc lập và có thẩm quyền.

Trách nhiệm phát hiện sớm thường thuộc về cơ quan giám sát ngân hàng – là ngân hàng trung ương hoặc một tổ chức chuyên biệt, độc lập. Đồng thời, một số tổ chức BHTG cũng được tiếp cận với lượng và loại thông tin giám sát khác nhau. Các tổ chức BHTG có nhiệm vụ giảm thiểu rủi ro hoặc có hệ thống thu phí phân biệt (điều chỉnh theo rủi ro) thường có mức độ tiếp cận này. Một số hệ thống BHTG có quyền tiếp cận với thông tin giám sát chỉ liên quan tới các ngân hàng đang đối mặt với rủi ro đổ vỡ gia tăng.

Tại đa số quốc gia ở Châu Âu, phát hiện sớm và can thiệp kịp thời thuộc về trách nhiệm của Ngân hàng trung ương hoặc cơ quan chịu trách nhiệm giám sát ngân hàng. Một số tổ chức BHTG không có quyền hạn này (nhất là trong trường hợp mô hình thuần chi trả). Các tổ chức BHTG có tham gia phát hiện sớm và can thiệp kịp thời thường có các quyền hạn mở

rộng và phối hợp với các thành viên khác trong Mạng an toàn tài chính để phát hiện rủi ro, ngăn chặn đổ vỡ và xử lý tổ chức tham gia BHTG.

Tại Đức, Hệ thống bảo vệ các ngân hàng hợp tác xã Đức (BVR IPS) là một tổ chức BHTG đặc biệt, vì nó bảo vệ các tổ chức thành viên khỏi đổ vỡ (Hệ thống bảo vệ tổ chức tín dụng – một phần của Hiệp hội quốc gia các ngân hàng hợp tác xã Đức). BVR IPS hoạt động theo Điều lệ, nhận thông tin tài chính trực tiếp từ các ngân hàng thành viên và sử dụng thông tin này để phát hiện sớm các vấn đề đang nổi lên và can thiệp kịp thời nhằm tránh xảy ra đổ vỡ (hoặc tái cơ cấu thành một tổ chức có lãi). Dựa trên các thông tin nhận được từ các thành viên (và các kiểm toán viên của họ), BVR IPS xây dựng các mô hình phát hiện rủi ro (để phân loại hàng năm các ngân hàng), chuẩn bị các báo cáo tóm tắt, và đánh giá xếp hạng rủi ro các tổ chức thành viên từ đó định mức phí bảo hiểm tiền gửi và mức độ nghiêm trọng của ngân hàng đang phải giám sát và các biện pháp khôi phục/ ngăn chặn đổ vỡ.

Cơ quan bảo hiểm tiền gửi Nga (DIA) hoạt động theo mô hình chi trả với quyền hạn mở rộng. Tại Nga, ngân hàng trung ương chịu trách nhiệm phát hiện sớm và can thiệp kịp thời. DIA bị giới hạn tiếp cận thông tin giám sát (chỉ trên website của ngân hàng trung ương), và sử dụng thông tin này cùng với thông tin thị trường để xây dựng các mô hình phát hiện rủi ro của nó (chủ yếu cho việc ước lượng quỹ bảo hiểm tiền gửi đầy đủ). DIA không thể bắt đầu các hành động khắc phục độc lập hay các biện pháp can thiệp nhưng có thể yêu cầu ngân hàng trung ương tiến hành kiểm tra đột xuất (kiểm tra tại cơ sở). DIA có thể cung cấp hỗ trợ tài chính

cho các tổ chức thành viên, đặt tổ chức tín dụng dưới sự kiểm soát, sắp xếp các giao dịch mua bán nợ (chỉ liên quan đến các ngân hàng được cho là quan trọng), và quản lý việc tiếp nhận/ thanh lý một tổ chức tín dụng. Ngân hàng trung ương không thông báo cho tổ chức BHTG bất kỳ hành động khắc phục hoặc biện pháp can thiệp nào được thực hiện, ngoại trừ trường hợp thu hồi giấy phép ngân hàng (thông thường hai hoặc ba ngày trước khi thu hồi giấy phép).

Tại Anh, Cơ quan bồi thường các dịch vụ tài chính (FSCS) hoạt động theo mô hình chi trả với quyền hạn mở rộng. Phát hiện sớm và can thiệp kịp thời là trách nhiệm của Cơ quan các dịch vụ tài chính (FSA) và Ngân hàng trung ương Anh. FSCS không có quyền tiếp cận thông tin giám sát và không thể bắt đầu bất kỳ biện pháp khắc phục/ can thiệp nào. FSA đã đồng ý sẽ thông báo cho FSCS kịp thời những diễn biến của thị trường và những quy định quản lý có thể ảnh hưởng đến việc lập kế hoạch và hoạt động của FSCS. FSCS có thể trả bồi thường cho người gửi tiền hay trang trải chi phí cho việc chuyển giao các tài khoản, với điều kiện là việc chuyển này có lợi cho số đông người gửi tiền và không có khả năng phát sinh thêm chi phí, hoặc chi phí phát sinh thêm mang lại lợi ích thích đáng. Cơ quan thanh lý ngân hàng có trách nhiệm tạo thuận lợi cho FSCS chi trả hoặc chuyển giao. FSCS cũng có thể được yêu cầu đóng góp vào chi phí xử lý do Ngân hàng trung ương thực hiện (với tư cách là cơ quan xử lý) nhưng không nhiều hơn chi phí ròng đối với FSCS trong lựa chọn thanh lý. FSCS có một vị trí trong Ủy ban Thanh lý và Thủ tục Mất khả năng thanh toán Ngân hàng; bằng cách này, FSCS có thể

ảnh hưởng đến việc xử lý ngân hàng mất khả năng thanh toán để quản lý được chi phí của mình.

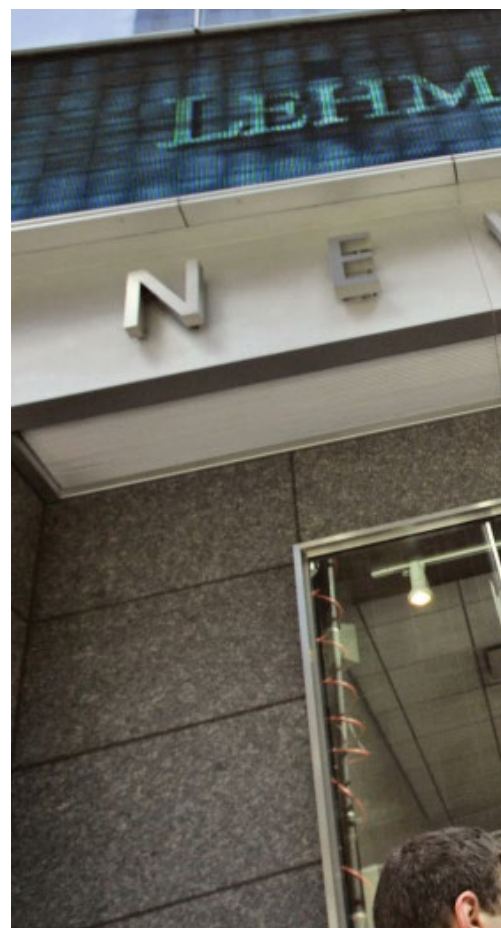
Liên hệ với Việt Nam

Tại Việt Nam, Ngân hàng Nhà nước (NHNN) là cơ quan đóng vai trò đầu mối trong việc xử lý các tổ chức tín dụng gặp vấn đề. Nói cách khác, NHNN đóng vai trò như Cơ quan xử lý quốc gia (NRA) tại Châu Âu khi lựa chọn các kịch bản phù hợp để xử lý tình trạng tổ chức tín dụng mất khả năng thanh khoản và đổ vỡ. NHNN cũng là cơ quan chịu trách nhiệm thực hiện can thiệp sớm các TCTD có vấn đề, khi TCTD không duy trì được tỷ lệ khả năng chi trả trong thời gian 3 tháng liên tục; không duy trì được tỷ lệ an toàn vốn trong thời gian 6 tháng liên tục; xếp hạng dưới mức trung bình (xếp hạng D,E).

Tính đến tháng 10 năm 2023, Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam (BHTGVN) bảo vệ cho khoảng 99 triệu lượt người gửi tiền tại gần 1.300 tổ chức tham gia BHTG. Vai trò của BHTGVN trong việc tham gia tái cơ cấu các TCTD yếu kém ngày càng được nâng cao thông qua việc chi trả tiền bảo hiểm kịp thời, tạo lập niềm tin của người dân, góp phần ngăn ngừa ảnh hưởng hệ thống tiềm tàng do đổ vỡ TCTD mang lại. Ngoài ra, BHTGVN thực hiện các nghiệp vụ giám sát, kiểm tra nhằm cảnh báo rủi ro, phát hiện sớm các sai phạm cần khắc phục đối với tổ chức tham gia BHTG và kiến nghị Ngân hàng Nhà nước xử lý kịp thời. Với nguồn lực tài chính tăng trưởng nhanh và ổn định, từ 1.000 tỷ đồng ban đầu được cấp, đến hết tháng 9 năm 2023, tổng tài sản đạt mức hơn 106 nghìn tỷ đồng, quỹ dự phòng nghiệp vụ đạt hơn 99 nghìn tỷ đồng, BHTGVN có thể bảo đảm chi trả kịp thời cho người gửi

tiền và sẵn sàng tham gia sâu hơn, hiệu quả hơn vào quá trình cơ cấu lại TCTD.

Vai trò của BHTGVN ngày càng được nâng cao thông qua việc tham gia sâu hơn vào quá trình tái cơ cấu các TCTD yếu kém nhằm bảo vệ tốt hơn quyền và lợi ích hợp pháp của người gửi tiền. Đến nay, khuôn khổ pháp lý cho hoạt động BHTG ngày càng hoàn thiện. Cơ sở pháp lý của việc phát hiện sớm và can thiệp kịp thời tại Việt Nam cũng đã được quy định tại một số Luật Các TCTD 2010, Luật Các TCTD sửa đổi năm 2017, Luật BHTG năm 2012 và một số thông tư... Theo đó, BHTGVN có thể tham gia vào việc phát hiện sớm các tổ chức có vấn đề và đề xuất, kiến nghị NHNN biện pháp can thiệp. Hiện nay, thông tin để phục vụ hoạt

động cảnh báo sớm và can thiệp kịp thời được đánh giá là tin cậy, thường xuyên, đồng bộ, cơ sở pháp lý đã quy định chức năng, nhiệm vụ tương đối đầy đủ. Tuy nhiên, với định hướng chuyển từ kiểm tra, giám sát tuân thủ sang giám sát rủi ro, kiểm tra an toàn theo chỉ đạo của NHNN vẫn cần hành lang pháp lý đầy đủ hơn trong thời gian tới.

Hiện dự thảo Luật Các TCTD sửa đổi đang được tích cực thảo luận trên diễn đàn Quốc hội khóa XV nhằm hoàn thiện quy định và xử lý những vướng mắc, bất cập của pháp luật về TCTD. Việc xây dựng Luật Các TCTD sửa đổi nhằm tăng cường phòng ngừa rủi ro; xây dựng công cụ để quản lý các TCTD; phát hiện sớm và xử lý kịp thời các vi phạm; bảo đảm công khai, minh

bạch trong hoạt động ngân hàng. Luật Các TCTD sửa đổi cũng hướng đến bảo đảm an toàn hệ thống các TCTD thông qua việc quản lý, kiểm soát hoạt động tín dụng, chống thao túng, lợi ích nhóm, sở hữu chéo; xử lý tình huống người gửi tiền rút tiền hàng loạt và có cơ chế hiệu quả để cơ cấu lại TCTD được kiểm soát đặc biệt. Dự thảo Luật Các TCTD sửa đổi dự kiến sẽ giao cho BHTGVN một số chức năng, nhiệm vụ trong việc can thiệp sớm và xử lý TCTD yếu kém. Đồng thời, đề cao việc áp dụng kinh nghiệm quốc tế vào hoạt động của ngành Ngân hàng nói chung và hoạt động BHTG nói riêng.

Về vai trò của BHTGVN trong việc phát hiện sớm và can thiệp kịp thời rủi ro đối với hoạt động của ngân hàng, Chiến lược phát triển BHTG

đến năm 2025, định hướng đến năm 2030 được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt đã đặt mục tiêu nâng cao chất lượng, hiệu quả trong hoạt động BHTG. Trong đó bao gồm việc phát hiện, cảnh báo sớm những rủi ro tiềm ẩn đối với tổ chức tham gia BHTG và tham gia tái cơ cấu có hiệu quả đối với các tổ chức tham gia bảo hiểm tiền gửi yếu kém.

Trên cơ sở đó, BHTGVN cần nâng cao chất lượng nghiệp vụ BHTG hướng tới áp dụng các thông lệ quốc tế trong hoạt động, nghiên cứu cải tiến chất lượng giám sát, cảnh báo sớm nhằm phát hiện và kiến nghị NHNN xử lý kịp thời vi phạm về an toàn hoạt động ngân hàng; kiểm tra tại chỗ việc chấp hành các quy định của pháp luật về BHTG; đặc biệt là phối hợp chặt chẽ với NHNN – với vai trò Cơ quan xử lý quốc gia - trong quá trình kiểm soát đặc biệt nhằm đảm bảo quyền lợi của người gửi tiền. Đồng thời, cần có sự phối hợp chặt chẽ với Cơ quan thanh tra giám sát ngân hàng – NHNN trong quá trình phát hiện sớm và can thiệp kịp thời các TCTD./

Tài liệu tham khảo:

IADI (2013), *Hướng dẫn chung về phát hiện sớm và can thiệp kịp thời cho hệ thống BHTG*
 Ủy ban xử lý thống nhất (2018), *Phương pháp xử lý hiện nay*
 Ioannis G. Asimakopoulos, *Đại học Luxembourg (2018), Vai trò quản trị kinh tế của Ủy ban xử lý thống nhất*
 ECB (2021), *Đóng góp tham vấn về đánh giá quản lý khủng hoảng và khuôn khổ BHTG*

NHỮNG ĐIỂM NỔI BẬT TRONG CÔNG TÁC KIỂM TRA ĐỐI VỚI CÁC TỔ CHỨC THAM GIA BẢO HIỂM TIỀN GỬI TRONG NĂM 2023

Phòng Kiểm tra - BHTGVN

Hoạt động kiểm tra là nghiệp vụ trọng yếu của Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam (BHTGVN). Trong những năm qua, thông qua công tác kiểm tra, BHTGVN đã kiểm soát có hiệu quả các tổ chức tham gia bảo hiểm tiền gửi (BHTG) trong việc tuân thủ pháp luật về BHTG và an toàn hoạt động ngân hàng, góp phần cảnh báo các rủi ro tiềm ẩn có thể xảy ra để các tổ chức tham gia BHTG chấn chỉnh, phòng ngừa và nâng cao chất lượng hoạt động.

Hoàn thành 100% kế hoạch kiểm tra trước ngày 15/12/2023

Năm 2023, BHTGVN xây dựng Kế hoạch kiểm tra đối với 266 tổ chức tham gia BHTG, bao gồm: 21 ngân hàng, 243 quỹ tín dụng nhân dân (QTDND) và 2 tổ chức tài chính vi mô. Tính đến thời điểm cuối tháng 10/2023, toàn hệ thống BHTGVN đã hoàn thành kiểm tra đối với 219 tổ chức tín dụng (TCTD) bao gồm 13 ngân hàng, 206 QTDND, đạt 82,33% kế hoạch và dự kiến hoàn thành 100% kế hoạch trước ngày 15/12/2023.

Theo quy định tại Luật BHTG, BHTGVN thực hiện kiểm tra việc chấp hành các quy định của pháp luật về BHTG, bao gồm các nội dung: Kiểm tra việc thực hiện quy định về đề nghị cấp, cấp lại, niêm yết Chứng nhận tham gia BHTG; Kiểm tra việc tính và nộp phí BHTG; Kiểm tra việc nhận tiền gửi được bảo hiểm; Kiểm tra việc cung cấp thông tin về tiền gửi được bảo hiểm, các thông tin và báo cáo khác theo yêu cầu của BHTGVN; Kiểm tra việc thực hiện các kiến nghị trong văn bản kết luận của đợt kiểm tra trước.

Trong đó, kiểm tra chuyên sâu về tiền gửi được bảo hiểm là nội dung được BHTGVN rất chú trọng. Cụ thể,

đến hết 31/10/2023, toàn hệ thống BHTGVN đã tiến hành kiểm tra đối với hơn 93 nghìn bộ hồ sơ tiền gửi của khách hàng. Qua đó, đã phát hiện nhiều tồn tại, sai sót trong hoạt động huy động tiền gửi tại các tổ chức tham gia BHTG được kiểm tra. Trên cơ sở đó, các đoàn kiểm tra đều nêu rõ nguyên nhân của các tồn tại, sai sót và có kiến nghị với đối tượng kiểm tra để có biện pháp khắc phục kịp thời. Đồng thời thông báo, kiến nghị Cơ quan Thanh tra, giám sát nhân hàng, Ngân hàng Nhà nước (NHNN) chi nhánh tỉnh, thành phố quản lý tổ chức tham gia BHTG đó xem xét, chỉ đạo khắc phục, chỉnh sửa kịp thời.

Bên cạnh việc thực hiện kế hoạch kiểm tra theo định kỳ, BHTGVN còn thực hiện kiểm tra các QTDND theo chỉ đạo của Thống đốc NHNN. Trong năm 2023, BHTGVN được giao kiểm tra 60 QTDND trên địa bàn 8 tỉnh/thành phố về các nội dung: Kiểm tra hoạt động huy động tiền gửi tiết kiệm; kiểm tra việc quản lý và sử dụng ấn chỉ quan trọng; kiểm tra việc chấp hành các quy định về các tỷ lệ đảm bảo an toàn trong hoạt động; kiểm tra hoạt động cho vay. Với sự chuẩn bị kỹ lưỡng, bài bản, ưu tiên tập trung tối đa nguồn lực triển khai thực hiện kiểm tra theo yêu cầu của NHNN, tính đến hết tháng 10/2023 BHTGVN đã hoàn thành kiểm tra đối

với 50/60 QTDND, đạt 83,33% theo kế hoạch được giao. Đối với các QTDND còn lại, các đơn vị kiểm tra đang khẩn trương triển khai và dự kiến hoàn thành 100% kế hoạch trong tháng 11/2023.

Những năm gần đây, NHNN đã giao cho BHTGVN thực hiện kiểm tra với số lượng tăng lên hàng năm, nội dung kiểm tra ngày càng được mở rộng nhưng các đơn vị kiểm tra trên toàn hệ thống luôn hoàn thành kế hoạch kiểm tra, đảm bảo theo đúng yêu cầu và thời gian quy định. Kết quả kiểm tra được lãnh đạo NHNN đánh giá cao, kể cả về nội dung và chất lượng, có những kiến nghị thực tế, kịp thời.

Trên cơ sở kết quả kiểm tra, bên cạnh việc kiến nghị với các đơn vị được kiểm tra, BHTGVN cũng thực hiện rà soát, nghiên cứu và đã có những kiến nghị, đề xuất thiết thực với cơ quan nhà nước có thẩm quyền về những vấn đề cần sửa đổi, bổ sung về cơ chế, chính sách đối với các tổ chức tham gia BHTG nhằm góp phần đảm bảo an toàn, lành mạnh hoạt động ngân hàng cũng như đảm bảo quyền lợi hợp pháp của người gửi tiền, cụ thể:

Thứ nhất, kiến nghị với tổ chức tham gia BHTG:

Những vấn đề còn tồn tại, sai sót về việc chấp hành các quy định về BHTG đều được các đoàn kiểm tra tìm hiểu, phân tích rõ nguyên nhân và có kiến nghị với các đơn vị được kiểm tra để có biện pháp khắc phục kịp thời cũng như chấn chỉnh việc tuân thủ các quy định của pháp luật. Cụ thể:

Về việc thực hiện quy định về đề nghị cấp lại Chứng nhận tham gia BHTG, cấp bản sao Chứng nhận tham gia BHTG: Đề nghị các đơn vị thực hiện đúng quy định khi có phát sinh các trường hợp về đề nghị cấp lại, cấp bản sao Chứng nhận tham gia HBTG; thực hiện niêm yết bản sao Chứng nhận tham gia BHTG theo quy định để đảm bảo người gửi tiền có thể tiếp cận thông tin dễ dàng; đồng thời quản lý chặt chẽ bản sao Chứng nhận tham gia BHTG, tránh để xảy ra trường hợp thất lạc, hư hỏng bản sao Chứng nhận tham gia BHTG.

Về việc tính và nộp phí BHTG: Đề nghị các đơn vị tính và nộp phí đúng theo quy định; ban hành các văn bản hướng dẫn nội bộ liên quan đến công tác tính và nộp phí BHTG để đảm bảo toàn bộ tiền gửi của người gửi tiền thuộc đối tượng tiền gửi được bảo hiểm được tính và nộp phí đầy đủ. Đối với trường hợp nộp thừa, thiếu phí BHTG: Thực hiện khấu trừ số phí BHTG nộp thừa được phát hiện qua kiểm tra vào kỳ thu phí tiếp theo số tiền phí BHTG nộp thừa; nộp bổ sung số phí nộp thiếu trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày ra kết luận kiểm tra hoặc nộp bổ sung vào kỳ thu phí tiếp theo số tiền phí BHTG nộp thiếu.

Về việc nhận tiền gửi được bảo hiểm: Đề nghị các đơn vị ban hành văn bản nội bộ đầy đủ, kịp thời theo quy định của NHNN; chỉ đạo tăng

cường công tác kiểm toán/kiểm soát nội bộ, rà soát, khắc phục các tồn tại, sai sót đảm bảo việc thực hiện quy trình nhận tiền gửi được bảo hiểm, quản lý và sử dụng ấn chỉ, giấy tờ có giá liên quan đến tiền gửi được bảo hiểm tại các điểm giao dịch theo đúng quy định của pháp luật và NHNN.

Về cung cấp thông tin báo cáo về tiền gửi được bảo hiểm: Đề nghị các đơn vị thực hiện việc lập và gửi thông tin báo cáo về tiền gửi được bảo hiểm đảm bảo tính chính xác, đúng hạn theo quy định của BHTG-VN.

Về việc thực hiện kiến nghị tại Kết luận kiểm tra của BHTG: Đề nghị các đơn vị thực hiện nghiêm túc các kiến nghị trong văn bản kết luận kiểm tra của BHTGVN.

Thứ hai, kiến nghị với NHNN:

Sau mỗi cuộc kiểm tra, BHTG-VN đều gửi kết luận kiểm tra tới Cơ quan Thanh tra, giám sát ngân hàng/ NHNN chi nhánh tỉnh, thành phố để xử lý theo quy định của pháp luật về BHTG. Bên cạnh đó, trong quá trình kiểm tra, BHTGVN cũng nhận thấy có một số bất cập trong cơ chế chính sách, về trình độ của cán bộ QTDND, về việc chấp hành các quy định về bảo đảm an toàn trong hoạt động... trên cơ sở đó kiến nghị NHNN xem xét, xử lý.

Nhìn chung công tác kiểm tra của BHTGVN thời gian qua, đặc biệt là kết quả kiểm tra các nội dung theo chỉ đạo của NHNN đối với QTDND là kênh thông tin quan trọng, góp phần để NHNN đánh giá tình hình thực hiện các quy định pháp luật của các QTDND được kiểm tra, từ đó có chỉ đạo, chấn chỉnh đối với hoạt

động của QTDND và sửa đổi, bổ sung về cơ chế, chính sách phù hợp đối với hệ thống QTDND, nhằm tạo điều kiện cho QTDND phát triển an toàn, lành mạnh. Qua đó, tăng cường vai trò của BHTGVN trong việc cơ cấu lại hệ thống QTDND theo chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ và Thống đốc NHNN.

Chú trọng công tác đào tạo cán bộ kiểm tra

Tại Chỉ thị số 06/CT-TTg ngày 12/3/2019 về tăng cường giải pháp nhằm đảm bảo an toàn hoạt động, củng cố vững chắc hệ thống QTDND, Thủ tướng Chính phủ đã giao nhiệm vụ cho BHTGVN trong phối hợp tham gia, hỗ trợ chức năng kiểm tra của NHNN đối với các QTDND. Đây là cơ sở để BHTGVN ngày càng tăng cường quy mô, cải tiến nội dung và phương pháp, nâng cao chất lượng hoạt động kiểm tra; qua đó góp phần giữ vững an toàn hệ thống QTDND, bảo vệ tốt hơn quyền lợi người gửi tiền, đặc biệt là những người gửi tiền nhỏ lẻ. Để làm tốt nhiệm vụ này, ngày 6/8/2019 Hội đồng quản trị BHTGVN ban hành “Đề án đào tạo kỹ năng trưởng đoàn kiểm tra cho cán bộ kiểm tra của BHTGVN” để chỉ đạo thống nhất công tác đào tạo, củng cố, nâng cao kỹ năng trưởng đoàn cho các cán bộ kiểm tra thuộc đối tượng được phân công giữ vị trí trưởng đoàn kiểm tra của BHTGVN. Đề án đào tạo trưởng đoàn kiểm tra bao gồm các khóa đào tạo kỹ năng cơ bản và nâng cao, sau 4 năm triển khai và thực hiện, BHTGVN đã đào tạo được 191 lượt học viên thuộc đối tượng đào tạo. Với những kiến thức, kinh nghiệm thực tiễn đã được truyền tải, các học viên có thể áp dụng vào công việc thực tiễn để nâng cao năng lực quản lý điều hành đoàn kiểm tra, tạo nên sự tự tin và

chắc chắn trong quá trình tham gia công tác kiểm tra các tổ chức tham gia BHTG với tư cách là trưởng đoàn kiểm tra.

Ngoài ra, BHTGVN luôn chú trọng đến công tác đào tạo kỹ năng, nghiệp vụ cho cán bộ kiểm tra toàn hệ thống. Hàng năm, Phòng Kiểm tra tại Trụ sở chính BHTGVN đã phối hợp cùng các chi nhánh tổ chức các khoá đào tạo các kỹ năng, nghiệp vụ kiểm tra cơ bản và chuyên sâu dành cho cán bộ kiểm tra trên toàn hệ thống nhằm kịp thời bổ sung những kiến thức cần thiết cho cán bộ làm công tác kiểm tra đáp ứng được yêu cầu thực tiễn, đó là sự phát triển về công nghệ thông tin mạnh mẽ của các ngân hàng thương mại và để thực hiện hiệu quả hơn các nội dung kiểm tra QTDND theo chỉ đạo của NHNN. Đồng thời, trong quá trình thành lập các đoàn kiểm tra, lãnh đạo các đơn vị thực hiện kiểm tra cũng chủ động lựa chọn những cán bộ dày dặn kinh nghiệm và những cán bộ mới. Từ đó, những cán bộ mới chưa có nhiều kinh nghiệm được hướng dẫn, đào tạo, truyền thụ kinh nghiệm thực tiễn qua trực tiếp tham gia kiểm tra.

Trong năm 2023, BHTGVN đã tổ chức các khóa đào tạo về chuyên đề thanh tra, kiểm tra hoạt động nhận tiền gửi và cấp tín dụng, việc chấp hành các giới hạn, tỷ lệ đảm bảo an toàn trong hoạt động của QTDND; Đào tạo, tập huấn, hướng dẫn thí điểm sử dụng Bộ công cụ kiểm toán nội bộ của Dự án STEP.

Chủ động nghiên cứu, có nhiều sáng kiến đổi mới trong công tác kiểm tra

Trong công tác kiểm tra tại chỗ, các cán bộ của BHTGVN luôn chủ động nghiên cứu, có những sáng

kiến đổi mới, ứng dụng công nghệ thông tin vào hoạt động kiểm tra, không ngừng nghiên cứu, cải tiến phương pháp kiểm tra, học hỏi nâng cao trình độ chuyên môn đáp ứng tốt nhiệm vụ và có nhiều kinh nghiệm, kỹ năng trong xử lý công việc; quy trình kiểm tra có nhiều đổi mới, được thực hiện một cách khoa học. Công tác kiểm tra được tiến hành chặt chẽ, đầy đủ, kịp thời và rút ngắn thời gian làm việc nhưng vẫn đảm bảo chất lượng và hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao.

Bên cạnh đó, từ những kinh nghiệm thực tế kiểm tra tại các tổ chức tham gia BHTG, đặc biệt là các QTDND, các cán bộ làm công tác kiểm tra của BHTGVN đã nghiên cứu, rà soát các văn bản quy định pháp luật liên quan đến quy trình nhận tiền gửi của người gửi tiền cũng như nắm bắt các khó khăn, vướng mắc của tổ chức tham gia BHTG trong quá trình thực hiện, trên cơ sở đó BHTGVN đã có những kiến nghị với NHNN về bất cập của một số văn bản quy phạm pháp luật liên quan đến hoạt động huy động tiền gửi tại tổ chức tham gia BHTG, đặc biệt là đối với hệ thống QTDND để NHNN xem xét, chỉnh sửa. Đồng thời, Phòng Kiểm tra của BHTGVN được Ban lãnh đạo giao là phòng đầu mối để đề xuất giải pháp tiếp tục cơ cấu lại hệ thống QTDND theo yêu cầu của NHNN. Trong đó, năm 2023, BHTGVN tiếp tục tham gia cùng với Cơ quan Thanh tra, giám sát ngân hàng nghiên cứu xây dựng Báo cáo đánh giá tổng thể để tiếp tục cơ cấu lại hệ thống QTDND theo Quyết định số 209/QĐ-NHNN về việc phê duyệt Đề án củng cố và phát triển hệ thống QTDND đến năm 2020, định hướng đến năm 2030 và triển khai đề tài nghiên cứu cấp Bộ “Quản trị quỹ tín dụng nhân dân - Thực trạng và đề xuất chính sách nhằm đảm

bảo hệ thống QTDND hoạt động an toàn, ổn định, phù hợp với thông lệ quốc tế”.

Tuyên truyền chính sách BHTG thông qua hoạt động kiểm tra

Thông qua hoạt động kiểm tra tại chỗ, BHTGVN cũng thực hiện tuyên truyền, phổ biến chính sách BHTG đến các tổ chức tham gia BHTG, tác động hiệu quả đến việc nâng cao nhận thức về chính sách BHTG, ý thức tự giác chấp hành các quy định của pháp luật về BHTG và các quy định, hướng dẫn của BHTGVN, giảm thiểu được nhiều sai phạm, thiếu sót; củng cố và tăng cường mối quan hệ hợp tác, phối hợp giữa BHTGVN với các đơn vị được kiểm tra. Cùng với đó, nội dung kiểm tra đối chiếu trực tiếp khách hàng gửi tiền cũng là một kênh tuyên truyền hiệu quả của BHTGVN. Qua đối chiếu trực tiếp khách hàng, cán bộ làm công tác kiểm tra đã kết hợp tuyên truyền, nâng cao nhận thức của người dân về các quy định pháp luật về tiền gửi, chính sách BHTG nhằm nâng cao nhận thức, củng cố niềm tin của họ vào các QTDND nói riêng và hệ thống các tổ chức tín dụng nói chung, từ đó góp phần tích cực trong việc bảo vệ quyền và lợi ích của người gửi tiền./

TÌNH HÌNH HOẠT ĐỘNG CỦA HỆ THỐNG CÁC TỔ CHỨC TÍN DỤNG TRONG QUÝ IV VÀ NĂM 2023

Phòng Giám sát - BHTGVN

Tính đến tháng 12/2023, có tổng số 1.280 tổ chức tham gia bảo hiểm tiền gửi (BHTG), bao gồm: 96 ngân hàng thương mại và chi nhánh ngân hàng nước ngoài; 1 Ngân hàng Hợp tác xã; 1.179 quỹ tín dụng nhân dân; 4 tổ chức tài chính vi mô.

Trong quý IV và nửa cuối năm 2023, tình hình hoạt động của các tổ chức tham gia BHTG có một số điểm nổi bật, như sau:

Lãi suất vẫn tiếp tục xu hướng giảm

Trong bối cảnh tín dụng tăng trưởng thấp, ngày 14/8/2023, Ngân hàng Nhà nước (NHNN) gửi công văn số 6385/NHNN-CS TT đến các tổ chức tín dụng (TCTD), chi nhánh ngân hàng nước ngoài yêu cầu giảm lãi suất cho vay. Cụ thể, các tổ chức cần tiếp tục thực hiện giải pháp để giảm mặt bằng lãi suất, nhất là giảm lãi suất cho vay đối với các khoản cho vay đang còn dư nợ hiện hữu và các khoản cho vay mới (phần đầu mức giảm lãi suất tối thiểu từ 1,5-2%/năm) theo chỉ đạo của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ nhằm hỗ trợ doanh nghiệp, người dân phục hồi và phát triển sản xuất, kinh doanh.

Đến đầu tháng 12/2023, lãi suất tiền gửi tiết kiệm VND của các ngân hàng tiếp tục giảm thêm 0,1-1,35%/năm, tùy kỳ hạn so với cùng tháng 11/2023. Lãi suất huy động cao nhất kỳ hạn 12 tháng chỉ còn ở mức 5,7%/năm. Các ngân hàng lớn chỉ niêm yết lãi suất huy động tiền gửi kỳ hạn 12 tháng trở lên ở mức 4,6%/năm.

Sau khi NHNN tăng cường các biện pháp quản lý, mặt bằng lãi suất đã giảm (lãi suất tiền gửi và cho vay bình quân của các giao dịch phát sinh mới bằng VND) của các ngân hàng thương mại giảm khoảng hơn 2%/năm so với cuối năm 2022. Với tác động có độ trễ của chính sách sau những lần điều chỉnh giảm lãi suất điều hành, các biện pháp của NHNN, dự kiến mặt bằng lãi suất cho vay sẽ tiếp tục giảm trong thời gian tới, góp phần tăng khả năng tiếp cận vốn của doanh nghiệp và người dân.

Tín dụng tăng trưởng chậm

Theo kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội năm 2023 được Quốc hội thông qua tại Nghị quyết 68/2022/QH15 ngày 10/11/2022, mục tiêu tăng trưởng tổng sản phẩm trong

nước (GDP) năm 2023 khoảng 6,5% so với năm 2022. NHNN dự kiến kế hoạch tăng trưởng tín dụng năm 2023 đạt khoảng 14-15%, nhằm đáp ứng yêu cầu về vốn tín dụng cho mục tiêu tăng trưởng GDP.

NHNN đã triển khai nhiều giải pháp quyết liệt, nhưng tăng trưởng tín dụng vẫn chưa có nhiều dấu hiệu khởi sắc. Tăng trưởng kinh tế còn gặp khó khăn, sức hấp thụ vốn và cầu tín dụng của nền kinh tế còn yếu nên đến ngày 23/11/2023, theo NHNN công bố, tăng trưởng tín dụng toàn hệ thống mới đạt 8,38% so với cuối năm 2022, thấp hơn so với chỉ tiêu định hướng đầu năm (14,5%).

Ngày 29/11/2023, NHNN đã có văn bản gửi các TCTD thông báo mức tăng trưởng tín dụng tăng

thêm cho các TCTD công khai, minh bạch theo các nguyên tắc và tiêu chí cụ thể. Theo đó, các TCTD có dư nợ tín dụng đến nay đạt đến 80% chỉ tiêu tín dụng đã được thông báo thì sẽ được chủ động bổ sung hạn mức tăng thêm dựa trên cơ sở xếp hạng năm 2022, đồng thời ưu tiên thêm cho những TCTD tập trung tín dụng vào các lĩnh vực ưu tiên của Chính phủ và hạ lãi suất cho vay xuống mức thấp trong thời gian vừa qua.

Nợ xấu tại nhiều ngân hàng có xu hướng tăng cao

Báo cáo của NHNN trình Quốc hội mới đây cho biết nợ xấu của hệ thống các TCTD đang tiếp tục gia tăng trong thời gian qua, khi diễn biến tình hình kinh tế vĩ mô trong và ngoài nước có nhiều điểm bất lợi, gây ảnh hưởng tới hoạt động sản xuất, kinh doanh, khả năng trả nợ của khách hàng.

Đến cuối tháng 7, tỷ lệ nợ xấu nội bảng là 3,56%, cao hơn nhiều so với mức 2% cuối năm 2022 và mức 1,69% cuối năm 2020. Trong trường hợp không bao gồm 5 ngân hàng được kiểm soát đặc biệt, tỷ lệ nợ xấu nội bảng ở mức 1,92%. Nếu tính cả

nợ bán mà Công ty Quản lý tài sản (VAMC) chưa xử lý và nợ tiềm ẩn thì tỷ lệ này đã lên tới 6,16% tổng dư nợ. Nếu không tính 3 ngân hàng mua lại bắt buộc, ngân hàng Đông Á và ngân hàng Sài Gòn thì tỷ lệ nợ xấu tiềm ẩn ở mức 3,82%.

Theo số liệu ước tính tại kỳ họp Quốc hội gần đây cho thấy, tỷ lệ nợ xấu và nợ xấu tiềm ẩn đã tăng lên mức 8% tổng quy mô tín dụng của toàn nền kinh tế tại thời điểm cuối tháng 8/2023, đây cũng là mức cao nhất của tỷ lệ nợ xấu kể từ năm 2016 đến nay.

Theo số liệu báo cáo tài chính quý 3/2023 của 28 ngân hàng niêm yết trên sàn chứng khoán, tổng số nợ xấu của các ngân hàng này gần 210.238 tỷ đồng, tăng 52% so với đầu năm.

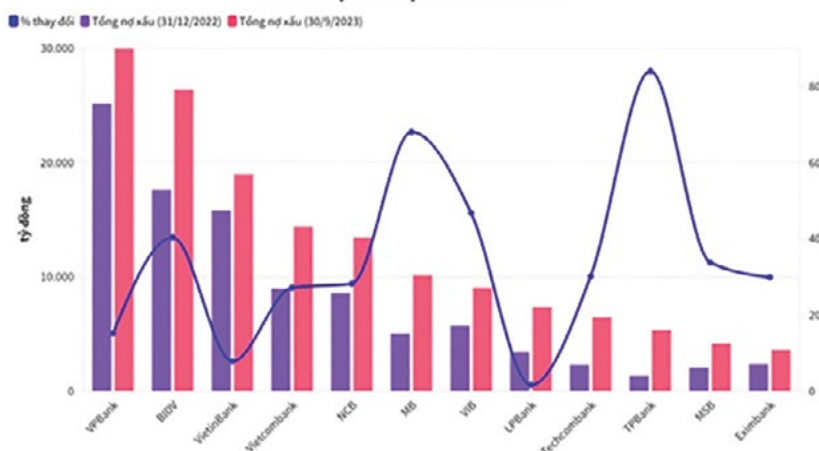
Lợi nhuận tăng chậm

Trong bối cảnh tín dụng tăng trưởng chậm, nợ xấu tăng cao, các ngân hàng đang phải tăng chi phí dự phòng rủi ro tín dụng, đã ảnh hưởng trực tiếp tới lợi nhuận của các ngân hàng, làm giảm hiệu quả hoạt động kinh doanh. Theo số liệu

báo cáo tài chính quý 3/2023 được công bố của 28 ngân hàng niêm yết trên sàn chứng khoán, tổng lợi nhuận trước thuế của các nhà băng đạt 59.600 tỷ đồng, giảm 1,6% so với cùng kỳ năm ngoái. Lũy kế 3 quý đầu năm, tổng lợi nhuận trước thuế của 28 ngân hàng đạt 187.500 tỷ đồng, giảm 2% so với cùng kỳ năm trước. Nhiều ngân hàng giảm từ 20 – 50%, thậm chí có ngân hàng giảm tới 85% lợi nhuận so với cùng kỳ năm trước.

Theo kết quả điều tra xu hướng kinh doanh quý IV/2023 do NHNN thực hiện, đa số các TCTD đều giảm mức độ kỳ vọng về kết quả kinh doanh và lợi nhuận trong thời gian tới. Cụ thể, 66,7 - 72,1% TCTD cho rằng, tình hình kinh doanh sẽ cải thiện trong quý IV và cả năm 2023 (thấp hơn tỷ lệ của kỳ trước); 82,6% TCTD dự báo lợi nhuận trước thuế năm 2023 tăng trưởng dương so với năm 2022; 13,8% TCTD lo ngại lợi nhuận tăng trưởng âm; 3,7% TCTD ước tính lợi nhuận không thay đổi./.

SỐ DƯ NỢ XẤU MỘT SỐ NGÂN HÀNG

Nguồn: Thanh tra Chính phủ

THÔNG LỆ QUỐC TẾ VỀ PHÁT HIỆN SỚM VÀ CAN THIỆP KỊP THỜI VÀ BÀI HỌC KINH NGHIỆM CHO VIỆT NAM

Phòng Nghiên cứu tổng hợp và Hợp tác quốc tế - BHTGVN

Trong bối cảnh hàng loạt ngân hàng lớn trên thế giới liên tiếp đổ vỡ thời gian gần đây, phát hiện sớm và can thiệp kịp thời đã trở thành mối quan tâm của nhiều hệ thống tài chính - ngân hàng trên thế giới. Là một phần của mạng an toàn tài chính, tổ chức bảo hiểm tiền gửi (BHTG) ngoài việc bảo vệ người gửi tiền thông qua hoạt động chi trả BHTG khi xảy ra đổ vỡ ngân hàng, còn đóng vai trò quan trọng trong việc phát hiện sớm các tổ chức tín dụng (TCTD) có vấn đề và áp dụng các biện pháp can thiệp để phục hồi khả năng hoạt động của tổ chức đó. Trên thực tế, đã có nhiều nghiên cứu, hướng dẫn và thông lệ quốc tế về việc các tổ chức BHTG tham gia hoạt động phát hiện sớm và can thiệp kịp thời. Trong đó, Bộ nguyên tắc cơ bản phát triển hệ thống BHTG hiệu quả (Bộ nguyên tắc) được coi là một trong những hệ thống tiêu chuẩn và hướng dẫn tiêu biểu nhất về thông lệ phát triển hoạt động BHTG hiệu quả. Do vậy, việc nghiên cứu, tự đánh giá và áp dụng Bộ nguyên tắc là nhiệm vụ thiết yếu của tổ chức BHTG để nâng cao chất lượng hoạt động của mình.

Thông lệ quốc tế về hoạt động phát hiện sớm và can thiệp kịp thời

Bộ nguyên tắc được Hiệp hội BHTG quốc tế (IADI) phối hợp với Ủy ban Basel về giám sát ngân hàng (BCBS) ban hành lần đầu vào tháng 6/2009 và cập nhật vào tháng 10/2014. Từ khi được ban hành, Bộ nguyên tắc đã được nhiều tổ chức BHTG sử dụng như “kim chỉ nam” để tự đánh giá chất lượng hoạt động của hệ thống, từ đó phát hiện những hạn chế và cách thức khắc phục, cải thiện hiệu quả hoạt động.

Đối với hoạt động phát hiện sớm và can thiệp kịp thời, Nguyên tắc 13 của Bộ nguyên tắc khuyến nghị: “Tổ chức BHTG cần phải là một phần của khuôn khổ có chức năng phát hiện sớm, can thiệp kịp thời các ngân hàng có vấn đề trong mạng an toàn tài chính. Khuôn khổ này cần cho phép can thiệp trước thời điểm một ngân hàng phá sản. Hành động này phải bảo vệ được người gửi tiền và góp phần ổn định tài chính”. Nguyên tắc 13 còn bao gồm ba tiêu chuẩn cơ bản nhằm hỗ trợ việc đánh giá sự tuân thủ đầy đủ nguyên tắc cơ bản. Ba tiêu chuẩn cơ bản đó bao

gồm: (i) Tổ chức BHTG phải là một phần của khuôn khổ có chức năng phát hiện sớm, can thiệp kịp thời các ngân hàng gặp khó khăn về tài chính trong mạng an toàn tài chính trước khi nó phá sản; (ii) Các thành viên mạng an toàn tài chính hoạt động độc lập và có quyền thực thi vai trò của mình trong khuôn khổ phát hiện sớm và can thiệp kịp thời; (iii) Khuôn khổ phát hiện sớm và can thiệp kịp thời bao gồm một tập hợp các tiêu chí định lượng và định tính được quy định rõ ràng sử dụng để khởi sự việc can thiệp hoặc có các hành động chỉnh sửa kịp thời. Các tiêu chí: (a) Được xác định rõ ràng trong luật

hoặc quy định, thỏa thuận; (b) Bao gồm các chỉ tiêu về an toàn và lành mạnh như vốn, chất lượng tài sản, quản lý, thu nhập, thanh khoản và độ nhạy cảm với rủi ro thị trường; và (c) Được xem xét định kỳ, quy trình xem xét định kỳ phải được chính thức hóa.

Theo Sổ tay đánh giá việc tuân thủ Bộ nguyên tắc, có thể thấy, Nguyên tắc 13 khuyến nghị mạng an toàn tài chính của một nước cần phải có sẵn tất cả các thẩm quyền giám sát và quy định an toàn cần thiết để thực hiện việc phát hiện sớm các ngân hàng đang gặp khó khăn và

can thiệp kịp thời đối với ngân hàng đó. Tất cả các hoạt động như vậy (đặc biệt là trong khuôn khổ giám sát) phải được phối hợp hiệu quả để đảm bảo có sự tham gia của tổ chức BHTG, nhằm bảo vệ người gửi tiền và duy trì ổn định tài chính.

Để hỗ trợ cho việc thực hiện Nguyên tắc 13, tiêu chuẩn cơ bản thứ nhất của Nguyên tắc khuyến nghị chi tiết hai nội dung bao gồm (i) Tổ chức BHTG phải là một phần của khuôn khổ có chức năng phát hiện sớm, can thiệp kịp thời trong mạng an toàn tài chính; và (ii) Hệ thống cảnh báo sớm và can thiệp của mạng an toàn tài chính phải kịp thời và hiệu quả. Theo đó, cần có cơ chế yêu cầu các ngân hàng cần thực hiện các hành động khắc phục ngay khi cơ quan giám sát phát hiện ra những thiếu sót trọng yếu. Các thành viên mạng an toàn tài chính có liên quan, bao gồm tổ chức BHTG, cần phối hợp đánh giá khả năng tồn tại của ngân hàng yếu kém. Dựa trên những phát hiện đã thống nhất, các thành viên mạng an toàn tài chính cần phối hợp thực hiện các biện pháp can thiệp một cách kịp thời và hiệu quả. Ngoài ra, hoạt động phát hiện sớm cần có trình tự và phạm vi phù hợp.

Đối với tiêu chuẩn cơ bản thứ hai, Sổ tay đánh giá tuân thủ Bộ nguyên tắc khuyến nghị thành viên mạng an toàn phải hoạt động độc lập và được trao quyền tương ứng với vai trò của mình. Những quyền này cần đảm bảo việc thu thập thông tin kịp thời, chính xác và phù hợp để tạo điều kiện thuận lợi cho việc liên tục đánh giá ngân hàng riêng lẻ và cả hệ thống ngân hàng. Một số thành viên mạng an toàn tài chính cũng phải có thẩm quyền pháp lý để thực hiện hoạt động giám sát. Những quyền hạn này phải được quy định rõ ràng

trong luật, bao gồm giám sát ngân hàng và xác định các ngân hàng có vấn đề; việc chỉ định ngân hàng có vấn đề phải dựa trên một phương pháp minh bạch sử dụng dữ liệu định tính và/hoặc định lượng, đồng thời tổ chức đó phải có quyền can thiệp nhanh chóng và hiệu quả khi ngân hàng được xác định là có vấn đề. Bên cạnh đó, các thành viên mạng an toàn tài chính phải có khả năng thực hiện một loạt các quyền can thiệp có cấp độ tương ứng với từng giai đoạn, từ khi rủi ro mới phát sinh đến khi có nguy cơ mất khả năng tồn tại. Những quyền hạn này phải đảm bảo sự can thiệp kịp thời và hiệu quả tương xứng với mức độ nghiêm trọng của những yếu kém của ngân hàng. Mạng an toàn tài chính cần có tối thiểu một số quyền hạn bao gồm nhưng không giới hạn bởi: yêu cầu thông tin bổ sung từ ngân hàng, đưa ra tuyên bố hoặc phát hiện chính thức về việc không tuân thủ các yêu cầu quản lý/giám sát và yêu cầu tuân thủ, nâng cao mức độ, phạm vi của hoạt động giám sát, giám sát các hành động khắc phục (ví dụ: áp đặt các lệnh về yêu cầu vốn và hạn chế kinh doanh). Nếu ngân hàng tham gia vào các hoạt động ngân hàng không lành mạnh hoặc vi phạm luật hay các yêu cầu giám sát quan trọng khác, cơ quan giám sát ngân hàng phải có quyền buộc ngân hàng thực hiện hành động khắc phục cần thiết - và có quyền đảm bảo rằng ngân hàng sẽ thực hiện hành động khắc phục đó một cách phù hợp và quyền đó phải được quy định trong luật. Ngoài ra, cần có cơ chế để không thể trì hoãn hoặc hủy bỏ theo cách trái luật pháp các hành động và các biện pháp cưỡng chế mà cơ quan giám sát đã thực hiện.

Tiêu chuẩn cơ bản thứ ba tập trung vào việc điểm kích hoạt hoạt

động can thiệp phải kịp thời, rõ ràng, được hiểu rõ, là sự phối hợp giữa tất cả các thành viên của mạng an toàn tài chính có liên quan và được sử dụng để bắt đầu thực hiện các biện pháp khắc phục nhằm ngăn chặn tình trạng mất khả năng tồn tại của ngân hàng. Các tiêu chí kích hoạt can thiệp phải giống nhau trong luật ngân hàng và luật BHTG. Tiêu chí kích hoạt có thể dựa trên các biện pháp định lượng hoặc định tính, hoặc kết hợp cả hai. Theo đó, các thỏa thuận giữa các thành viên của mạng an toàn tài chính về các tiêu chí kích hoạt hành động can thiệp/ khắc phục phải được quy định rõ bằng văn bản chính thức. Bất kể việc can thiệp được kích hoạt bởi phương thức nào, các tiêu chí kích hoạt phải dựa một phần vào việc đánh giá các chỉ số lành mạnh tài chính được các cơ quan có thẩm quyền như Ủy ban Ổn định tài chính và Ủy ban Basel về giám sát Ngân hàng khuyến nghị. Các tiêu chí này bao gồm mức đủ vốn, chất lượng tài sản, tính lành mạnh trong quản lý, thu nhập và lợi nhuận, tính thanh khoản, độ nhạy cảm với rủi ro thị trường và các yếu tố vĩ mô có liên quan. Cơ chế kích hoạt để cơ quan có thẩm quyền chiếm quyền kiểm soát ngân hàng và bắt đầu các thủ tục xử lý đổ vỡ trên thực tế có thể bao gồm các tiêu chí, nhưng không giới hạn bởi: (i) Thất bại trong việc đáp ứng được các yêu cầu về vốn được luật định; hoặc (ii) đáp ứng các điều kiện theo luật định để chiếm quyền kiểm soát (chẳng hạn như không tuân thủ lệnh tăng vốn); hoặc (iii) thất bại trong việc xây dựng và thực hiện một kế hoạch kinh doanh khả thi, do đó dẫn đến một trong hai trường hợp kể trên trong một khoảng thời gian ngắn. Ngoài ra, để tuân thủ hoàn toàn Nguyên tắc, mỗi nước phải định kỳ xem xét lại các tiêu chí kích hoạt

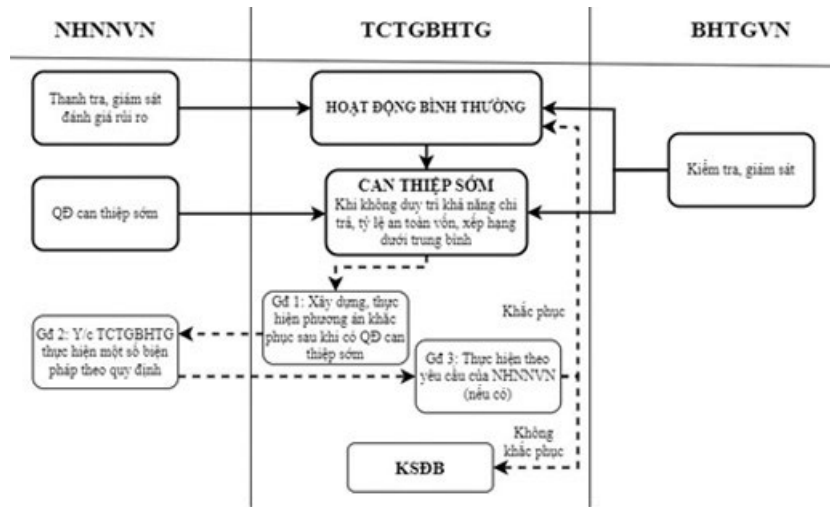
hành động khắc phục và có thủ tục chính thức cho việc xem xét đó.

Thực tiễn tại Việt Nam

Tính đến thời điểm hiện tại, Việt Nam chưa có quy định/khái niệm chính thức về mạng an toàn tài chính. Trên thực tế, Ngân hàng Nhà nước Việt Nam (NHNNVN) là cơ quan giám sát các TCTD, quyết định áp dụng biện pháp xử lý các TCTD yếu kém cũng như chịu trách nhiệm chính trong việc phát hiện sớm và can thiệp kịp thời các TCTD yếu kém.

Trong quá trình triển khai hoạt động phát hiện sớm và can thiệp kịp thời, Cơ quan Thanh tra, giám sát ngân hàng thuộc NHNNVN là đơn vị có trách nhiệm chính đối với hoạt động phát hiện sớm thông qua việc thực hiện giám sát an toàn vĩ mô và vi mô (giám sát an toàn hệ thống TCTD và từng TCTD) và xếp hạng TCTD theo các tiêu chí định lượng và định tính. Kết quả xếp hạng là cơ sở để NHNNVN áp dụng can thiệp sớm. Đối với hoạt động can thiệp kịp thời, NHNNVN cũng là đơn vị có trách nhiệm xem xét áp dụng can thiệp kịp thời đối với TCTD. TCTD phải báo cáo NHNNVN thực trạng, nguyên nhân, phương án khắc phục và tổ chức triển khai thực hiện với thời hạn tối đa 1 năm. Trường hợp cần thiết, NHNNVN có văn bản yêu cầu TCTD điều chỉnh phương án khắc phục. NHNNVN cũng có trách nhiệm ban hành văn bản chấm dứt áp dụng can thiệp sớm khi TCTD khắc phục được tình trạng áp dụng can thiệp sớm hoặc TCTD được đặt vào kiểm soát đặc biệt.

Sơ đồ quy trình can thiệp sớm các TCTD tại Việt Nam

Nguồn: Tổng hợp từ các Luật, quy định tại Việt Nam

Để thực hiện phát hiện sớm và can thiệp kịp thời, Cơ quan Thanh tra, giám sát ngân hàng dựa trên cơ sở pháp lý là Thông tư số 08/2022/TT-NHNN ngày 30/6/2022 quy định về trình tự, thủ tục giám sát ngân hàng (gồm giám sát an toàn vi mô và giám sát an toàn vĩ mô) và Thông tư số 52/2018/TT-NHNN ngày 31/12/2018 quy định về xếp hạng TCTD, chi nhánh ngân hàng nước ngoài. Đối với hoạt động can thiệp kịp thời, Luật Các TCTD năm 2017 (sửa đổi) quy định về việc NHNNVN xem xét áp dụng can thiệp sớm đối với TCTD lâm vào một trong các trường hợp được quy định nhưng chưa được đặt vào kiểm soát đặc biệt. Bên cạnh đó, Luật các TCTD năm 2017 (sửa đổi) cũng quy định TCTD báo cáo NHNNVN thực trạng, nguyên nhân, phương án khắc phục và tổ chức triển khai thực hiện. Như vậy, luật đã quy định các tiêu chí định lượng và định tính để xác định việc can thiệp kịp thời.

Về vai trò của BHTGVN, Luật BHTG quy định BHTGVN có trách nhiệm tổng hợp, phân tích và xử lý thông tin về tổ chức tham gia BHTG nhằm phát hiện và kiến nghị NHNNVN xử lý kịp thời những vi phạm quy định về an toàn trong hoạt động ngân

hàng, rủi ro gây mất an toàn trong hệ thống ngân hàng. Theo đó, BHTGVN có trách nhiệm giám sát, kiểm tra việc chấp hành các quy định pháp luật về BHTG; kiến nghị NHNNVN xử lý hành vi vi phạm quy định của pháp luật về BHTG và tổng hợp, phân tích, xử lý thông tin về tổ chức tham gia BHTG nhằm phát hiện và kiến nghị NHNNVN xử lý kịp thời những vi phạm quy định về an toàn hoạt động ngân hàng, rủi ro gây mất an toàn trong hệ thống ngân hàng. BHTGVN không tham gia trực tiếp vào hoạt động phát hiện sớm và can thiệp kịp thời mà chỉ hỗ trợ hoạt động này thông qua việc trao đổi thông tin từ hoạt động giám sát và kiểm tra với NHNNVN.

Đề xuất, kiến nghị

Trên cơ sở kinh nghiệm quốc tế và thực trạng nêu trên, bài viết đưa ra một số kiến nghị nhằm tăng cường hiệu quả hoạt động phát hiện sớm và can thiệp kịp thời tại Việt Nam như sau:

Thứ nhất, cần có những đánh giá, xem xét để thành lập mạng an toàn tài chính tại Việt Nam, trong đó bao

(Xem trang 46)

ĐIỂM TIN BHTG TRONG NƯỚC**Tăng vốn điều lệ cho Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam**

Ngày 20/11, Phó Thủ tướng Lê Minh Khái đã ký Quyết định 1434/QĐ-TTg sửa đổi Quyết định số 1394/QĐ-TTg ngày 13/8/2013 của Thủ tướng Chính phủ về việc thành lập Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam và quy định chức năng, nhiệm vụ của Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam; sửa đổi Quyết định số 1395/QĐ-TTg ngày 13/8/2013 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Điều lệ về tổ chức và hoạt động của Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam.

Theo đó, Điều 1 Quyết định số 1394/QĐ-TTg ngày 13/8/2013 của Thủ tướng Chính phủ về việc thành lập Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam và quy định chức năng, nhiệm vụ của Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam được sửa đổi như sau:

Thành lập Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam theo quy định tại Luật Bảo hiểm tiền gửi ngày 18/6/2012.

Vốn điều lệ của Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam là 5.281.018.572.109 đồng (theo Quyết định số 1394/QĐ-TTg ngày 13/8/2013, vốn điều lệ của Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam là 5.000 tỷ đồng).

Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam có trụ sở chính ở thành phố Hà Nội, văn phòng đại diện và các chi nhánh ở một số khu vực.

Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam có tên giao dịch quốc tế bằng tiếng Anh là Deposit Insurance of Vietnam, viết tắt là DIV.

Bên cạnh đó, khoản 1 Điều 5 Điều lệ về tổ chức và hoạt động của Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam ban hành kèm theo Quyết định số 1395/QĐ-TTg ngày 13/8/2013 của Thủ tướng

Chính phủ cũng được sửa đổi như sau:

Vốn điều lệ của Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam là 5.281.018.572.109 đồng.

Quyết định này có hiệu lực thi hành kể từ ngày ký ban hành.

BHTGVN tham dự Hội nghị thường niên lần thứ 21 của Hiệp hội BHTG quốc tế và Hội thảo quốc tế tại Mỹ

Từ ngày 25/9 đến 29/9/2023, Đoàn công tác Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam (BHTGVN) đã tham dự Hội nghị thường niên lần thứ 22 của Hiệp hội BHTG quốc tế (IADI) và Hội thảo quốc tế tại Boston, Mỹ. Hội nghị thường niên của IADI và các sự kiện liên quan bao gồm các cuộc họp của Ủy ban Kỹ thuật IADI, Ủy ban Hội đồng, Ủy ban khu vực và cuộc họp Hội đồng điều hành lần thứ 77 (EXCO).

Hội thảo quốc tế được tổ chức với chủ đề “Quản lý rủi ro hệ thống hiệu quả - BHTG trong một thế giới bất ổn”. Tại hội thảo, các diễn giả và đại biểu đã trình bày và thảo luận nhiều nội dung quan trọng, tập trung vào các vấn đề như: Hoạt động giám sát ngân hàng và BHTG ở Mỹ sau sự sụp đổ của Ngân hàng Silicon Valley; những bài học đúc kết được từ tình trạng bất ổn trong ngành ngân hàng gần đây; các vấn đề liên quan đến tổ chức hợp tác xã; BHTG và các quy định an toàn, hoạt động xử lý và việc mở rộng.

Bên cạnh đó, đoàn công tác

ĐIỂM TIN TÀI CHÍNH NGÂN HÀNG**Giao dịch từ 400 triệu đồng phải báo Ngân hàng Nhà nước:**

Theo Quyết định số 11/2023/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ, từ ngày 1/12/2023, mức giao dịch có giá trị lớn từ 400 triệu đồng trở lên phải báo cáo Ngân hàng Nhà nước. Đối tượng báo cáo là tổ chức tài chính, tổ chức, cá nhân kinh doanh ngành nghề phi tài chính có liên quan quy định tại khoản 1, 2 Điều 4 Luật Phòng, chống rửa tiền 2022 nhằm mục đích kiểm soát, nâng cao hiệu quả công tác phòng, chống rửa tiền và đấu tranh phòng, chống tội phạm nói chung. Quyết định 11/2023/QĐ-TTg thay thế Quyết định 20/2013/QĐ-TTg ngày 18/4/2013 của Thủ tướng Chính phủ quy định mức giá trị của giao dịch có giá trị lớn phải báo cáo.

Tín dụng kinh doanh bất động sản (BDS) tăng trưởng:

Theo số liệu được NHNN công bố tại Hội nghị tín dụng đối với BDS và phát triển nhà ở xã hội tổ chức ngày 13/11, trong 9 tháng đầu năm, tín dụng kinh doanh BDS tăng trưởng cao hơn tỷ lệ tăng trưởng tín dụng chung và cùng kỳ năm trước (lên tới 21,86%), cho thấy các giải pháp, nỗ lực của Chính phủ, các Bộ, ngành, địa phương trong việc tháo gỡ khó khăn, vướng mắc cho thị trường BDS đang dần phát huy hiệu quả. Cụ thể, đến 30/9/2023, tổng dư nợ tín dụng đối với lĩnh vực BDS của các TCTD đạt 2,74 triệu tỷ đồng, tăng 6,04% so với 31/12/2022, chiếm tỷ trọng 21,46% tổng dư nợ đối với nền kinh tế. Trong đó tín dụng BDS tập trung vào mục đích tiêu dùng tự sử dụng chiếm 64% và dư nợ đối với hoạt động kinh doanh BDS chiếm tỷ trọng 36% dư nợ tín dụng lĩnh vực BDS.

Thanh toán không dùng tiền mặt được người tiêu dùng ưa chuộng:

Thông tin của Công ty cổ phần Thanh toán Quốc gia Việt Nam (NAPAS) cho biết, trong 9 tháng đầu năm, giao dịch thanh toán không dùng tiền mặt tăng 49,32% về số lượng; giao dịch qua kênh internet tăng 60,30% về số lượng và 5,66% về giá trị; qua kênh điện thoại di động tăng 60,82% về số lượng và 9,71%

về giá trị. Số lượng giao dịch thanh toán nội địa qua thẻ ngân hàng tăng 15,24% về số lượng và 21,78% về giá trị. Đặc biệt, phương thức thanh toán qua QR Code tăng 105,33% về số lượng và 10,66% về giá trị. Đến cuối tháng 9/2023, toàn thị trường có 85 tổ chức cung ứng dịch vụ thanh toán triển khai thanh toán qua Internet và 52 tổ chức triển khai thanh toán qua điện thoại di động.

Ngân hàng thương mại cổ phần Xăng Dầu Petrolimex đổi tên: Hội đồng quản trị Ngân hàng TMCP Xăng dầu Petrolimex (PG Bank – PGB) đã ban hành Nghị quyết về việc thay đổi tên thương mại. Cụ thể, kể từ ngày 20/11/2023, ngân hàng thay đổi tên từ “Ngân hàng thương mại cổ phần Xăng Dầu Petrolimex” thành “Ngân hàng thương mại cổ phần Thịnh Vượng và Phát triển”. Tên viết tắt thay đổi từ “PG Bank” thành “PGBank”. Được biết, tên thương mại và logo của ngân hàng đang sử dụng được gắn với cổ đông lớn trước đây là Tập đoàn Xăng dầu Việt Nam (Petrolimex), tuy nhiên Petrolimex đã thoái vốn và không còn là cổ đông lớn. Do đó, việc thay đổi tên thương mại và bộ nhận diện thương hiệu mới của ngân hàng là việc cần thiết để phù hợp với tình hình hiện tại và định hướng tái cấu trúc của ngân hàng.

Tình hình hỗ trợ phục hồi, phát triển kinh tế xã hội: Theo báo cáo kết quả thực hiện Nghị quyết số 43/2022/QH15 về chính sách tài khóa, tiền tệ hỗ trợ chương trình phục hồi và phát triển kinh tế xã hội, đến hết tháng 9/2023, việc giải ngân các chính sách hỗ trợ theo Nghị quyết 43 đã đạt hơn 96,4 ngàn tỉ đồng. Về hỗ trợ lãi suất cho doanh nghiệp, hợp tác xã, hộ kinh doanh đến cuối tháng 8/2023, đã hỗ trợ khoảng 781 tỉ đồng, tương đương 1,95% nguồn lực được Quốc hội quyết định, dư nợ đạt gần 57.000 tỉ đồng với hơn 2.100 khách hàng. Chính sách tín dụng ưu đãi thông qua Ngân hàng chính sách xã hội đã giải ngân 21.291 tỉ đồng cho hơn 366 ngàn lượt khách hàng. Chính sách hỗ trợ tiền thuê nhà cho

BHTGVN đã tham dự các cuộc họp của Ủy ban Châu Á - Thái Bình Dương (APRC) - IADI, Ủy ban Các nguyên tắc cơ bản và Nghiên cứu, Nhóm công tác về Ưu tiên chiến lược và kế hoạch hành động và cuộc họp của Tổng Giám đốc các tổ chức BHTG thuộc APRC.

Bên lề hội nghị, đoàn công tác của BHTGVN đã có cuộc họp song phương với đoàn công tác của Tổng Công ty BHTG Philippines và Tổng Công ty BHTG Hàn Quốc để trao đổi về các vấn đề cấp thiết như vai trò của tổ chức BHTG trong giám sát và xử lý, cơ chế phối hợp với các cơ quan liên quan và kế hoạch hợp tác trong tương lai.

Cụm thi đua số 2 tổ chức hội thảo chuyên môn và trao đổi, chia sẻ kinh nghiệm

Ngày 6/10/2023, tại TP. Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng, Cụm thi đua số 2 - Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam (BHTGVN) đã tổ chức Hội thảo chuyên môn và trao đổi, chia sẻ kinh nghiệm năm 2023. Ông Lê Quốc Thái - Cụm trưởng Cụm thi đua số 2 đã báo cáo chung về tình hình hoạt động trong 6 tháng đầu năm và kế hoạch công tác 6 tháng cuối năm 2023 của Cụm; đồng thời giới thiệu chủ đề: “Đẩy mạnh các biện pháp đưa nội dung cốt lõi của chính sách BHTG đến gần hơn với người gửi tiền, phù hợp với Chiến lược phát triển BHTG đến năm 2025, định hướng đến năm 2030” để thảo luận tại hội thảo.

Đại diện lãnh đạo các phòng, ban thuộc Cụm thi đua đã tập trung trao đổi, chia sẻ những kinh nghiệm trong công tác tuyên truyền chính sách BHTG, nổi bật là các tham luận với nội dung ứng dụng công nghệ số, mạng xã hội; đa dạng hóa hình thức, đẩy mạnh hoạt động truyền thông chính sách BHTG. Bên cạnh đó, nghiên cứu áp dụng hình thức tuyên truyền trực quan thông qua pano, băng rôn trong các đợt tổ chức sự kiện, hội nghị, hội thảo... để đưa ra những giải pháp, đề xuất phù hợp với thực tiễn cũng như xu thế chuyển đổi số, ứng dụng công nghệ 4.0 nhằm đẩy mạnh hoạt động tuyên truyền chính sách BHTG, hướng tới mục tiêu đến năm 2025 có 45% và đến năm 2030 có 55% người gửi tiền nắm bắt được các nội dung cốt lõi của chính sách BHTG.

Chi nhánh BHTGVN khu vực Đông Bắc Bộ giám sát công tác tuyên truyền chính sách bảo hiểm tiền gửi tại hệ thống VNPOST trên địa bàn

Tháng 11/2023, thực hiện chỉ đạo của Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam (BHTGVN), Chi nhánh BHTGVN khu vực Đông Bắc Bộ (Chi nhánh) đã triển khai công tác giám sát tuyên truyền chính sách BHTG tại các bưu cục, bưu điện - văn hóa xã thuộc hệ thống VNPOST trên địa bàn các tỉnh, thành phố Hải Phòng, Hải Dương, Thái Bình, Bắc Ninh. Cụ thể, Chi nhánh đã thực hiện lựa chọn ngẫu nhiên để kiểm tra tại chỗ việc tuyên truyền chính sách BHTG tại 16 điểm giao dịch là bưu cục, bưu điện - văn hóa xã trên địa bàn 4 tỉnh, thành phố. Công tác kiểm

tra cho thấy, các bưu cục, bưu điện – văn hóa xã được kiểm tra đều thực hiện dán poster có nội dung tuyên truyền chính sách BHTG tại nơi ra vào, khu vực dễ quan sát; hình thức tuyên truyền thông qua hệ thống VNPOST trên địa bàn đã góp phần truyền tải thông điệp, chính sách BHTG đến đông đảo người dân.

Cùng với đó, Chi nhánh thực hiện khảo sát mức độ quan tâm và hiểu biết về chính sách BHTG đối với một số cán bộ và khách hàng đến giao dịch trực tiếp tại các điểm bưu cục, bưu điện - văn hóa xã; cung cấp và giải đáp thắc mắc các nội dung liên quan đến chính sách BHTG. Đồng thời, thực hiện cấp phát vật phẩm tuyên truyền cho cán bộ quản lý và khách hàng đến giao dịch trực tiếp tham gia phòng vấn.

Đoàn khảo sát của Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam thăm và làm việc tại Tổng công ty BHTG Hàn Quốc

Từ ngày 11 đến 15/9/2023, Đoàn khảo sát của Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam (BHTGVN) đã sang thăm và làm việc tại Tổng công ty BHTG Hàn Quốc (KDIC) để học hỏi kinh nghiệm về hoạt động kiểm tra, xử lý tổ chức tín dụng yếu kém và đào tạo, phát triển nguồn nhân lực.

Thông qua Hội thảo chia sẻ kinh nghiệm do phía bạn tổ chức, đoàn công tác BHTGVN đã tìm hiểu và học hỏi kiến thức, kinh nghiệm thực tế về hoạt động kiểm tra độc lập và kiểm

tra phối hợp của KDIC; vai trò của KDIC trong xử lý các tổ chức tín dụng mất khả năng thanh toán; các hoạt động đào tạo và phát triển nguồn nhân lực của KDIC cũng như việc xử lý các hoạt động chuyển tiền nhằm tại Hàn Quốc. Các nội dung hữu ích được chia sẻ tại hội thảo sẽ góp phần tích cực giúp BHTGVN nâng cao năng lực, ứng dụng hiệu quả vào hoạt động thực tế, hướng tới mục tiêu phát triển tổ chức BHTG tiên tiến.

Bên cạnh đó, đoàn công tác đã tìm hiểu về chương trình đào tạo toàn cầu của phía bạn. Đây là chương trình được tổ chức thường niên với mục đích hỗ trợ nâng cao năng lực cho các tổ chức BHTG trong khu vực và trên thế giới. Nội dung đào tạo xoay quanh các hoạt động nghiệp vụ của tổ chức BHTG.

Tuyên truyền chính sách BHTG tại địa bàn các Chi nhánh BHTGVN

*Chi nhánh Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam khu vực Tây Bắc Bộ:

Nhằm tăng cường hợp tác với cơ quan đoàn thể địa phương trên địa bàn phụ trách, sáng ngày 12/10/2023, tại Trung tâm Hội nghị tỉnh Phú Thọ, Chi nhánh Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam (BHTGVN) khu vực Tây Bắc Bộ đã phối hợp với Sở Lao động - Thương binh và Xã hội tỉnh Phú Thọ tuyên truyền chính sách BHTG tới 160 học viên tham dự Hội nghị tập huấn của đơn vị. Tại sự kiện, nhiều nội dung cốt lõi của chính sách BHTG như: Đối tượng tham gia BHTG, người được BHTG, loại tiền gửi được bảo hiểm, hạn

người lao động đã giải ngân khoảng 3.679,3 tỷ đồng cho 128.746 lượt người sử dụng lao động và gần 5,2 triệu lượt lao động. Về chính sách đầu tư công và đầu tư phát triển khác, đã phân bổ hơn 166 ngàn tỉ đồng vốn chương trình trong kế hoạch 2022, 2023 góp phần đẩy nhanh việc khởi công xây dựng các công trình kết cấu hạ tầng kinh tế-xã hội, đường cao tốc, cầu khẩu độ lớn...

Tiền gửi của dân cư và các tổ chức kinh tế tăng cao: Theo số liệu được NHNN công bố, lượng tiền gửi của dân cư tại các TCTD đã tăng thêm 15.935 tỷ đồng trong tháng 9, lên mức kỷ lục hơn 6,449 triệu tỷ đồng. So với cuối năm 2022, lượng tiền gửi của dân cư đã tăng tổng cộng 583.494 tỷ đồng, tương đương 9,95%. Đây là mức tăng trưởng tiền gửi 9 tháng cao nhất kể từ năm 2018. Tiền gửi của các tổ chức kinh tế tăng 217.353 tỷ đồng, lên gần 6,232 triệu tỷ đồng. So với cuối năm 2022, lượng tiền gửi của khối doanh nghiệp đã tăng 276.856 tỷ đồng, tương đương 4,65%, cao gấp đôi tốc độ tăng cùng kỳ năm 2022. Tổng cộng, tiền gửi của dân cư và các tổ chức kinh tế tại hệ thống ngân hàng đến hết quý III đạt 12,68 triệu tỷ đồng, tăng gần 7,28% so với đầu năm và là mức tiền gửi cao nhất lịch sử ngành ngân hàng.

Gói tín dụng cho vay hỗ trợ nhà ở xã hội giải ngân 105 tỷ đồng: Tại Phiên chất vấn ở Kỳ họp thứ 6, Quốc hội khóa XV diễn ra ngày 6/11, Thống đốc NHNN cho biết hiện có 18/63 UBND gửi văn bản công bố dự án tham gia chương trình hỗ trợ nhà ở xã hội, 53 dự án với nhu cầu vay 27.000 tỷ đồng. Tính tới cuối tháng 10, gói giải ngân nhà ở xã hội 120.000 tỷ đồng đã giải ngân được 105 tỷ đồng cho 3 dự án tại 3 địa phương. Việc giải ngân chậm do nguồn cung về nhà ở hạn chế, nhu cầu vay của người lao động thấp cũng thấp và điều kiện được hưởng chính sách nhà ở xã hội còn bất cập. Thống đốc cho biết, NHNN đã kiến nghị UBND các tỉnh, thành phố quan tâm, sớm công bố dự án thuộc chương trình để hệ thống ngân hàng

tích cực triển khai. Phía NHNN cũng phối hợp các bộ, ngành khác để tháo gỡ các khó khăn, vướng mắc nhằm đẩy nhanh tiến độ giải ngân gói tín dụng.

Ngân hàng Nhà nước bổ nhiệm mới nhiều lãnh đạo cấp cao: Ngày 22/11, NHNN tổ chức Hội nghị công bố các Quyết định của Thống đốc NHNN bổ nhiệm nhân sự lãnh đạo. Theo đó, bổ nhiệm ông Nguyễn Văn Anh - Giám đốc Sở Giao dịch NHNN, giữ chức Cục trưởng Cục Quản lý dự trữ ngoại hối nhà nước; bổ nhiệm bà Lữ Thị Thu Hiền - Trưởng phòng Phòng Nghiệp vụ quan hệ đại lý thuộc Sở Giao dịch và bà Trịnh Thị Hồng Lê - Trưởng phòng Phòng Kinh doanh ngoại hối thuộc Sở Giao dịch giữ chức Phó Cục trưởng Cục Quản lý dự trữ ngoại hối nhà nước. Đồng thời, bổ nhiệm bà Dương Thị Thanh Bình - Phó Vụ trưởng Vụ Chính sách tiền tệ, giữ chức Giám đốc Sở Giao dịch NHNN. Các Quyết định trên có hiệu lực kể từ ngày 27/11/2023.

Quốc hội yêu cầu xử lý nghiêm sở hữu chéo, doanh nghiệp ‘sân sau’ ngân hàng: Sáng 29/11, Quốc hội đã thông qua Nghị quyết về tiếp tục thực hiện một số nghị quyết của Quốc hội khóa XIV và từ đầu nhiệm kỳ khóa XV đến hết Kỳ họp thứ 4 về giám sát chuyên đề, chất vấn. Quốc hội yêu cầu lĩnh vực ngân hàng hoàn thiện pháp luật về tiền tệ, hoạt động ngân hàng, cơ cấu lại và xử lý nợ xấu; tài sản bảo đảm của khoản nợ xấu; nhất là cơ chế khuyến khích nhà đầu tư tham gia xử lý tài sản bảo đảm và mua bán nợ xấu. Có giải pháp kiểm soát chặt chẽ, xử lý nghiêm tình trạng sở hữu chéo của tổ chức, cá nhân trong hoạt động tín dụng, tình trạng doanh nghiệp ‘sân sau’ của tổ chức tín dụng./.

mức BHTG... cùng một số dấu hiệu nhận biết tổ chức tham gia BHTG và cách thức phân biệt BHTG với các loại hình bảo hiểm thương mại khác đã được thông tin tới 160 học viên. Bên cạnh đó, Chi nhánh cũng trình chiếu phóng sự tuyên truyền hoạt động BHTG tại Việt Nam và phát vật phẩm tuyên truyền tới các đại biểu tham dự sự kiện.

*Chi nhánh BHTGVN khu vực Nam Trung Bộ và Tây Nguyên:

Ngày 19/10/2023, tại Trường Đại học Nha Trang, Chi nhánh Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam (BHTGVN) khu vực Nam Trung Bộ và Tây Nguyên đã tổ chức tuyên truyền chính sách bảo hiểm tiền gửi (BHTG) đến các thầy cô và sinh viên khoa Kế toán - Tài chính của Trường. Tại sự kiện, Chi nhánh đã giới thiệu một số nội dung cơ bản về chính sách BHTG, hoạt động của BHTGVN, Chiến lược phát triển BHTG đến năm 2025 và định hướng đến năm 2030.

Ông Quách Hoài Nam – Phó Hiệu trưởng Trường Đại học Nha Trang đánh giá cao công tác tuyên truyền, phổ biến chính sách BHTG đến các bạn sinh viên; đồng thời nhấn mạnh, các em sinh viên cần tranh thủ cơ hội trao đổi, giao lưu để hiểu rõ hơn chính sách pháp luật của Nhà nước về BHTG.

Trong phần giao lưu bằng hình thức hỏi – đáp tại sự kiện, lãnh đạo BHTGVN và các sinh viên đã thảo luận

sôi nổi các vấn đề liên quan đến hạn mức trả tiền BHTG, phí BHTG, thời hạn trả tiền bảo hiểm.

*Chi nhánh BHTGVN tại thành phố Hà Nội:

Sáng ngày 2/11/2023, Chi nhánh Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam (BHTGVN) tại thành phố Hà Nội (Chi nhánh) tổ chức sự kiện tuyên truyền chính sách BHTG và hoạt động của BHTGVN tới đông đảo người dân, người gửi tiền tại khu vực xã Nhật Tân, huyện Kim Bảng, tỉnh Hà Nam,

Tại sự kiện, Chi nhánh đã thuyết trình giới thiệu tới toàn thể đại biểu, khách mời về nội dung cốt lõi của chính sách BHTG, hoạt động của BHTGVN; trình chiếu các tiểu phẩm, phóng sự tuyên truyền nhằm đưa chính sách BHTG đến với đông đảo công chúng xã Nhật Tân, tạo niềm tin cho người dân yên tâm hơn khi gửi tiền vào các tổ chức tín dụng có tham gia BHTG. Trong khuôn khổ sự kiện, Chi nhánh cũng đã tặng vật phẩm tuyên truyền cho đại biểu và khách mời; treo pano, phướn, standee với các nội dung: “Bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của người gửi tiền”; “Góp phần duy trì sự ổn định của các tổ chức tín dụng”; “Đảm bảo sự an toàn lành mạnh của hoạt động ngân hàng” tại toàn bộ khu vực diễn ra sự kiện.

*Chi nhánh BHTGVN khu vực Đông Bắc Bộ:

Ngày 28/10/2023, tại TP. Hải Phòng, Chi nhánh Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam (BHTGVN) khu vực Đông Bắc Bộ (Chi nhánh) phối hợp với Ngân hàng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn (Agribank) Chi nhánh TP. Hải Phòng tổ chức Chương trình tuyên truyền chính sách bảo hiểm tiền gửi (BHTG).

Tại buổi tuyên truyền, đại diện Chi nhánh đã thông tin đến các đại biểu tham dự các nội dung cốt lõi về chính sách BHTG và hoạt động của BHTGVN; một số điểm quan trọng của Chiến lược phát triển BHTG đến năm 2025, định hướng đến năm 2030 và những đề xuất sửa đổi, bổ sung Luật BHTG; đồng thời nhấn mạnh vai trò của hệ thống ngân hàng trong việc phổ biến chính sách BHTG... Nội dung được truyền tải tại chương trình đã giúp cán bộ ngân hàng nắm bắt kịp thời các quy định, thông tin mới nhất về BHTG, góp phần nâng cao kiến thức để lan tỏa chính sách tới người

gửi tiền trong quá trình công tác. Cũng trong khuôn khổ sự kiện, các cán bộ Agribank đã tham gia trả lời nhanh các câu hỏi tìm hiểu về chính sách BHTG qua ứng dụng trò chơi trực tuyến Quizzzi. Ban Tổ chức đã trao giải cho 10 người chơi có xếp hạng cao nhất. /.

THÔNG LỆ QUỐC TẾ VỀ PHÁT HIỆN SỚM VÀ ...

(Tiếp trang 41)

gồm cả tổ chức BHTG. Từ đó, các cơ quan trong mạng an toàn tài chính sẽ có cơ chế liên lạc và phối hợp hiệu quả hơn. Bên cạnh đó, nhiệm vụ và chức năng của mỗi thành viên trong mạng an toàn tài chính, các cơ chế, quy trình, thỏa thuận, biện pháp và tiêu chí kích hoạt hoạt động phát hiện sớm và can thiệp kịp thời cần phải được quy định rõ ràng, cụ thể, không chồng chéo trong văn bản chính thức như luật, quy định hay thỏa thuận chính thức. Quy mô, phạm vi và đối tượng của mỗi cơ chế, quy trình, thỏa thuận, biện pháp và tiêu chí cũng cần được quy định cụ thể bằng văn bản.

Thứ hai, cần nghiên cứu, xây dựng các tiêu chí cụ thể và rõ ràng về định tính và định lượng để xác định các ngưỡng kích hoạt hành động can thiệp/khắc phục hoặc các công cụ xử lý. Các ngưỡng này cần phải được tính toán phù hợp với tình trạng của

hệ thống tài chính ngân hàng cũng như cần nhắc đến khuyến nghị của các tổ chức quốc tế. Các tiêu chí này cũng cần được rà soát, đánh giá định kỳ để có những chỉnh sửa khi cần thiết cho phù hợp với biến động của thị trường.

Thứ ba, cần tăng cường vai trò của BHTGVN trong hoạt động phát hiện sớm và can thiệp kịp thời. BHTGVN cần được tiếp cận các thông tin đa dạng và thường xuyên hơn từ TCTD, có thể trực tiếp thông qua hoạt động giám sát, kiểm tra của BHTGVN hoặc gián tiếp thông qua tiếp nhận thông tin từ NHNNVN hoặc cơ quan giám sát khác, từ đó có những đánh giá chi tiết hơn về tình trạng của TCTD yếu kém, qua đó cảnh báo sớm các rủi ro tiềm ẩn.

Tài liệu tham khảo

1. Hiệp hội Bảo hiểm tiền gửi quốc tế, Bộ Nguyên tắc phát triển Hệ thống Bảo

hiểm tiền gửi hiệu quả, 2014.

2. Hiệp hội Bảo hiểm tiền gửi quốc tế, Sổ tay Đánh giá tuân thủ Bộ Nguyên tắc phát triển Hệ thống Bảo hiểm tiền gửi hiệu quả, 2016.

3. Luật số 17/2017/QH14 sửa đổi, bổ sung một số điều của luật các tổ chức tín dụng.

4. Luật số 06/2012/QH13 về bảo hiểm tiền gửi.

5. Thông tư số 08/2022/TT-NHNN quy định về trình tự, thủ tục giám sát ngân hàng.

6. Thông tư số 52/2018/TT-NHNN quy định xếp hạng tổ chức tín dụng, chi nhánh ngân hàng nước ngoài.

ĐIỂM TIN BHTG QUỐC TẾ

Ngân hàng Thế giới tài trợ 150 triệu USD cho Bảo hiểm tiền gửi Sri Lanka

Ngày 9/11/2023, Ngân hàng Thế giới đã phê duyệt mức tài trợ 150 triệu USD cho Sri Lanka, giúp quốc gia này tăng cường hệ thống bảo hiểm tiền gửi hiệu quả, nâng cao khả năng phục hồi tài chính. Theo đó, Dự án Mạng an toàn tài chính được thiết kế nhằm nâng cao năng lực tài chính và thể chế của hệ thống Bảo hiểm tiền gửi Sri Lanka (SLDIS), do Ngân hàng Trung ương Sri Lanka quản lý. Chương trình tài trợ này sẽ giúp tăng cường nguồn quỹ của SLDIS, có thể được sử dụng để chi trả cho người gửi tiền tại các ngân hàng và công ty tài chính. Dự án sẽ hỗ trợ nâng cao thể chế SLDIS để phát triển hệ thống bảo hiểm tiền gửi hiệu quả phù hợp với thông lệ quốc tế.

Quỹ bảo hiểm tiền gửi Ethiopia chính thức hoạt động

Ngân hàng Trung ương Ethiopia (NBE) chính thức thành lập Quỹ bảo hiểm tiền gửi Ethiopia (EDIF) từ tháng 11/2023 với tư cách là một thành viên của Mạng an toàn tài chính, bảo vệ cho người gửi tiền của các ngân hàng và tổ chức tài chính vi mô, phòng ngừa việc rút tiền hàng loạt. Hiện tại, có 31 ngân hàng và 44 tổ chức tài chính vi mô đang hoạt động ở Ethiopia. Các tổ chức này và các tổ chức sắp thành lập dự kiến sẽ tham gia BHTG để bảo vệ tốt hơn quyền lợi của khách hàng. Quỹ sẽ thực hiện chi trả cho người gửi tiền được bảo hiểm trong trường hợp ngân hàng thành viên hoặc tổ chức tài chính vi mô phá sản với khoản tiền gửi từ 100.000 Birr (hơn 1800 đô la Mỹ) trở lên đối với mỗi người gửi tiền tại một tổ chức thành viên.

Campuchia nghiên cứu thành lập bảo hiểm tiền gửi

Ngày 31/10/2023, tại Kampong Thom, trong sự kiện “Ngày Tiết kiệm Asian”, Ngân hàng Trung ương Campuchia (NBC) cho biết đang tiến hành một nghiên cứu khả thi về việc thành lập hệ thống bảo hiểm tiền gửi, nhằm tạo lập một mạng an toàn hiệu quả để ngăn chặn trường hợp người dân rút tiền hàng loạt. Theo đó, bảo hiểm tiền gửi có thể xúc tiến quá trình phi đô la hóa và thúc đẩy việc sử dụng đồng Khmer Riel bằng cách bảo vệ quyền lợi người gửi tiền với những cam kết chi trả đối với các khoản tiền gửi bằng đồng nội tệ. Điều này sẽ khuyến khích người dân gửi tiết kiệm nhiều hơn bằng đồng nội tệ.

Quỹ bảo hiểm tiền gửi Uganda tăng gấp 3 lần

Chính phủ Uganda vừa công bố tăng Quỹ bảo hiểm tiền gửi (DPF) từ 400 tỷ Shs (tương đương 117 triệu đô la Mỹ) lên 1,3 nghìn tỷ Shs (tương đương 345 triệu đô la Mỹ). Quyết định tăng quỹ DPF là do số lượng người gửi tiền và số lượng tài khoản ngân hàng ngày càng tăng, khiến việc bảo vệ tiền gửi trở nên cấp thiết. Hiện tại, số lượng tài khoản ngân hàng được DPF bảo vệ là 24 triệu tài khoản, mỗi chủ tài khoản ngân hàng đều được bảo hiểm với hạn mức 10 triệu Shs (tương đương 2.600 đô la Mỹ). Hạn mức hiện hành có thể bảo vệ 98% người gửi tiền.

PIDM tổ chức Hội nghị chuyên đề xử lý đổ vỡ quốc gia lần thứ nhất

Tổng công ty Bảo hiểm tiền gửi Malaysia (PIDM) vừa tổ chức Hội nghị chuyên đề xử lý đổ vỡ quốc gia nhằm chia sẻ và trao đổi quan điểm trong việc quản lý, xử lý tổ chức tài chính đổ vỡ và ứng phó với khủng hoảng. Hội

nhị nhấn mạnh tầm quan trọng của việc lập kế hoạch xử lý đổ vỡ trong điều kiện kinh doanh bình thường (thời điểm thuận lợi) để xử lý một cách bài bản nhằm giảm thiểu chi phí, gián đoạn trong kinh doanh và quản lý hiệu quả các tổ chức thành viên gặp vấn đề. PIDM đã công bố loạt 25 nghiên cứu điển hình, cung cấp những thông tin có giá trị từ kinh nghiệm toàn cầu trong xử lý khủng hoảng khi các ngân hàng và công ty bảo hiểm gặp vấn đề và rút ra những bài học quan trọng. Ngoài ra, nghiên cứu trường hợp xử lý đổ vỡ dưới dạng sách điện tử (ebook) được giới thiệu tới công chúng trên trang web của PIDM.

Báo cáo Fintech số 15 của IADI: Hiệp hội Bảo hiểm tiền gửi quốc tế (IADI) vừa công bố Báo cáo Fintech số 15

“Nhận thức công chúng trong Kỷ nguyên Fintech - Nghiên cứu điển hình tại Canada”, trong đó lấy Tổng Công ty Bảo hiểm Tiền gửi Canada (CDIC) làm nghiên cứu điển hình để nêu rõ những thách thức đặc biệt về quản lý thông tin sai lệch trong quá trình ra mắt sản phẩm fintech của Alpha (ẩn danh) - một tổ chức không thuộc CDIC. Sản phẩm của Alpha là “tài khoản kết hợp” mới giữa các phương tiện truyền thông và tài khoản truyền thống. Trường hợp của Alpha đã gây ảnh hưởng lên CDIC, các tổ chức tài chính và gây ra sự khó hiểu đối với khách hàng về phạm vi tiền gửi có được CDIC bảo hiểm hay không. CDIC đã nhanh chóng làm việc với Quỹ bảo vệ các nhà đầu tư Canada để cung cấp thông tin chính xác về sản phẩm mới của Alpha và sự khác biệt giữa phạm vi BHTG mà cả 2 tổ chức cung cấp. Bên cạnh đó, CDIC cũng hợp tác với Cơ quan tiêu dùng tài chính của Canada để nâng cao nhận thức của người gửi tiền về các sản phẩm tài chính mới này./.

Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam đăng cai tổ chức Hội thảo Hỗ trợ kỹ thuật 2023

Ngày 9/11/2023, Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam (BHTGVN) đăng cai tổ chức Hội thảo Hỗ trợ kỹ thuật của Ủy ban Châu Á – Thái Bình Dương (APRC), Hiệp hội Bảo hiểm tiền gửi quốc tế (IADI) với chủ đề: “Tăng cường vai trò của tổ chức bảo hiểm tiền gửi trong phát hiện sớm và can thiệp kịp thời”.

Hội thảo có sự tham dự trực tiếp của gần 100 đại biểu, trong đó, về phía đại biểu quốc tế, có các đại diện đến từ Ngân hàng Trung ương và 13 tổ chức bảo hiểm tiền gửi trong khu vực và trên thế giới.

Hội thảo tập trung thảo luận 3 nhóm nội dung: (i) Tổng quan về phát hiện sớm và can thiệp kịp thời; (ii) Vai trò của tổ chức bảo hiểm tiền gửi trong phát hiện sớm và can thiệp kịp thời; (iii) Sự phối hợp giữa cơ quan giám sát và tổ chức bảo hiểm tiền gửi trong phát hiện sớm và can thiệp kịp thời.

Thông qua việc thảo luận và chia sẻ kinh nghiệm trên cơ sở các nội dung thảo luận trên, Hội thảo gợi mở thêm nhiều khía cạnh mới của vấn đề cùng các định hướng, giải pháp đáng chú ý nhằm góp phần nâng cao hiệu quả hoạt động bảo hiểm tiền gửi nói chung và tăng cường vai trò của tổ chức bảo hiểm tiền gửi trong phát hiện sớm và can thiệp kịp thời tổ chức tín dụng yếu kém nói riêng.

Bên lề Hội thảo, BHTGVN đã ký gia hạn Biên bản ghi nhớ hợp tác với Tổng công ty BHTG Philippines; gặp gỡ, trao đổi với Ngân hàng Trung ương Lào và Cơ quan bảo vệ tiền gửi Lào; và họp song phương với Tổng công ty BHTG Hàn Quốc.

Các đại biểu tham dự hội thảo chụp ảnh lưu niệm.

Các đại biểu thảo luận các vấn đề xoay quanh chủ đề của Hội thảo.

Bên lề Hội thảo, Chủ tịch HĐQT BHTGVN Phạm Bảo Lâm đã ký gia hạn Biên bản ghi nhớ hợp tác với Tổng công ty BHTG Philippines; gặp gỡ, trao đổi với Ngân hàng Trung ương Lào và Cơ quan bảo vệ tiền gửi Lào; họp song phương với Tổng công ty BHTG Hàn Quốc.

HỎI ĐÁP VỀ BẢO HIỂM TIỀN GỬI

Hỏi:

Để nhận tiền bảo hiểm, người được bảo hiểm tiền gửi cần chuẩn bị những giấy tờ gì?

Trả lời:

Theo Điều 8 Quy chế chi trả tiền gửi được bảo hiểm ban hành kèm theo Quyết định 807/QĐ-BHTG ngày 19/10/2016 của Hội đồng quản trị BHTGVN, khi nhận tiền bảo hiểm, người được BHTG phải có các giấy tờ hợp pháp, hợp lệ sau:

(1) Bản chính giấy tờ chứng minh quyền sở hữu hợp pháp đối với các khoản tiền gửi được bảo hiểm tại tổ chức tham gia BHTG (sổ tiền gửi) còn nguyên vẹn, rõ ràng, không bị rách nát, chấp vá, không có dấu hiệu tẩy xóa hoặc giả mạo, cụ thể:

- Trường hợp gửi tiền tiết kiệm, người được BHTG phải xuất trình thẻ tiết kiệm hoặc sổ tiết kiệm;
- Trường hợp mua giấy tờ có giá do tổ chức tham gia BHTG phát hành, người được BHTG phải xuất trình chứng chỉ tiền gửi, kỳ phiếu, tín phiếu, trái phiếu;
- Trường hợp gửi tiền dưới hình thức tiền gửi có kỳ hạn, không kỳ hạn, tiền gửi khác: Giấy tờ chứng minh quyền sở hữu tiền gửi được bảo hiểm phải do tổ chức tham gia BHTG cấp.
- Trong trường hợp đã cầm cố thẻ tiết kiệm hoặc giấy tờ có giá khác do Tổ chức tham gia BHTG phát hành: xuất trình bản gốc hợp đồng cầm cố thẻ tiết kiệm hoặc giấy tờ có giá.

(2) Chứng minh nhân dân (Căn cước công dân) hoặc hộ chiếu còn thời hạn hoặc giấy tờ tùy thân khác theo quy định của pháp luật. Trường hợp không có giấy tờ tùy thân phải có xác nhận bằng văn bản (có ảnh đóng dấu giáp lai) của cơ quan có thẩm quyền theo quy định của pháp luật.

(3) Giấy đề nghị nhận tiền bảo hiểm (ghi đầy đủ các nội dung theo mẫu quy định của BHTGVN; ký tên, nếu không biết chữ thì có thể đề nghị người khác viết hộ, sau đó điểm chỉ).

(4) Trường hợp sổ tiền gửi thuộc sở hữu chung thì người nhận tiền bảo hiểm phải có thêm văn bản thỏa thuận hợp pháp về việc phân chia số tiền bảo hiểm của các đồng chủ sở hữu hoặc quyết định của cơ quan Nhà nước có thẩm quyền về việc phân chia số tiền bảo hiểm.

(5) Trường hợp ủy quyền cho người khác nhận tiền bảo hiểm thì người được ủy quyền cần có giấy tờ tùy thân theo quy định, văn bản ủy quyền hợp pháp của người được BHTG và sổ tiền gửi của người được BHTG.

(6) Trường hợp người thừa kế và các trường hợp khác, ngoài xuất trình bản chính giấy tờ chứng minh quyền sở hữu hợp pháp đối với các khoản tiền gửi được bảo hiểm tại tổ chức tham gia BHTG và giấy tờ tùy thân còn cần xuất trình các giấy tờ khác theo quy định của pháp luật.

Ban Biên tập

HỘP THƯ BẠN ĐỌC

Thời gian vừa qua, Ban Biên tập Bản tin Bảo hiểm tiền gửi đã nhận được nhiều tin, bài của các chuyên gia, các cộng tác viên, các đơn vị thuộc BHTGVN.

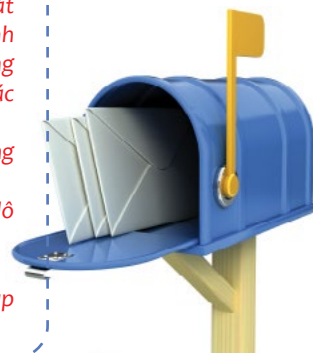
Ban Biên tập Bản tin Bảo hiểm tiền gửi xin chân thành cảm ơn sự cộng tác của các chuyên gia. Xin cảm ơn lãnh đạo BHTGVN: Ông Phạm Bảo Lâm – Chủ tịch Hội đồng quản trị BHTGVN; Ông Lê Trung Kiên - Phó Cục trưởng Cục Giám sát an toàn hệ thống các TCTD, Cơ quan Thanh tra giám sát ngân hàng, NHNN; Ông Nguyễn Linh Nam – Phó Tổng Giám đốc BHTGVN, Bà Phan Thị Thanh Bình – Phó Tổng Giám đốc BHTGVN. Các cộng tác viên: Thanh Thủy. Các đơn vị thuộc BHTGVN: Phòng Thông tin tuyên truyền; Phòng Kiểm tra; Phòng Giám sát; Phòng Nghiên cứu tổng hợp và Hợp tác quốc tế.

Ban Biên tập Bản tin Bảo hiểm tiền gửi xin chân thành cảm ơn sự cộng tác quý báu này và rất mong tiếp tục nhận được sự quan tâm, cộng tác nhiệt tình, hiệu quả hơn nữa của quý vị.

Tin, bài, góp ý xin gửi về: Phòng Thông tin tuyên truyền Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam, tầng 11, lô D2o Tôn Thất thuyết, Dịch Vọng Hậu, Cầu Giấy, Hà Nội.

Email: bantinhbhtg@div.gov.vn – Tel: (024)39742886 – ext: 8588.

Ban Biên tập

HÀNH ĐỘNG KHẮC PHỤC NHANH - PROMPT CORRECTIVE ACTION - PCA

Là một bộ các biện pháp khắc phục triệt để, liên tục, thường mang tính phòng ngừa, do các cơ quan có thẩm quyền thực hiện đối với ngân hàng có tình hình hoạt động về mặt tài chính hoặc có các hành vi đang xấu đi một cách liên tục. Các biện pháp khắc phục này được thiết kế nhằm giảm việc theo đuổi rủi ro của các tổ chức tài chính yếu kém và thường đòi hỏi phải có sự hành động nhanh, không phân biệt của các cơ quan quản lý. Mục tiêu của nhiều hệ thống hành động khắc phục nhanh là chủ động phát hiện và giải quyết những yếu kém về hoạt động hay tài chính đe dọa đến sự sống còn của một ngân hàng. Các chương trình hành động khắc phục nhanh cũng được thiết kế để giảm khả năng phải thực hiện biện pháp nhân nhượng về giám sát và giảm chi phí xử lý ngân hàng đổ vỡ bằng việc đưa ra yêu cầu can thiệp sớm tổ chức tài chính gặp vấn đề.

Sau cuộc khủng hoảng tiết kiệm và cho vay vào cuối những năm 1980 đến đầu những năm 1990 tại Mỹ, các cơ quan giám sát liên bang Mỹ đã bị chỉ trích vì không có hành động đầy đủ và kịp thời để giải quyết nguyên nhân phá sản ngân hàng và ngăn ngừa tổn thất cho quỹ BHTG và người nộp thuế. Để đáp lại, Quốc hội đã thông qua Đạo luật Tổng công ty BHTG liên bang Mỹ (FDIC) vào năm 1991. Đạo luật này có một số điều khoản nhằm cải thiện việc giám sát các tổ chức nhận tiền gửi được bảo hiểm liên bang như yêu cầu thanh tra và kiểm toán ngân hàng hàng năm cũng như áp dụng rủi ro dựa trên hệ thống đánh giá bảo hiểm.

FDIC là một tổ chức bảo hiểm tiền gửi (BHTG) hoạt động theo mô hình giám thiếu rủi ro. Cùng với các tổ chức khác trong Mạng an toàn tài chính, FDIC chịu trách nhiệm cho việc nhận biết sớm và can thiệp kịp thời. FDIC có đầy đủ quyền hạn truy cập thông tin giám sát cũng như thông tin thị trường và sử dụng các thông tin này để xây dựng các mô hình phát hiện rủi ro, chuẩn bị các báo cáo phân tích tóm tắt, đánh giá xếp hạng rủi ro các tổ chức được bảo hiểm, báo cáo xếp hạng và hành động giám sát tiếp theo. FDIC có thể thực hiện loạt các biện pháp kỷ luật, hiệu chỉnh, và trừng phạt.

Với tư cách là tổ chức BHTG, FDIC theo dõi rất nhiều thông tin về các tổ chức nhận tiền gửi được bảo hiểm và liên lạc thường xuyên với các cơ quan ngân hàng liên bang khi phát hiện có vấn đề. Nhiều khuyến nghị giám sát không chính thức được thực hiện như một phần của sự luân phiên giữa các cơ quan. Các đề nghị chính thức cho hành động giám sát được ủy quyền

bởi quyền thực thi bổ sung của FDIC trong Đạo Luật FDIC, quy định về thực thi và các hạn chế giao dịch. Nếu cơ quan giám sát liên bang không thực hiện đề nghị hành động, FDIC có thể trực tiếp hành động nếu thấy cần thiết. Trong khi FDIC có quyền để tiến hành các cuộc kiểm tra đặc biệt bất kỳ tổ chức tham gia BHTG nào để xác định điều kiện cho mục đích bảo hiểm hoặc rủi ro cao tới quỹ BHTG, FDIC không có quyền yêu cầu các cơ quan giám sát khác thực hiện bất kỳ hành động giám sát cụ thể nào.

Luật không yêu cầu cơ quan giám sát thông báo cho tổ chức BHTG các biện pháp/ hành động can thiệp đang được xem xét để khắc phục, xử phạt tổ chức thành viên; tuy nhiên, các thỏa thuận chia sẻ thông tin và các thỏa thuận giữa các cơ quan giám sát ngân hàng Mỹ có hiệu lực sẽ cung cấp cho FDIC thông tin về thực trạng ngân hàng và kế hoạch hành động giám sát đã được xem xét bởi các cơ quan giám sát ngân hàng khác. Thêm vào đó, FDIC nhận trực tiếp báo cáo tài chính hàng quý, báo cáo này có thể cho biết một tổ chức đã rơi xuống mức PCA thấp hơn, do đó có thể khởi động khả năng thực hiện PCA.

Mục tiêu tổng thể của FDIC khi tiến hành PCA là giải quyết các vấn đề phát sinh tại các tổ chức tham gia BHTG sao cho tổn thất dài hạn gây ra cho quỹ BHTG là thấp nhất. Điều này hàm ý sự can thiệp giám sát và khắc phục kịp thời, mạnh mẽ để ngăn chặn các vấn đề của ngân hàng trở thành trách nhiệm của tổ chức BHTG hoặc người nộp thuế. Từ đó, dẫn đến việc cần giải quyết vấn đề đủ sớm, khi các tổ chức gặp khó khăn vẫn còn vốn để bù đắp tổn thất. Để hạn chế sự nhân nhượng về giám sát, nhiều điều khoản của PCA là bắt buộc. Cụ thể, Mục 38 của Đạo luật FDIC bắt buộc tất cả các cơ quan quản lý phải phân loại các ngân hàng được giám sát thành một trong năm loại theo các yếu tố kích hoạt dựa trên vốn và thực hiện hành động cụ thể khi những ngân hàng này bị vi phạm.

Đối với mỗi ngân hàng, việc phân loại diễn ra theo thước đo về vốn, gồm được vốn hóa tốt, được vốn hóa đầy đủ, thiếu vốn, thiếu vốn đáng kể và thiếu vốn nghiêm trọng. Một ngân hàng bị thiếu vốn trầm trọng khi tỷ lệ vốn chủ sở hữu hữu hình là từ 2% trở xuống. Tỷ lệ vốn dựa trên rủi ro được tính toán theo tiêu chuẩn Basel. Các loại vốn và mức kích hoạt và tỷ lệ tương ứng được đưa vào Basel III năm 2013.

Các hành động hạn chế bắt đầu được áp dụng khi một tổ chức trở nên “được vốn hóa đầy đủ”. Ở giai đoạn này, tổ chức tham gia BHTG chỉ có

thể chấp nhận tiền gửi mới giới với sự miễn trừ của FDIC và không thể trả lãi suất vượt quá đáng kể so với lãi suất thị trường và phí bảo hiểm tiền gửi dựa trên rủi ro có thể cao hơn mức áp dụng cho một tổ chức “vốn hóa tốt”. Những hạn chế nghiêm khắc hơn bắt đầu được áp dụng đối với một ngân hàng khi trở nên “thiếu vốn”. Các hạn chế ngày càng trở nên nghiêm ngặt khi tình trạng của ngân hàng ngày càng xấu đi.

Một cấu phần chính của PCA là nghĩa vụ đối với ngân hàng thiếu vốn áp dụng kế hoạch phục hồi vốn (CRP) được phê duyệt giám sát với các điều khoản cụ thể. Quy định CRP bắt buộc bao gồm thời hạn nộp kế hoạch (45 ngày sau khi thiếu vốn), các yêu cầu liên quan đến nội dung và tiêu chí phải tuân thủ khi kế hoạch được chấp nhận.

Các ngân hàng bị thiếu vốn trầm trọng phải được đặt trong tình trạng bảo hộ hoặc tiếp nhận trong vòng 90 ngày kể từ ngày có quyết định trừ khi FDIC và cơ quan quản lý phù hợp gia hạn thêm 90 ngày một lần nữa. Mức vốn chủ sở hữu hữu hình phải không dưới 2%, bất kể các tỷ lệ vốn khác, dưới mức này ngân hàng sẽ được coi là thiếu vốn trầm trọng. Đạo luật FDIC quy định rằng, theo các giới hạn thời gian nói trên, cơ quan quản lý liên bang phù hợp phải chỉ định người bảo hộ hoặc người tiếp nhận ngân hàng gặp vấn đề. Khi một ngân hàng đổ vỡ được FDIC tiếp nhận, FDIC phải tuân theo nguyên tắc xử lý với chi phí tối thiểu, theo đó sẽ chọn phương án xử lý trong đó tổng chi phí dự kiến là ít tổn kém nhất cho quỹ BHTG.

PCA được FDIC áp dụng bao gồm các biện pháp giới hạn để đảm bảo rằng việc hoãn trả nợ hoặc quyền bảo hộ vẫn là tạm thời và có điều kiện. Nhóm biện pháp giới hạn đầu tiên dành cho các ngân hàng đã thiếu vốn trầm trọng trong 270 ngày là người tiếp nhận cuối cùng phải được chỉ định. Đặc biệt, ngân hàng phải có giá trị ròng dương, có lãi (hoặc có xu hướng tăng trưởng, bền vững về thu nhập), và cơ bản tuân thủ kế hoạch phục hồi vốn và giảm tỷ lệ nợ xấu trên tổng các khoản vay, và người đứng đầu cả FDIC và cơ quan quản lý (liên bang hoặc tiểu bang) thích hợp phải chứng nhận rằng ngân hàng có khả năng tồn tại. Nhóm giới hạn thứ hai là tất cả các giao dịch có thể làm tăng đáng kể hồ sơ rủi ro của ngân hàng đều phải được FDIC chấp thuận, bao gồm mua lại, tham gia các giao dịch có đòn bẩy cao và sửa đổi quy định của ngân hàng (hoặc trả khoản bồi thường quá mức)/.

BẢO HIỂM TIỀN GỬI VIỆT NAM

**BẢO VỆ QUYỀN VÀ LỢI ÍCH HỢP PHÁP
CỦA NGƯỜI GỬI TIỀN,**

**GÓP PHẦN DUY TRÌ SỰ ỔN ĐỊNH CỦA
HỆ THỐNG CÁC TỔ CHỨC TÍN DỤNG,**

**BẢO ĐẢM SỰ PHÁT TRIỂN AN TOÀN,
LÀNH MẠNH CỦA HOẠT ĐỘNG NGÂN HÀNG**

TRỤ SỞ CHÍNH

Lô D20 Đường Tôn Thất Thuyết, Phường Dịch Vọng Hậu, Quận Cầu Giấy, TP. Hà Nội

Tel: (84-24) 3974 2886 - Fax: (84-24) 3974 2866

Email: thongtin@div.gov.vn

www.div.gov.vn